

Lietuvos Respublikos
Seimo
penktoji sesija

2018 m. spalio 16 d.
219 ir 220 posėdžiai

Stenogramos

120

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2018 m. spalio 16 d.

Rytinis posėdis Nr. 219

Informaciniai pranešimai	9
Seniūnų sueigos patikslinta 2018 m. spalio 16 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
Informaciniai pranešimai	10
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Nijolę Piškinaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-2635 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Svetikaitė)	10
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Violetą Ražinskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-2636 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Svetikaitė)	10
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Alvydą Poškų iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-2637 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Svetikaitė)	11
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 20, 20 ¹ , 65, 78 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2415(2)ES svarstymas	12
Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 1, 2, 3, 5, 6, 7, 12, 22 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2423(2)ES svarstymas	12
Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2172(2) svarstymas	13
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2173(2) svarstymas	13
Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 11, 11 ⁶ ir 11 ⁷ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1502(2) svarstymas	14
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2409(2) svarstymas	14
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės teikimą pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mykolui Majauskui pagrįstumui ištirti ir išvados dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą pateikimo sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-2670 pateikimo tęsinys (S. Jakeliūnas)	15
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2115 svarstymas	24
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 61, 62, 64, 65 straipsnių ir priedo pakeitimo ir ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-738 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2603(2) svarstymas	26
Darbo kodekso Nr. IX-926 162 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-4833 pateikimas (V. Kravčionok)	26
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2408(2) svarstymas	28
Seimo nario J. Razmos kalba	28
Seimo nario A. Syso kalba	29
Seimo nario J. Sabatausko kalba	30
Seimo nario A. Anušausko kalba	30
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės teikimą pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mykolui Majauskui pagrįstumui ištirti ir išvados dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą pateikimo sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-2670 pateikimo tęsinys	31

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2408(2) svarstymo tęsinys	31
Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 93 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-694(2) svarstymas	31
Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 papildymo 1 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-927(3), Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 papildymo 1 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-928(3), Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 papildymo 1 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-929(3) ir Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 98 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-930(3) svarstymas	32
Seimo narės R. Tamašunienės kalba	32
Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 papildymo 1 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-927(3) svarstymo tęsinys	32
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 papildymo 1 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-928(3) svarstymo tęsinys	33
Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 papildymo 1 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-929(3) svarstymo tęsinys	34
Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 98 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-930(3) svarstymo tęsinys	35
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Nijolę Piškinaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-2635 priėmimo tęsinys	35
Šio nutarimo priėmimas	35
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Violetą Ražinskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-2636 priėmimo tęsinys	35
Šio nutarimo priėmimas	36
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Alvydą Poškų iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-2637 priėmimo tęsinys	36
Šio nutarimo priėmimas	36
Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1680(2), Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1681(2), Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1682(2), Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1683(2) ir Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 10, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1684(2) svarstymas	36
Administracinių nusižengimų kodekso 93 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1685 svarstymas	36
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2533(2) svarstymas	37
Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 8, 14, 15, 16, 26, 27, 31, 33, 35, 36, 38, 40, 46, 47, 49, 51, 52, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 68, 69, 72 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2584(2) svarstymas	37
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 32, 35, 36, 42, 43, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 56, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 77 ir 85 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2585(2) svarstymas	39
Seimo nario P. Urbšio kalba	39
Seimo nario V. Simuliko kalba	40
Ministro Pirmininko S. Skvernelio atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnį)	43

Vakarinis posėdis Nr. 220

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2684 pateikimas (D. Sadeckas, A. Misevičius)	51
--	----

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2683 pateikimas (D. Sadeckas, A. Misevičius)	53
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2687 pateikimas (L. Jaruševičienė, A. Misevičius)	55
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2688 pateikimas (L. Kukuraitis, A. Misevičius)	56
Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2012 pateikimas (Ž. Vaičiūnas, A. Misevičius)	57
Seimo nutarimo „Dėl 2017 metų Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2691 pateikimas (L. Kukuraitis, A. Misevičius)	58
Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2692 pateikimas (L. Kukuraitis, A. Misevičius)	59
Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2685 pateikimas (D. Sadeckas, A. Misevičius)	59
Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1638 pateikimas (A. Papirtienė)	60

Vyriausybės pusvalandis

Susisiekimo ministro R. Masiulio pranešimas dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos

Susisiekimo ministro R. Masiulio kalba	62
Susisiekimo ministro R. Masiulio atsakymai į Seimo narių klausimus	65
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 6, 46 ¹ , 48 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2675, Civilinio kodekso 2.72 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2676, Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 41 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2677, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2678, Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-410 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2679, Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2680, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 8 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2681 ir Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 11 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2682 pateikimas (R. Masiulis)	68
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2622, Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 3, 4, 6, 8, 9 straipsnių pakeitimo ir 5 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2623, Žemės įstatymo Nr. I-446 7, 8, 9 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2624, Teismų įstatymo Nr. I-480 128 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2625, Civilinio proceso kodekso 626, 628, 629, 668 ir 691 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2626, Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2627, Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2628, Odontologų rūmų įstatymo Nr. IX-1929 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2629, Prekybos, pramonės ir amatų rūmų įstatymo Nr. I-1093 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2630, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2631, Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2632, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2633 ir Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2634 pateikimas (D. Sadeckas)	72

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2408(2) svarstymo tęsinys	78
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 32, 35, 36, 42, 43, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 56, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 77 ir 85 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2585(2) svarstymo tęsinys	78
Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 5, 16, 17, 18, 28, 29, 33, 34, 35, 38, 39, 45, 52, 53, 54, 56, 57, 59, 61, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 78, 79, 80, 81 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2586(2) svarstymas	79
Seimo nario P. Urbšio kalba	80
Savivaldybių tarybų įstatymo Nr. I-532 37, 41, 42, 43, 55 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2600(2) svarstymas	82
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 14, 15, 21, 23, 24 ir 84 straipsnių pakeitimo ir 18, 25 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-1415 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2638 pateikimas (V. Sinkevičius)	82
Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2526(2) svarstymas	83
Seimo nario J. Sabatausko kalba	83
Notariato įstatymo Nr. I-2882 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2410(2) ir Antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2411(2) svarstymas	85
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 48, 52, 53, 58, 59, 77, 78, 79 ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-741(2) svarstymas	86
Švietimo įstatymo Nr. XI-1281 3, 5, 10, 11, 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2535 pateikimas (R. J. Dagys)	86
Psichologų praktinės veiklos įstatymo projekto Nr. XIIIIP-685(2) svarstymas	87
Seimo narės R. Šalaševičiūtės kalba	88
Seimo nario J. Sabatausko kalba	88
Seimo nario V. Ažuolo kalba	88
Seimo narės L. Matkevičienės kalba	89
Seimo nario T. Tomilino kalba	89
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	93

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 219 STENOGRAMA

2018 m. spalio 16 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, labas rytas, maloniai prašau užimti darbo vietas. Pradedame spalio 16 dienos, antradienio, rytinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. Užsiregistravo 89 Seimo nariai.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, leiskite perskaityti Seimo nario V. Bukausko prašymą dėl įtraukimo į Seimo frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ sudėtį. Jis praneša, kad nuo spalio 16 dienos prisijungia prie Lietuvos Respublikos Seimo frakcijos „Tvarka ir teisingumas“. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ pritaria tokiam prašymui ir maloniai džiaugiamės, kad frakcija „Tvarka ir teisingumas“ dabar jau turi aštuonis narius. Linkime sėkmės darbe. (*Plojimai*)

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. spalio 16 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, mūsų darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Prašome, ar yra pasiūlymų dėl darbotvarkės? (*Balsai salėje*) Malonu. J. Razma visada turi ką pasiūlyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Frakcija turi ką pasiūlyti.

PIRMININKĖ. Teisingai.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš frakcijos vardu porą pasiūlymų suformuluočiau. Pirmas pasiūlymas yra išbraukti 1-10 klausimą – apkaltos iniciatyvą. Tą padarius paprašyti Teisės departamento, kad vis dėlto jis pasisakytų ne tik dėl formaliųjų apkaltos inicijavimo dalykų, kiek parašų, ar gražiai surašytas nutarimas, bet ir pasisakytų dėl apkaltos turinio, ar atitinka konstitucinę apkaltos sampratą toks turinys, koks čia dabar yra pateiktas.

Antras siūlymas būtų išbraukti 1-11 klausimą – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo pataisas, kurios staiga pareikalauja iš dabar dirbančių Vyriausiosios rinkimų komisijos narių įgyti teisę dirbti su slapta informacija. Kai jie buvo skiriami, tokio reikalavimo nebuvo. Šiaip ta komisija, mano supratimu, yra tas subjektas, kuris turi dirbti viešai, atsiskaityti visuomenei, rinkėjams ir taip toliau. Tai visiškai ydingas įstatymas, nežinia, prieš ką nukreiptas ir kodėl staiga atsiradęs.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra daugiau siūlymų? S. Jakeliūnas. Prašau.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Aš tik dėl J. Razmos. Teisės departamentas, kiek žinome, jau įvertino ir yra nestatutiška jo reikalauti, prašyti įvertinti dar ką nors papildomai, turinį, nes jis jau savo darbą atliko.

PIRMININKĖ. Dėl darbotvarkės daugiau pasiūlymų nėra. Gerbiamieji kolegos, apsispręsimė balsuodami. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu J. Razma pasiūlė išbraukti darbotvarkės 1-10 klausimą – dėl laikinosios komisijos dėl apkaltos proceso. Prašome balsuoti. Tie, kurie manote, kad reikia išbraukti iš darbotvarkės, balsuojate už, kurie manote kitaip, spaudžiate kitus mygtukus.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 36, prieš – 38, susilaikė 18. Darbotvarkės 1-10 klausimas lieka. 1-11 klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo projektas. Prašome balsuoti. Siūloma išbraukti iš darbotvarkės.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 39, prieš – 36, susilaikė 20. Pasiūlymui nepritarta. Darbotvarkės 1-11 klausimas lieka, kaip ir buvo numatyta, ir jam pritarta Seniūnų sueigoje.

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1-2 klausimas. Atsiprašau, mums reikia pritarti šios dienos darbotvarkei. Bendru sutarime galime pritarti? Negalime. Balsuojame. Balsuojame dėl mūsų šios dienos darbotvarkės tvirtinimo.

Balsavo 99 Seimo nariai: už darbotvarkės patvirtinimą – 72, prieš – 6, susilaikė 21. Šios dienos darbotvarkė patvirtinta.

10.06 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, vadovaudamasi Statuto 165 straipsniu privalau pranešti apie gautą Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą dėl Lietuvos Respublikos Seimo priimto Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1501 gražinimo Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti. Kaip numato 165 straipsnio 2 dalis, Seimas ne vėliau kaip kitą posėdžių dieną turi apsispręsti, ar svarstyti gražintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu. Prašau jūsų pritarti, kad mes, remdamiesi Statuto straipsniu, galėtume tai daryti spalio 18 dieną 15 valandą. Galime bendru sutarimu? Informacija jums pateikta.

10.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Nijolę Piškinaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIII-2635 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Nijolę Piškinaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIII-2635. Džiaugiuosi matydama tribūnoje R. Svetikaitę, Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiąją patarėją. Pateikimas. Prašom.

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, leiskite pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą, kuriuo Lietuvos Respublikos Seimui, patarus Teisėjų tarybai, teikiama pritarti N. Piškinaitės atleidimui iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų, pasibaigus įgaliojimų laikui. Teisėjos įgaliojimai baigsis 2018 m. gruodžio 9 d. Pagal Konstituciją Apeliacinio teismo teisėjus atleidžia Respublikos Prezidentas Seimo pritarimu. Todėl Prezidentė kreipiasi į Seimą su prašymu pritarti N. Piškinaitės atleidimui iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų, pasibaigus įgaliojimų laikui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, norinčių paklausti nėra. Motyvai. Svarstymas. Norinčių kalbėti taip pat nėra. Ir priėmimo stadijoje išsakyti motyvų niekas nenori. O slapto balsavimo procedūrą mes planuojame... Ar po svarstymo galime pritarti?

Priėmimo stadija. Motyvų niekas nenori išsakyti. Gerbiami kolegos, norime patvirtinti slapto balsavimo biuletenį, kuris skamba: „Dėl pritarimo atleisti Nijolę Piškinaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų.“ Galime pritarti? Galime. Dėkoju.

10.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Violetą Ražinskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIII-2636 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Violetą Ražinskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIII-2636. Prašom, gerbiamoji pranešėja.

R. SVETIKAITĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti kitą Lietuvos Respublikos Prezidentės dekretą, kuriuo Lietuvos Respublikos Seimui, taip pat patarus Teisėjų tarybai, yra teikia-

ma pritarti V. Ražinskaitės atleidimui iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų, pasibaigus įgaliojimų laikui. Teisėjos įgaliojimai baigsis 2018 m. gruodžio 6 d. Pagal Konstituciją Apeliacinio teismo teisėjus, kaip ir minėjau, atleidžia Respublikos Prezidentas Seimo pritarimu. Todėl Prezidentė kreipiasi į Seimą su prašymu pritarti V. Ražinskaitės atleidimui iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų, pasibaigus įgaliojimų laikui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių paklausti nėra. Motyvai po pateikimo. Norinčių kalbėti nėra.

Svarstymas. Po pateikimo pritariame bendru sutarimu, taip, kolegos? Taip. Svarstymas. Norinčių išsakyti motyvus, dalyvauti diskusijoje taip pat nėra. Dėkojame. Bendru sutarimu galime pritarti?

Priėmimas. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Gerbiamieji, leiskite prašyti jūsų patvirtinti slapto balsavimo biuletenį dėl pritarimo atleisti V. Ražinskaitę iš Apeliacinio teismo teisėjo pareigų. Bendru sutarimu patvirtiname slapto balsavimo biuletenį.

10.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Alvydą Poškų iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIII P-2637 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas Seimo nutarimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Alvydą Poškų iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIII P-2637. Prašom, pranešėja.

R. SVETIKAITĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti ir trečiąją Lietuvos Respublikos Prezidentės dekretą, kuriuo, Lietuvos Respublikos Seimui pritarus, Teisėjų tarybai yra teikiama pritarti A. Poškaus atleidimui iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų pasibaigus įgaliojimų laikui. Teisėjo įgaliojimai baigsis 2018 m. gruodžio 15 d. Pagal Konstituciją Apeliacinio teismo teisėjus atleidžia Respublikos Prezidentas Seimui pritarus, todėl Prezidentė ir kreipėsi į Seimą su prašymu pritarti A. Poškaus atleidimui iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų pasibaigus įgaliojimų laikui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti V. Gailius. Prašom.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Užsirašiau paklausti, kad atkreipčiau kolegų dėmesį į tikrai svarbią pareigą, kurią atliekame šiuo metu, spręsdami teisėjų likimą, padėkoti visų pirma visiems teisėjams už jų atliktą darbą. Žinome jų kvalifikaciją, kompetenciją, tikrai teisinėje sistemoje jie paliko gilų pėdsaką, ir neabejojame, kad dar tęs savo profesinę veiklą. Ir norėčiau paklausti. Svarstydami apeliacinės instancijos teisėjų paskyrimą mes tą klausimą priimame Seime, atleidimą – taip pat, tačiau Vyriausiojo administracinio teismo nei pirmininko, nei teisėjų mes nesvarstome. Kokia konkreti jūsų nuomonė dėl tokios teisinės sistemos, kai Seimas nedalyvauja skiriant Vyriausiojo administracinio teismo teisėjus ir pirmininką.

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų taip jau susiklostė, toks yra teisinis reguliavimas, kad Seimas nedalyvauja skiriant teisėjus. Šis klausimas kyla jau ne pirmą kartą ir net ne tik kad klausimas kyla, bet buvo ir iniciatyva keisti Konstituciją, kad būtent Seimas dalyvautų tokia pat tvarka, kaip jis dalyvauja skiriant Apeliacinio teismo teisėjus, nes Apeliacinis teismas ir Vyriausiasis administracinis teismas yra to paties lygmens apeliacinės instancijos teismai. Čia yra Seimo narių iniciatyvos klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių paklausti nėra. Taip pat dėkoju kolegai už gerus žodžius teisėjų adresu. Manau, ir mūsų, visų Seimo narių, pozicija būtent tokia – padėkoti.

Gerbiami kolegos, motyvai. Nėra. Galime pritarti po pateikimo? Galime.

Svarstymas. Diskusija. Norinčių kalbėti nėra. Motyvai? Norinčių kalbėti taip pat nėra. Ar galime pritarti po svarstymo? Galime.

Priėmimas. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Gerbiami kolegos, leiskite prašyti jūsų patvirtinti slapto balsavimo biuletenį dėl pritarimo atleisti A. Poškų iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų. Bendru sutarimu pritariame slapto balsavimo biuleteniui.

Taip pat noriu pagarsinti, kad galėtume atlikti slapto balsavimo procedūrą, balsų skaičiavimo grupę, kurios sudėtis būtų tokia: R. Andrikis, L. Balsys, V. Čmilytė-Nielsen, Z. Jedinskis, A. Maldeikienė, A. Strelčiūnas ir A. Šimas.

Gerbiami kolegos, kaip ir numatyta mūsų darbotvarkėje, nuo 11 val. 45 min. iki 12 val. yra planuojamas slaptas balsavimas.

10.14 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 20, 20¹, 65, 78 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2415(2)ES (svarstymas)

Tęsiame posėdį. Darbotvarkės 1-5 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2415(2)ES. Svarstymo stadija. Kviečiu Kultūros komiteto pranešėją V. Kernagį perskaityti Kultūros komiteto išvadą.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Sveiki. Kultūros komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir vienbalsiai pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Yra gauta keletas pasiūlymų, bent vieną tikrai matau. Gerbiami kolegos, dėl 1 straipsnio Seimo narys E. Jovaiša yra pateikęs pasiūlymą. Ar galime leisti kolegai pritari? Reikia 10 pritariančių balsų. Manau, kad... Gerbiamas Eugenijau Jovaiša, didžiai gerbiamas Eugenijau Jovaiša! (*Balsai salėje*) Jūs pateikėte pasiūlymą dėl 1 straipsnio svarstymo stadijoje. Reikia, kad Seimo nariai išgirstų, ką jūs siūlėte. (*Balsai salėje*) Autorių ir gretutinių teisių įstatymo projektas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, čia yra tokia istorija. Įstatymas kaip ir numato tokią mintį, kad nebūtų galima sutartimi perduoti teisių. Bet kūrėjų praktika yra labai liūdna, kai nepagalvoję, nepamąstę pasirašo tas sutartis ir praranda savo autorines teises 70-čiai metų, tai yra visą laiką esant gyvam ir dar ateinantiems 70 metų. Taigi, kad su mūsų kūrėjais neatsitiktų tokių bėdų, labai prašau, kad ši pataisa būtų labai aiškiai įrašyta – sutartimis negalima perduoti šių teisių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Mes leidžiame, kad būtų svarstoma. Manau, 10 Seimo narių tikrai yra, todėl neprašau balsuoti, tik prašau komiteto nuomonės.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Komitetas svarstė šią pataisą ir vienbalsiai pritarė.

PIRMININKĖ. Jūs gal motyvuokite labiau? Nieko nenorite pasakyti?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Tiesiog sutinkame...

PIRMININKĖ. Pritarta tam, ką išsakė gerbiamas... Ir yra komiteto pasiūlymas suderinti redakciją, kad autorių teisių ir gretutinių teisių subjektai turi neatšaukiamą ir kitiems asmenims sutartimi neperduodamą teisę gauti kompensacinį atlyginimą už 1 straipsnyje numatytą kūrinijų ir gretutinių teisių objektų atgavimą asmeniniais tikslais. Atsiprašau, atgaminimą, taip?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Taip, teisingai.

PIRMININKĖ. Su tokia komiteto pakoreguota formuluote sutinka E. Jovaiša. (*Balsai salėje*) Taip, dėkoju. Balsuoti niekas... Motyvų dėl pasiūlymo niekas nenori išsakyti. Daugiau pasiūlymų, gerbiamieji kolegos, nebuvo gauta, tad bendru sutarimu pritariame E. Jovaišos pasiūlymui ir tam komiteto pritarimui. Dabar prašom išsakyti motyvus dėl viso įstatymo projekto. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu? Norite balsuoti? Prašau. Balsuojame dėl Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 90, prieš – 1, susilaikė 10. Po svarstymo pritarė.

10.19 val.

Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 1, 2, 3, 5, 6, 7, 12, 22 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2423(2)ES (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2423(2). Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją A. Kupčinską perskaityti Ekonomikos komiteto išvadą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos. Bendru sutarimu pritarėme visoms Teisės departamento pastaboms. Kitų pastabų ir pasiūlymų nėra gauta. Bendru sutarimu komitetas pritarė patobulintam variantui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu papildomo komiteto, Kultūros komiteto, pranešėją R. Šarknicką. Perskaitykite Kultūros komiteto išvadą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena. Kultūros komitetas kaip papildomas svarstė Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIIIIP-2423. Komitetas nusprendė iš esmės pritarti minėtam projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Gerbiamieji kolegos, pasiūlymų dėl šio įstatymo projekto nebuvo gauta. Tad motyvai dėl viso įstatymo projekto. Norinčių kalbėti nėra.

Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2423(2).

Balsavo 100 Seimo narių: už – 100. Po svarstymo vienbalsiai pritarta įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2423.

10.21 val.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2172(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2172(2). Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją A. Kupčinską perskaityti komiteto išvadą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Projekto esmė yra leisti valstybės ir savivaldybių įmonėms būti pertvarkomoms į viešąsias įstaigas. Komitetas svarstė ir pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Pasiūlymų nebuvo gauta ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu papildomo komiteto – Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėją Z. Streikų perskaityti komiteto išvadą.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą, komiteto sprendimas ir pasiūlymas: iš esmės pritarti įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2172 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas, kurioms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nebuvo, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Pasiūlymų taip pat nebuvo gauta. Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Prieš – A. Skardžius. Prašau, kolega.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties aš nesu prieš plačiąją prasmę, bet norėčiau atkreipti kolegų dėmesį, kad mes tiesiog leidžiame valstybės įmonėms – aš pabrėžiu, ne savivaldybių, bet valstybės įmonėms – laisva ranka persitvarkyti be jokio Seimo pritarimo, be priežiūros, pakeisti jų statusą, vėliau jas privatizuoti. Mes jau matėme A. Kubiliaus Vyriausybės 2008–2012 metų laikotarpiu, kas dėjos energetikos sektoriuje. Tikslas buvo energetikos įmones suskaidyti, pakeisti jų statusą ir tą aptarnavimo sektorių, patį pelningiausią, privatizuoti. Todėl aš, matydamas tą neigiamą patirtį ir pasekmes, nes už viską sumoka Lietuvos žmonės, norėčiau atkreipti dėmesį, kad stačia galva nereikėtų turbūt nerti į tą bedugnę, o tiesiog turėti įrankį Seime, kad galima būtų padiskutuoti dėl pertvarkos, dėl tikslų, dėl tų įmonių ateities ir taip toliau. Šiuo atveju mes tą paliekame Vyriausybei, o atsakomybę, be abejo, turės prisimti Seimas. Iki priėmimo yra laiko, todėl tiesiog noriu paakinti kolegas ir atkreipti į tai jūsų dėmesį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Daugiau norinčių kalbėti nėra.

Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2172(2).

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 73, prieš nėra, susilaikė 29. Po pateikimo pritarta.

10.25 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2173(2) (svarstymas)

Skelbiu kitą mūsų darbotvarkės klausimą – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą

Nr. XIIIIP-2173(2). A. Kupčinskas. Jūs vėl maloniai kviečiamas perskaityti Ekonomikos komiteto išvadą dėl lydimąjo įstatymo projekto.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Analogiškai Ekonomikos komitetas svarstė, pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Komiteto išvada teigiama. Bendru sutarimu. Atskirųjų nuomonių nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Z. Streikų perskaityti mums Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Sprendimas: siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas, kurioms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 7, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių diskutuoti nėra. (*Balsai salėje*) Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl lydimąjo projekto Nr. XIIIIP-2173, tokiu numeriu pažymėto įstatymo projekto, po svarstymo.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 84, prieš nėra, susilaikė 14. Po svarstymo pritarta.

10.27 val.

Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 11, 11⁶ ir 11⁷ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1502(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 11, 11⁶ ir 11⁷ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1502(2). Svarstymas. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją A. Baurą perskaityti Ekonomikos komiteto išvadą.

A. BAURA (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, šių metų spalio 10 dieną Ekonomikos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė šį įstatymo projektą ir priėmė tokį sprendimą: bendru sutarimu pritari komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Papildomas komitetas nebuvo paskirtas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Pasiūlymų nėra. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu. Dėkoju.

10.28 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2409(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2409(2). Kviečiu pagrindinio Ekonomikos komiteto pranešėją A. Baurą perskaityti komiteto išvadą.

A. BAURA (*LVŽSF*). Irgi šių metų spalio 10 dieną Ekonomikos komitetas kaip pagrindinis svarstė šį įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritari komiteto patobulintam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: visi – už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu papildomo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėją A. Sysą. Perskaitykite Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamoji pirmininke, gerbiami kolegos, komiteto išvada yra labai trumpa – pritari įstatymo projektui. Bet kadangi tai yra svarstymas, trumpą informaciją norėčiau priminti, kad nuo sausio 1 dienos dėl mokesčių reformos darbo užmokestis keičiasi. Mes daug įstatymų taisėme, bet kai ką pražiūrėjome, tai reikia būtinai padaryti, nes šitos institucijos darbuotojų atlyginimai yra būtent dar neindeksuoti pagal mokesčių reformą, tai yra būtinas dalykas. Ir antras pasiūlymas, aš manau, irgi logiškas, tai yra kad Ministras Pirmininkas kiekvieną ketvirtį nevirtintų atlyginimų, nes šitie jų atlyginimai yra susieti su vidutiniu statistiniu vidurkiu ir kiekvieną kartą papildomas biurokratinis parašas turėtų būti padėtas.

Aišku, mes, kaip komitetas, tik atkreipiame dėmesį į išimtinį atvejį, kad ši tarnyba atlyginimą skaičiuoja ne pagal bazinį darbo užmokesčio dydį, o pagal vidutinį dirbančiųjų tose įmonėse darbuotojų darbo užmokesčių. Tai išbalansuoja mūsų darbo užmokesčio sistemą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau papildomų komitetų nebuvo paskirta. Dalyvaujančių diskusijoje nėra. Pasiūlymų nebuvo gauta. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra.

Balsuojame dėl Branduolinės energijos įstatymo projekto po svarstymo.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 103. Vienbalsiai pritarta įstatymo projektui Nr. XIII P-2409(2).

Gerbiamieji kolegos, norėčiau su jumis pasitarti. Mes labai lenkiame laiką ir aš noriu jums dėkoti, kad dirbate labai atsakingai, todėl dabar 10 val. 32 min. Sakykite, ar jūsų pageidavimas ir sutikimas būtų, kad svarstytume darbotvarkės 1-10 klausimą, kuris buvo numatytas 11 val. 20 min., ar imame kitus darbotvarkėje numatytus klausimus? (*Balsai salėje*) Pasiruošę. Gerai. Dirbame nuosekliai pagal darbotvarkę, nors laikas ir buvo paskirtas šiek tiek vėlesnis.

10.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės teikimą pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mykolui Majauskui pagrįstumui iširti ir išvados dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą pateikimo sudarymo“ projektas Nr. XIII P-2670 (pateikimo tęsinys)

Skelbiu darbotvarkės 1-10 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės teikimą pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mykolui Majauskui pagrįstumui iširti ir išvados dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą pateikimo sudarymo“ projektą Nr. XIII P-2670. Prašom. Pranešėjas – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, nejaučiu jokio malonumo čia stovėti, jaučiu pareigą atstovauti tiems žmonėms, kurie galimai nukentėjo nuo Seimo nario veiksmų, atstovauti tiems daugiau kaip 40 Seimo narių, kurie pasirašė teikimą, ir išreikšti savo asmeninę poziciją. Yra dalykų, kurie yra virš partinių nesutarimų, ideologinių skirtumų, virš partinių ginčų ir diskusijų, tai yra smurtas prieš vaikus, smurtas prieš moteris, savižudybių prevencija ir kitos sritys, dėl kurių mes čia daug nediskutavome. M. Majauskas vadovavo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijai, kiek prisimenu, niekas neprieštaravo, kad jisai atliktų tą darbą po skaudžių patirčių, tikėjomės, kad jis tą darbą atliks atsakingai ir sąžiningai. Kurį laiką atrodė, kad tikrai yra poveikis ir rezultatai to, ką jis daro, iš išorės aš taip pat girdėjau gana gerų atgarsių.

Seime turėjome vieną atvejį, galbūt turėsime ateityje jų ir daugiau, dėl K. Pūko buvo iš esmės vieningas sutarimas, viršpartinis konsensusas – 97 Seimo nariai iš 97 balsavusių pritarė nutarimo projektui, kad būtų pradėta apkalta K. Pūkui. Noriu pacituoti vienos Seimo narės – A. Armonaitės – 2017 m. kovo 13 d. tekstą, kurį ji rašė, ragindama Seimo narį K. Pūką atsistatydinti. Cituoju: „Toks elgesys gilina žmonių nepasitikėjimą politika ir politikais. Seimo narys paniekino pačią kovos su seksualiniu priekabiavimu idėją.“ Kalbėdamas apie jaunas moteris, kurios ryžosi, išdrįso liudyti, nes yra daug aplinkybių, emocijų, susijusių su tais liudijimais, cituoju: „Tik drąsių ir principingų jaunų moterų dėka šie įvykiai iškilo viešumon.“ Esu tikras, kad dvejopų standartų mes Seime neturime, nepriklausomai nuo draugysčių, kitų afiliacijų, nepriklausomai nuo amžiaus, kitų ypatumų. Šiais klausimais negalime taikyti dvejopų standartų.

Pirmieji liudijimai apie M. Majauską viešai pasirodė kovo 6 dieną, po to jų buvo daugiau, ir moterų, ir Seimo narių. Dvi Seimo narės, viena buvusi, kita dabartinė, taip pat kalbėjo apie tuos įvykius, kad jos žino merginas, kurios nukentėjo nuo Mykolo. Jei tai būtų vienas koks nors atsitiktinis liudijimas, bet ir tai reikia suprasti, kas čia vyksta, kodėl jauna moteris motyvuota kalbėti apie tai? Ar tai yra koks nors kerštas, ar tai yra sąmokslas? Gal šiuo atveju interpretuojama, kad kas nors kitas iš Seimo sąmokslauja ragindamas ir skatindamas tas moteris ir Seimo nares taip pat kalbėti, tai kategoriškai paneigiu, kad jokio nusistatymo specialiai kerštauti ar ką nors daryti nėra.

Dar kovo 7 dieną M. Majauskas kalbėdamas žiniasklaidoje, konkrečiai „Delfi“ portale, teigė, kad jis palaiko visą tą judėjimą, ar tai būtų #metoo, ar kitaip jį pavadintume, skatina žmones kalbėti. Tačiau jau po kelių dienų radikaliai pakeitė savo poziciją ir kreipėsi į prokuratūrą. Niekas nedraudžia žmogui kreiptis į prokuratūrą ir ginti savo teises, tačiau jei tie įvykiai buvo, o aš manau,

kad yra labai didelė tikimybė, kad tie įvykiai buvo, kreipimasis į prokuratūrą gali būti vertinamas kaip nusikaltimas, jei tai yra melagingas skundas dėl šmeižto.

Kitos aplinkybės. Sustabdžius tyrimą birželio 29 dieną, nors turėjo teisę toliau aiškintis ir įrodinėti savo teismumą, M. Majauskas nesiėmė jokių veiksmų. Kaip tai vertinti, kaip tai interpretuoti? Ar jis jau buvo patenkintas, nors neįrodė, kad buvo šmeižiamas? Ar tai yra pasiektas rezultatas iš dalies nutildyti, užčiaupti, kaip jis pats sakė, merginas ir galbūt vilkinti procesą čia, Seime, Etikos ir procedūrų komisijoje, ar galų gale Seime, nes dabar jis persikėlė į Seimą?

Kiti veiksmai, kitos aplinkybės – jau partijos vadovų reakcija, man pasiūlymas čia iš Seimo tribūnos G. Landsbergio: inicijuokite tyrimą. Ką tai reiškia? Ar yra abejonių partijos viduje? Ar M. Majauskas galbūt manipuliavo partija, ją atvedė į tokią situaciją, kai partijai nelieka pasirinkimo. Toliau, jau užbaigus, sustabdžius tyrimą, dar šį rudenį M. Majauskas pareiškė norą kandidatuoti į Vilniaus mero postą. Partijos pirmininko reakcija – sako, negalime leisti M. Majauskui kandidatuoti, nes yra reputacinė rizika. Ką tai suponuoja apie M. Majauską?

Kitai sakant, visa liudijimų, visa aplinkybių ir papildomų faktų, kurie išdėstyti teikime, visuma rodo, kad mes turime išsiaiškinti, ar tie liudijimai yra pakankamai pagrįsti ir aiškūs, ar tie M. Majausko veiksmai yra motyvuoti jo aklos gynybos ir bandymo išsilaikyti čia, Seime, ir politikoje, o nesirūpinti galų gale savo šeima, kas yra jo atsakomybė, ir skatina mane čia kalbėti ir siūlyti sukurti tą komisiją, kurioje mes ne tik mano įsitikinimo pagrindu, bet ir platesnio konsensuso pagrindu priimtume sprendimus.

Girdžiu jau viešai kai kuriuos argumentus. Tai buvo seniai, jei tai ir buvo, ką mes čia kabinėsimės, be to, kadangi ne šios kadencijos reikalai, tai negali būti apkaltos procesas. Tai yra tik pagrindas tiems veiksams, kurie įvyko dabar, kaip minėjau, kreipimasis į prokuratūrą. Galų gale neigimas, o prieš tai tų vertybių deklaravimas iš Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos pirmininko, o dabar ir nario pozicijų ir buvo ta priežastis, dėl kurios jaunos moterys kreipėsi į žinia-sklaidą, nes neįtikėtina veidmainystė ir didžiulis neteisingumo jausmas, kad žmogus, galimai daręs tuos veiksmus, toliau elgiasi visai priešingai ir galų gale bando užčiaupti tas moteris.

Tai yra visiškai amoralus elgesys ir dėl to amoralaus elgesio, aš manau, mes turime išsiaiškinti ir priimti sprendimus.

Pasinaudojimas galia, valdžia. Jeigu apie K. Pūką kalbame, taip, buvo Seimo nario statusas, bet M. Majauskas tuo metu buvo premjero patarėjas, labai smarkiai prisidėjęs, kaip jis pats teigia, prie krizės įveikimo, tarpininkavęs galbūt ir investitorių atėjimui į Lietuvą. Kitaip sakant, tai buvo žmogus mentorius, autoritetas tiems moksleiviams ir moksleivėms, kurios žiūrėjo į jį kaip į galimai politikos karjerą nutiesiantį arba padėsiantį suformuoti jauniems žmonėms. Tikrai nebuvo galima piktnaudžiauti tuo. Tačiau piktnaudžiavimas valstybės galia, o prokuratūra yra valstybės institucija, piktnaudžiavimas šita galia yra dvigubai neleistinas veiksmas. Tai, kad jaunas politikas apeliavo į kitus jaunus žmones, kvietė juos dalyvauti politikoje, manau, šiuo atveju yra ne lengvinanti, o sunkinanti aplinkybė, palyginti su K. Pūku.

Ar tai yra kerštas ar susidorojimas? Na, A. Kubilius viešai teigė, tiksliau, rašė, kad aš kerštauju M. Majauskui už tai, kad pralaimėjau vienmandatėje Senamiestyje. (*Balsai salėje*) Aš M. Majauską parėmiau jo prašymu prieš antrąjį turą, ir argumentas paramos buvo išsakytas štai koks: „Kadangi tai yra gerbtina veikla – savižudybių, smurto ir patyčių prevencija, manau, kad ta veikla turėtų būti tęsiama.“ Deja, M. Majauskas diskreditavo tai.

Ar tai yra pozicijos, šiuo atveju valdančiųjų, susidorojimas? Na, pažiūrėkite, ar M. Majauskas čia toks ypatingai svarbus, kad reikėtų kam nors su juo dorotis. Kitaip sakant, tie argumentai yra visiškai nerimti. Ką girdžiu iš kitų kolegų, kad jis bando susigrąžinti šeimą arba grįžti į šeimą, taip, tai yra svarbi aplinkybė, bet tai yra M. Majausko pareiga. Mes turime rūpintis visa visuomene, jaunais žmonėmis, atkurti jų pasitikėjimą politika, atkurti pasitikėjimą galų gale pačiais savi-mi, jeigu kalbame apie tas jaunas moteris, ir tai yra mūsų pareiga.

Baigdamas pacituosiu patį M. Majauską. Kovo 7 diena. „Savo veiksmais nenorėčiau bandyti daryti kažką, kas galėtų būti interpretuojama kaip bandymas užčiaupti tuos žmones, kurie kalba. Šiandien mano kažkokie bandymai užčiaupti, man atrodo, nubrauktų mano visą veiklą, kurią aš vykdyčiau iki šiol.“ Po keleto dienų M. Majauskas...

PIRMININKĖ. Atsiprašau, gerbiamasis...

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). ...kreipėsi į prokuratūrą ir paneigė tai, ką jis darė iki šiol.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas, kaip tik minutės. Gerbiamasis pranešėjau, 16 Seimo narių norėtų jūsų paklausti. Pirmasis klausia A. Salamakinas. Ruošiasi E. Gentvilas.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, atvirai pasakius, perskaitęs apkaltos nutarimo projektą ir išklauses jūsų kalbą visai sutrikau. Nutarimo projekte jūs rašote – pradėti apkaltą dėl to, kad M. Majauskas, kaip Seimo narys, kaip Lietuvos pilietis, gindamas savo teises, kreipėsi į prokuratūrą, dėl to jam pradėsime apkaltos procesą. Tuomet šiame Seime reikėjo teikti pono A. Skardžiaus, kuris kreipėsi dėl savo teisių į prokuratūrą, pono P. Gražulio, kuris kreipėsi, irgi apkaltą, nes jie kreipdamiesi darė kam nors spaudimą. Išklauses jūsų kalbą aš supratau, kad Seimas insis teismų vaidmens, tai yra mes pradėsime tyrimą, ar priekabiavo, ar ne. Na, atleiskite, bet turbūt per dvejus metus galėjote šį tą išmokti, kad Seimas – ne teismas. Jeigu ateis teismo nutartis, tada mes tik pradėsime...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). ...apkaltos procesą. Ačiū, pirmininke. Labai trumpas klausimas pagal nutarimo projektą. Jeigu jūs būsite apkaltintas, kad ką nors nuveikęs ne taip, ir kreipsitės į prokuratūrą, ar jūs pats sau pradėsite apkaltos procesą, ar ne?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Atsakysiu taip. Aš buvau kreipėsi į prokuratūrą dėl G. Landsbergio. Jeigu kas nors ketina pradėti apkaltos procesą man, mielai prašom, aš paaiškinsiu skirtumus, jeigu jums neaišku, ką daro Seimo narys prieš kitą Seimo narį ir ką daro Seimo narys, galimai nusižengdamas prieš jaunos žmonės, kreipdamasis į prokuratūrą ir užčiaupdamas juos. Čia cituoju patį M. Majauską. Turbūt yra skirtumas, ar ne, Seimo nariai? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi I. Šimonytė.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Stasy, iš tribūnos jūs pasakėte, kad kreipimasis į prokuratūrą gali būti vertinamas kaip nusikaltimas. Čia pacitavau, ką jūs sakėte. Nusikaltimas, kaip suprantu, – pagal Baudžiamąjį kodeksą. Tuo tarpu savo apkaltos dokumente jūs rašote švelniau – kreipimusi į prokuratūrą M. Majauskas piktnaudžiavo teise, jos suteiktomis procesinėmis priemonėmis ir savo kaip Seimo nario statusą visuomenėje panaudojo asmeniniais interesais. Pagal tai išeina, kad Seimo narys praranda piliečio teises ir negalėtų jokiais atvejais ginti, gintis, pulti naudodamasis teisėtu instrumentu – prokuratūra. Kaip jūs traktuojate, ar Seimo narys yra praradęs piliečio teises, kad jam pasinaudojus tomis paprasto piliečio teisėmis iš karto būtų traktuojama, kad jis naudojasi teise, piktnaudžiauja teise dėl asmeninių interesų? Tokiu atveju tada atimtumėte bet kokią teisę bet kuriam Seimo nariui bet kuriame kontekste bendrauti su teisėsauga, nes jūs traktuotumėte, kad tai yra asmeninių, savanaudiškų tikslų siekis piktnaudžiaujant teise? Kaip jūs traktuojate? Ar Seimo narys...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega.

E. GENTVILAS (*LSF*). ...praranda pilietines teises?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Jau tęsinys atsakant į buvusį klausimą, ar ne? Be abejo, kad nepraranda jokių teisių. Paminėjau Baudžiamąjį kodeksą. Jeigu būtų inicijuotas ikiteisminis procesas – kreipimasis į prokuratūrą, tokia galimybė neatmestina, nes yra moterų, yra žurnalisčių, kurios gali tai daryti, ir jeigu būtų įrodyta (o aš įsitikinęs, kad tokių galimybių yra), kad M. Majauskas kreipėsi apgaulingai dėl šmeižto, jam grėstų Baudžiamojo kodekso atsakomybė. Šiuo atveju, kadangi tai yra politinis apkaltos procesas, aš teigiu, kad kreipimasis į prokuratūrą buvo piktnaudžiavimas teise, turint omeny, kad tie liudijimai, tiksliau, liudijimų visuma, suponuoja, kad tie įvykiai buvo. Kitaip sakant, tai yra vertintina kaip galimas melagingas skundas dėl šmeižto. Štai ir visa to kreipimosi esmė, o jokios pilietinės teisės čia nėra varžomos – nei Seimo narių, nei piliečių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. I. Šimonytės nematau salėje. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Kubilius.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, jūs nesijaučiate įsijautęs į vaidmenį kaip prokuroras? Kalbėdamas jūs bandote suformuoti tai, kad iš tikrųjų žmogus nusikaltęs, nors teisimai to neįrodė. Jūs pasakėte, kad M. Majauskas, darbuodamasis Vyriausybėje su jaunimu, piktnaudžiavo savo teise. Ar negalima to vertinti kaip nekaltumo prezumpcijos principo pažeidimo ir

tam tikro spaudimo galimiems teismams, nes faktiškai už tai jau jūs turite būti svarstomas apkaltos būdu, nes iš anksto formuojate teisinės nuostatas, kurios galbūt ateity pakenks pačiam procesui, nes ne vieną kartą taip buvo? Ačiū.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kai aš sakiau apie M. Majauską kaip patarėją, aš nesakiau, kad jis piktnaudžiavo savo teise. Aš sakiau, kad jis piktnaudžiavo savo galia ir savo autoritetu. Tai yra skirtingi dalykai. Ką įrodys ar neįrodys teismai, ar prokuratūros ikiteisminiai... yra vienas dalykas, bet ką mes bandysime įvertinti čia, jeigu bus suformuota tokia komisija: ar tie liudijimai yra pakankamai pagrįsti, o jeigu taip, ar jie sukuria tų apkaltos pagrindų prielaidas. Tai yra piktnaudžiavimas teise ir procesinėmis teisėmis, taip pat (tai yra labai svarbu) Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos misijos, jos veiksmų diskreditavimas, o per ją, be abejo, ir Seimo autoriteto diskreditavimas. Štai apie ką yra kalbama formuojant apkaltos pagrindus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Kubilius. Ruošiasi R. Miliūtė.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš klausausi ir galvoju, gal jūs turite kokių nors psichologinių kompleksų, ar pavydite, ar kerštas, ar dėl vis čia nebuvo priimtas į darbus, ar atleistas? Nes aš klausausi jūsų ir mane stebina jūsų argumentacija. Mano įsitikinimu, jūs kompromituojate Biudžeto ir finansų komiteto darbą savo tokiu buvimu. Aš turėčiau reikalauti, kad dabar jums dėl to būtų taikoma apkalta. Jūs čia pateikiate tik visą seriją savo samprotavimų. Nėra nei argumentų, nei faktų, nei liudininkų, ir jūs visiškai diskredituojate apkaltos procedūrą. Jūs ją nulaidžiate iki *plintuso*.

Žiūrėkite, ką jūs rašote savo teikime: „Seimo narys M. Majauskas nepateikė aiškių, nedviprasmiškų paaiškinimų“, – vienas punktas. Antras punktas: „Jisai kreipėsi dėl šmeižto į prokuratūrą.“ Kaip tik kreipdamasis dėl šmeižto jis paneigė jam pateiktus kaltinimus.

Trečias punktas. Jūs sakote, kaip jis turėjo spręsti savo bylą, – kreiptis civiline tvarka. Gerbiamas kolega, ar jūs nemanote, kad...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...jūsų logika yra visiškos skylės ir vieno teiginio prieštaravimas kitam? Ar jūs nemanote, kad tokiu būdu iš tikrųjų...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...jūs iš apkaltos padarote pasijuokimą.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Aš taip nemanau, galbūt jūs taip ir manote, bet man gaila jūsų kaip buvusio politinio M. Majausko mentoriaus, krikštatėvio, kaip aš jus vadinau. Žinote, kad aš su jumis kalbėjau kovo 8 dieną ir kalbėjome apie tai, kad prioritetas šiam žmogui, jaunam žmogui, turėtų būtų rūpintis ir išsaugoti savo šeimą, o ne bet kokia kaina išlikti politikoje. Jeigu jiems itinami atrodo argumentai, kad jūs man kaip Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui galite pradėti kokią nors procesą, ar apkaltos, ar nušalinimo, mielai prašom, nes tas darbas man gana įdomus. Bet aš manau, kad moralinė pareiga ir moraliniai sprendimai yra ne mažiau svarbūs nei viešųjų finansų ir komercinių finansų parlamentinė kontrolė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia R. Miliūtė. Ruošiasi J. Razma.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiamas pranešėju, jeigu prisimintume buvusio Seimo nario K. Pūko atvejį, Seimas vieningai ėmėsi tirti skundus dėl jo veiksmų. Šiuo atveju, pasirodžius žiniasklaidoje informacijai apie M. Majauską, Seimas dvejoja. Ar galėtumėte pakomentuoti, kodėl šie du atvejai turėtų arba neturėtų būti traktuojami skirtingai?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Aš pradžioje bandžiau paaiškinti, kad čia skirtumo iš esmės neturėtų būti. Mano manymu, mano galbūt subjektyviu manymu, M. Majausko atveju yra dar daugiau moralinių pagrindų dėl mano minėtų priežasčių, aplinkybių inicijuoti tą apkaltą. Galbūt į jūsų klausimą, žiūrint atgal, atsakė pats K. Pūkas savo pareiškime, kai apkalta jau buvo pradėta arba į pabaigą ėjo tas procesas, ir jis pats atsistatydino. Jo teiginys buvo toks: „Aš Seime neturiu draugų.“ Matyt, M. Majauskas dėl savo, nežinau, amžiaus, asmenybės ypatumų ar panašiai, dėl ko aš, Andriau Kubiliau, galiu jam ir pavydėti, jaunystė, suprantama, yra pavydo objektas, matyt, M. Majauskas turi tų draugų. Kiek? Pažiūrėsime dabar. Bet ta draugystė, kaip sakiau, ir partinė afiliacija neturėtų daryti įtakos priimant sprendimus dėl tokių rimtų moralinių pažeidimų, kuriuos jis galimai yra padaręs.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Razma. Ruošiasi T. Tomilinas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas iniciatoriau, jūs teisingai citavote, kai pradžioje M. Majauskas kalbėjo, kad jis nenori kreiptis į prokuratūrą. Sakykite, ar jūs, teikdamas apkaltos iniciatyvą, išsiaiškinote, ar jis pats vis dėlto apsisprendė kreiptis, ar buvo gana didelis frakcijos kolegų spaudimas tai daryti? Galbūt jūs iš karto išsiaiškinkite, kiek frakcijos narių ragino tai daryti, sakykim, ir aš save čia galėčiau įvardyti, ir tada gal iš karto apkaltą visiems.

Kitas dalykas. Ar jūs prokuratūrą prilyginate kokiems nors organizuotiems nusikaltėliams, kad kreipimasis į ją reiškia vos ne kokias nors represijas, grasinimus, užčiaupimą ir taip toliau? Aš bent jau traktuojau kaip normalią teisinę instituciją, kurioje galime išsiaiškinti tiesą.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėl frakcijos vaidmens ar partijos vaidmens aš nesiaiškinau, bet pati pozicijų kaita ir argumentacija, buvusi prieš tai ir dabar, pateikiama radikaliai skirtinga. Jeigu bus proga pasikalbėti su M. Majausku arba su kitais frakcijos žmonėmis, bus galima apie tai pakalbėti, bet reikalo esmės tai nekeičia, manau.

Dėl prokuratūros. Kaip jūs pavadinate, nusikalstama grupuotė, organizacija... (*Balsas salėje*) Čia jūsų žodžiai, ne mano, aš jus cituoju. Jeigu nekaltas žmogus, pasakęs teisybę, kviečiamas į prokuratūrą, jam suteikiamas specialiojo liudytojo statusas, jis samdo advokatus ir jaučiasi, švelniai tariant, nekomfortiškai, jaunas žmogus, ir po to pasako, ką padarysi, kartais už teisybę reikia susimokėti. Aš manau, kad tai gali būti prilyginta ne prokuratūros, bet represijai M. Majausko, šio jauno žmogaus, ir kitų jaunų žmonių, taip pat ir žurnalisčių atžvilgiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, noriu su jumis pasitarti. Klausti laikas baigėsi, bet dar liko aštuoni Seimo nariai, o paklausė tik šeši. Pratęsiame dar iki 20 minučių bendrą klausinėjimą? (*Šurmulyš salėje*) Yra pasiūlymas leisti paklausti visiems Seimo nariams, o kitas pasiūlymas – baigti klausti. Balsuojame.

Už balsuoja tie, kurie nori, kad pratęstume ir leistume paklausti visiems Seimo nariams. Alternatyvus balsavimas. Už balsuoja tie, kurie mano, kad reikia leisti paklausti visiems Seimo nariams, prieš – tie, kurie mano, kad klausimus reikia baigti.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 62, prieš – 30. Tęsiame klausimus, kol paklaus visi Seimo nariai.

Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi G. Skaistė.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamas kolega, mes netrukus svarstysime valstybės biudžetą, tai neišvengiamai jūsų pagrindinė atsakomybė. Man norisi užduoti asmenišką klausimą, kas jus motyvuoja užsiimti būtent ta tema? Aš suprantu, kad mes visi skirtingi, neidealūs žmonės, šitų temų Seime gali būti dar daugiau. Galbūt papasakokite apie savo vidinę motyvaciją. Ačiū.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Nesu ir aš idealus žmogus, tokių nesu sutikęs. Kas mane motyvuoja? Motyvuoja tai, kad galbūt, skirtingai nuo M. Majausko, kuris prieš kelerius metus įsitraukė į savižudybių prevencijos, smurto prevencijos temą ir pradėjo ją nagrinėti, gilintis ir atstovauti, būti rupu, man šitos temos yra svarbios jau daugiau kaip 30 metų. Profesorė D. Gailienė, kuri yra turbūt savižudybių geriausia specialistė Lietuvoje, manau, kad konsultavo ar konsultuoja M. Majauską, buvo mano dėstytoja penkerius metus Vilniaus universitete. Tai, ką aš mačiau nuo pat kovo 6 d., ne tai, kas vyksta tikrai dabar, ir visos tos iniciatyvos jau buvo pradėtos kovo mėnesį. Kreipimasis ne be mano dalyvavimo ir iniciatyvos buvo suformuluotas Etikos ir procedūrų komisijai. Tuomet, kadangi buvo prasidėjęs prokuratūros ikiteisminis tyrimas, tas procesas buvo sustojęs. Toliau buvo dar vienas kreipimasis į Etikos ir procedūrų komisiją, ten balsavimas, kaip žinome, buvo keturi už, keturi prieš arba susilaikė. Tas darbas yra tęstinis. Interesas užtikrinti, kad visuomenėje būtų sveikas psichologinis klimatas, yra mano vienas didžiausių rūpesčių, tačiau aš nedeklaravau to, nėjau į tribūną ir neagitavau, skirtingai nuo kitų žmonių, gerbiu tuos, kurie darė, D. Šakalienę ir kitus, tačiau tai nereiškia, kad man tema nesvarbi. Manau, kad ne mažiau svarbi, kaip minėjau, negu viešieji ar komerciniai finansai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia G. Skaistė. Ruošiasi D. Šakalienė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Jeigu jums jūsų asmens dėmesys šitai problemai atrodo labai natūralus, tai man jis atrodo labai dirbtinis. Žiūrint į K. Pūko situaciją, kai problemą iškėlė moterų grupė, tai atrodė pakankamai natūraliai, kad jos rūpinasi. Tuo tarpu jūsų atveju jūs atrodote kaip

Kalėdų Senelis, kuris staiga prisiminė tam tikrą problemą tada, kada jam tai yra patogu. Dar labiau kelia klausimą pasirinkimas laiko, kada pradėti šitą apkaltos procedūrą, nes visa situacija vyko kovo mėnesį, kaip jūs ir minėjote, o jūsų kreipimasis ir jūsų bandymas inicijuoti apkaltos procedūrą prasidėjo tada, kai prasidėjo kiti procesai – pensijų reforma, kreipimasis į Konstitucinį Teismą. Tuomet buvo jūsų paąšdinimas, kad jūs inicijuosite pensijų sistemos reformos komisiją. Kai nesulaukėte savo frakcijos kolegų palaikymo, tuomet pasirinkote kitą žanrą ir nusprendėte įkurti kitą komisiją, kad kolegos turėtų ką veikti ir nesirūpintų pensijų sistemos reformos konstitucingumo aspektais. Ar manote... Ar pritariate, kad iš tikrųjų šita komisija yra anos komisijos pakaitalas ir šiek tiek kerštas...

PIRMININKĖ. Laikas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). ...ir paąšdinimas?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Jeigu jau prakalbote apie Konstitucinį Teismą, apie jūsų dalyvavimą, galbūt inicjavimą 30 Seimo narių kreipimosi į jį, kur nukopijuota keturiuose punktuose iš penkių bene 80 % pensijų verslo teiginių ir išvadų, ten atstovauti šitai Seimo grupei buvo pasirengę ir dabar yra pasirengę M. Majauskas ir I. Šimonytė, ir siejate tuos du procesus, tai, man atrodo, mažų mažiausiai kvaila ir juokinga. Jūsų epitetus apie Kalėdų Senelį, apie dar kažką palieku jums pačiai ir mano, kaip minėjau... Aš, atsakydamas į T. Tomilino klausimą, paaiškinau savo motyvaciją ir savo darbą, ir savo argumentus. Daugiau neturiu ką jums atsakyti.

PIRMININKĖ. D. Šakalienė. Prašom klausti. A. Sysas ruošiasi.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Man iš tikrųjų šioje situacijoje kilo labai daug klausimų. Vienas klausimas yra, kodėl Etikos ir procedūrų komisija, kurioje iš esmės pakanka balsų, kurioje yra valdančiųjų ir valdantiešiems prijaučiančių komisijos narių ganėtinai daug, kažkodėl nusprendė pradėti proceso, kuris būtų natūraliausias ir logiščiausias šioje situacijoje. Mes peršokame prie apkaltos, o Etikos ir procedūrų komisija net nemato jokio pagrindo pradėti tyrimą dėl politiko elgesio vertinimo pagal Politikų elgesio kodeksą. Aš čia matau gana rimtų prieštaravimų. Kaip jums atrodo tokia situacija, Etikos ir procedūrų komisijos elgesys?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Pasakysiu taip. Man taip pat Etikos ir procedūrų komisijos, o tiksliau, jos kai kurių atstovių elgesys atrodo keistai. Keistai atrodo ir Moterų grupės elgesys, labai kontrastingas, lyginant K. Pūko atvejį ir dabar, aš nežinau, gal ten irgi yra atstovių ir vadovių, kurios turi skirtingas nuomones. Motyvai, kuriuos aš girdėjau iš dviejų Etikos ir procedūrų komisijos atstovių, viešai pareikštus prieš gerą savaitę ar panašiai, buvo, kad M. Majauskas bando susigrąžinti šeimą ir mes tą turime gerbti ir palaikyti. Aš tuos motyvus suprantu, bet išdėščiau, kodėl tai yra jo asmeninis rūpestis, o Seimo rūpestis turėtų būti visuomenės psichologinis klimatas ir tų merginų šeimos, jų savijauta, jų pasitikėjimas savimi.

Aš manau, tai, Dovile, jums yra ne svetima, ir jūsų argumentacija, kai kalbėjote apie K. Pūką, buvo lygiai... arba panaši į tą, kurią aš dabar dėstau.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Ruošiasi S. Jovaiša.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, vadovausiuosi sąmokslo teorija. Kadangi visas veiksmas vyko pavasarį (ar čia pagal patarlę, kad viščiukus skaičiuojame rudenį), ar tai nėra paprasčiausia dūmų uždanga, nes poryt atneša biudžetą, valstiečiai ir žalieji nevykdo savo kai kurių įsipareigojimų dėl skurdo, atskirties mažinimo? Ypač atskirties. Ji toliau didėja. Viešojoje erdvėje jau diskutuojama apie viešojo sektoriaus finansavimo mažinimą, nors visi rodikliai auga į viršų. Pažadų yra daug, žmonių gyvenimas realiai negerėja, o, atsižvelgiant į infliaciją, realios pajamos net sumažės. Jūs tada sugalvojote, kad rudenį viščiukai paaugo, galime išmesti tokią temą – sukurti dar vieną specialiąją tyrimų komisiją, nes, kaip sakė senieji Romos gyventojai, žmonėms reikia renginių ir duonos.

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Jau bandžiau atsakyti, kad visos iniciatyvos, bandymai suformuoti poziciją ir išsiaiškinti buvo pavasarį, kovo 20 dieną. Ne dėl mano iniciatyvos įvyko kreipimasis į prokuratūrą, visi svarstymai sustojo. Man taip pat būtų kur kas aiškiau ir geriau, jei visi sprendimai būtų priimti arba savarankiškai M. Majausko, kaip nusprendė K. Pūkas, arba Etikos ir proce-

dūrų komisijos, arba čia, Seime, dar pavasarį. Jei tai persikėlė į rudenį ir sutampa su biudžetu arba yra arti biudžeto svarstymo, tai yra jūsų sąmokslų teorija, o man dabar inicijuoti ką nors, kas galimai sukels jūsų nepasitenkinimą, jūsų emocijas, ir taip nukreipti ugnį į save ir Vyriausybę prieš biudžeto svarstymą turbūt būtų vėlgi nelogiška, ar ne?

Taigi aš manau, kad yra ganėtinai aišku, kad pradėtus darbus reikia tęsti, reikia baigti. Ir pensijų reformą, kurios pertvarką pradėjome 2013 metais, ir kartu su jumis, atrodo, galbūt pavyks užbaigti, nebent kolegos su M. Majausku priešakyje dar inicijuos kokį nors papildomą kreipimąsi į Konstitucinį Teismą.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi I. Degutienė.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjas, pirmiausia trumpa pastaba dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą dėl pensijų reformos. Jūs visą laiką vartojate ir valkiojate teiginį, kad čia kas nors nuo ko nors nusirašė ir panašiai. Juk kreipimasis nėra kokia nors mokslinė disertacija ir įvairių šaltinių teiginius galima vartoti, man atrodo, nekludomai.

Dėl šios komisijos. Jūs šiek tiek lyginote su anksčiau buvusia apkalta K. Pūkui, bet ten bent jau buvo tyrimo objektas. Dabar ką veiks komisija, jeigu nėra liudininkų, norinčių šnekėti? Ką jūs tirsite, jei iš viso neatsiras tokių parodymų, kurie, sakykime, komisiją sudomintų ir leistų jai padaryti išvadas?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Na, dėl kreipimosi dėl pensijų čia atskira tema, nežinau, ar ji pavirs koku nors apkaltos procesu, ar ne, čia nėra gąsdinimas, bet manau, kad tai pasvarstyti proga kaip nors gali atsirasti. Kol kas yra kreiptasi į Etikos ir procedūrų komisiją, kad ji įvertintų tų 30 Seimo narių veiksmus, ar jie nusirašė, ar nenusirašė, ar turėjo, ar neturėjo paminėti nuorodas ir šaltinius, ar sukėlė, ar nesukėlė interesų konfliktą Konstituciniame Teisme. Tai yra atskiras procesas ir jo nepainiokime.

O dėl šitų visų reikalų, ką mes kviesime, tai yra ką kviesti, žinokite, yra moterys, mes jas kviesime. Tikiuosi, kad sudarius apkaltos komisiją Seime jos pasijus kitaip, negu jautėsi, kuomet M. Majauskas inicijavo kreipimąsi į prokuratūrą ir buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas prieš jas kaip galimai jį šmeižusias. Turbūt aplinkybės pasikeis. Pakviesime Seimo nares, pakviesime žurnalistes, pakviesime M. Majauską, jeigu jis sutiks, pakviesime galbūt kitus frakcijos narius, tarp jų ir frakcijos vadovą ir partijos pirmininką, paaiškinti tuos argumentus ir motyvus, kodėl jis, viena vertus, siūlė man inicijuoti tą tyrimą, o, kita vertus, sako, yra reputacijos rizika. Taigi kalbėtis tikrai bus su kuo.

PIRMININKĖ. Klausia I. Degutienė. Ruošiasi V. Juozapaitis.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų čia yra beprecedentis atvejis, nes pirmą kartą apkalta yra skelbiama žmogui, kuris: pirma, nebuvo Seimo narys, o mūsų Statute labai aiškiai pasakyta, kad apkaltos procesas yra parlamentinė procedūra, kurią Seimas taiko Konstitucijos 74 straipsnyje nurodytiems asmenims, o asmenys yra nuo Prezidento iki Seimo nario, tačiau nėra apie tai, kad tai būtų Lietuvos pilietis, nesvarbu, kokias pareigas jis ėjo. Tai viena.

Antras dalykas. Jūs, atsakydamas į klausimus, kažkodėl išvengiate to, kad iš tikrųjų G. Landsbergis dėl M. Majausko kreipėsi į prokuratūrą ir nebuvo pradėtas ikiteisminis tyrimas, pats M. Majauskas dėl šmeižto kreipėsi į prokuratūrą ir teismas pripažino jį nukentėjusiu. Kodėl dabar aš sakau...

PIRMININKĖ. Laikas.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). ...beprecedentis dalykas? Todėl, kad jūs iš esmės apkaltą ne Seimo nariui skelbiate, ir už tai, kad jis kreipėsi į prokuratūrą. Na, tai ne dėl... Ką jūs kviesite tada prokurorus pasiaiškinti, kodėl jie nepradėjo ikiteisminio tyrimo? Na, iš tikrųjų tai yra labai keistas atvejis...

PIRMININKĖ. Laikas, kolege.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). ...kurio negalima visiškai palyginti su K. Pūko. Kodėl jūs einate tokiu keistu keliu, pažeisdamas tiek Seimo statutą, tiek Konstituciją?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Be abejo, kai M. Majauskas buvo premjero A. Kubiliaus patarėjas, jis nebuvo Seimo narys, tačiau apkalta... siūloma sudaryti Apkaltos komisiją kitais pagrindais, ne tuo, ką jis darė prieš tai, bet tuo, ką jis darė būdamas Seimo nariu, o tai reiškia, būdamas Savižu-

dybių ir smurto prevencijos komisijos pirmininku, kai sistemingai galimai neigė, melavo ir panašiai diskreditavo tą komisiją, visą Seimą ir taip pat spaudė ir piktnaudžiavo teisinėmis procedūromis kreipdamasis į prokuratūrą, jeigu tie įvykiai pasitvirtins, kad yra buvę. O tam prielaidų yra nemažai ir mes tą taip pat turėsime išsiaiškinti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Juozapaitis. Paskutinis ruošiasi klausti V. Gailius.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, jūsų paskutinis argumentas iš tikrųjų neatlaiko jokios kritikos, nes tai, ką jūs darote dabar, tikrai kompromituoja ir diskredituoja ir Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko veiklą. Jeigu už tai galima kelti apkaltą, aš nebūčiau už tai tikrai, jums apkaltos dėl to nekelčiau, bet, na, pasvarstyti, anot jūsų, būtų galima.

Aš noriu paklausti. Jūs prieš porą mėnesių lankėtės Konstituciniame Teisme, kuomet prasiđėjo vienos bylos procedūra, ir ten konsultavotės su Konstitucinio Teismo pirmininku. Ar jums neatrodo, kad jums būtų tikslinga dabar, šiandien, nueiti į Konstitucinį Teismą, susitikti su Konstitucinio Teismo pirmininku ir paklausti, kokios gi perspektyvos tokios apkaltos? Turint omeny, anksčiau ponios I. Degutienės paminėtą ir mūsų Statuto straipsnį, ir apskritai Konstitucinio Teismo praktiką, kuomet...

PIRMININKĖ. Laikas jau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). ...kaip ir minėta, veiksmai, netgi būnant Seimo nariu, bet kitoje kadencijoje, tiesiog yra nenagrinėjami. Taigi jūs puikiai suprantate, kad dabar ši jūsų iniciatyva, na, bus oro burbulas, kuris turi turbūt kitų tikslų, daugiau politinių negu tų, kuriuos čia bandote visiems teigti. Ačiū.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Jūs vis grįžtate prie Konstitucinio Teismo ir jo pirmininko. Aš manau, galėtumėte kreiptis į savo partijos vadovą, kad jis atsiprašytų Konstitucinio Teismo pirmininko, nes jis diskreditavo ir jį teigdamas, kad aš grasinau Konstitucinio Teismo teisėjams. Po pusvalandžio Konstitucinio Teismo pirmininkas paneigė, kad nebuvo ne tik kad grasinimas – jokio spaudimo nebuvo ir negalėjo būti. Jūs kažką teigiate, kad aš nuėjau ir konsultavausi, ir dabar siūlote nueiti ir konsultuotis vėl, ar ne? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Netriukšmaukime!

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Čia jūsų insinuacijos. Aš tokių ketinimų neturėjau ir neturiu. (*Balsai salėje: „Jūs į klausimą atsakykite.“*)

PIRMININKĖ. Atsako taip, kaip atsako. O paskutinis klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš, rengdamas klausimą jums, labai atidžiai analizavau turimą informaciją ir jūsų atsakymus. Atsakydamas į S. Jovaišos klausimą, jūs iš esmės atsakėte į mano rengiamą klausimą, kad jums yra žinomos aplinkybės, kurios nėra žinomos mums ir kurios nėra žinomos Generalinei prokuratūrai. Jeigu galite, truputį daugiau tų aplinkybių, kurios neatskleistos niekur, atskleisti mums ir mums iš tikrųjų bus labai lengva apsispręsti. Tikiu jūsų padorumu ir jūs turbūt pasidalinsite tais duomenimis.

Antras klausimas. Kaip jūs įsivaizduojate Baudžiamojo proceso ir parlamentinio tyrimo konkurenciją, nes iš esmės šitie duomenys, kuriuos jūs ruošiatės vertinti parlamentinio tyrimo metu, turėtų būti vertinami remiantis baudžiamojo proceso, kuris atliekamas Generalinėje prokuratūroje, veiksmis? Ačiū jums.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Apie aplinkybes, kurios atskleistos ar neatskleistos. Aš paminėjau nemažai jų čia atsakydamas į klausimus. Taip pat teikime yra surašytos tos aplinkybės. Čia yra jų esminiai pobūdžiai, požymiai. Su kuo aš dar bendravau, koks tas bendravimas buvo, kuo jisai grįstas ir kas ten buvo pasakyta, jeigu kam nors bus įdomu, ar toje apkaltos komisijoje, ar kur kitur, ir jeigu reikės, aš pateiksiu tuos savo vertinimus.

Dabar dėl baudžiamojo proceso ir ikiteisminio tyrimo santykio, jeigu jis bus atnaujintas (o tokia galimybė yra), ir čia politinio proceso. Taip, tai yra politinis procesas. Aš tikiuosi, kad M. Majuskas nebeatnaujins jokių ikiteisminių tyrimų ir tuomet jokio konflikto aš nežiūriu. Tačiau kadangi jūs esate teisininkas, apkaltos komisijoje mes taip pat turėsime teisininkų ir su jais konsultuosimės, taip pat su išoriniais teisininkais ir advokatais, ir aš manau, jeigu yra kažkokia dilema ar galimi konfliktai tarp šitų dviejų procesų, be abejo, jų bus išvengta.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūs atsakėte į visų kolegų, kurie norėjo paklausti, klausimus. Motyvai. A. Širinskienė – motyvas už.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš manau, labai taikliai Seimo narys E. Gentvilas pastebėjo, kad jeigu nesinaudotų savo procesinėmis teisėmis, Seimo narys negalėtų pulti. Šiuo atveju, manyčiau, tikrai, kad tai, ką darė gerbiamas M. Majauskas, buvo puolimas tų moterų, kurios galimai nukentėjusios, kurias buvo siekta nutildyti, kurias, manau, pavyko pakankamai gerai nutildyti. Gal žurnalistus nutildyti pavyko sunkiau. Manyčiau, kad ne tik problema dėl piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis, apkaltos teikimas turi ir kitų kaltinimų, kuriuos komisijai reikėtų ištirti, ar Seimo narys nemelavo eidamas Seimo nario pareigas, ar jisai nedarė spaudimo ir kiti dalykai. Tiesiog, gerbiamas Mykolai, jeigu jūs nieko nepadarytė, jeigu jūs nieko nebijote, tai jūs eikite į tą procesą, įrodykite ir visiems išsklaidysite abejones, nes dabar jūs darote priešingai – jūs slepiatės, jūs moteris duodate į prokuratūrą, verčiate jas specialiosiomis liudytojomis. Mes tikrai iš to susidarome įspūdį, kad kažką jūs norite nuslėpti. Tiesiog garbingai pasakykite: taip, tikrinkite, aš einu į apkaltą, atsakysiu į visus klausimus ir pateiksiu paaiškinimus. Manau, tai tikrai būtų tinkama ir vyriška.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš dar kartą noriu priminti, kad apkalta yra rimta konstitucinė procedūra ir už ją visa atsakomybė tenka Seimui. Tai nėra dažnai taikomas instrumentas ir šiuo atveju iš tikrųjų kuriame precedentą, pagal kokius argumentus, pagal kokius įrodymus galima Seime pradėti apkaltą. Ir ne tik Seimo nariui, opozicijos žmogui, kuriam galbūt tiesiog norima keršyti ar visai opozicijai keršyti, bet pagal tokius pat tariamus argumentus ateityje bus galima pradėti apkaltą Prezidentui, Konstitucinio Teismo teisėjams, Aukščiausiojo teismo teisėjams.

Ką mes čia dabar girdėjome iš pono S. Jakeliūno? Iš tikrųjų sprendžiame konkretaus žmogaus – M. Majausko likimą. S. Jakeliūnas vaizduojasi labai jautrus, susirūpinęs ir susijaudinęs, klausęsis D. Gailienės kurso, bet elgiasi visiškai kaip ciniškas keršytojas. Aš tą drąsiai galiu čia pasakyti. Išgirdome daug samprotavimų, bet neišgirdome jokių įrodymų, jokių argumentų, todėl tai yra visiškai skirtinga, negu čia vis bandyta lyginti K. Pūko istorija. Nei konkrečių liudininkų nėra, nei konkrečių kokių nors faktų. Yra tik pono S. Jakeliūno samprotavimai, kad kreipimasis į prokuratūrą dėl šmeižto yra baisus nusikaltimas.

Gerbiami kolegos, mes tada turime atsakyti į labai paprastą klausimą. Ponas S. Jakeliūnas dėl tariamo G. Landsbergio šmeižto, kuriame G. Landsbergis pasakė, kad ponas S. Jakeliūnas darė spaudimą D. Žalimui, kreipėsi į Generalinę prokuratūrą. Po to, pasirodo, bent aš taip supratau Biudžeto ir finansų komitete, jisai atsiėmė tą pareiškimą. Arba jis darė pareiškimu spaudimą G. Landsbergiui, dėl to reikėtų taikyti apkaltą pagal S. Jakeliūno logiką, arba jeigu jis atsiėmė pareiškimą, tai jis pats įrodo, kad G. Landsbergis buvo teisus...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...ir nepaskelbė jokio šmeižto, įvardydamas, kad S. Jakeliūnas darė spaudimą D. Žalimui, o tai irgi yra apkaltos vertas dalykas. Mes galime nueiti prie tokių procesų...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...ir tokių procedūrų. Aš, gerbiami kolegos, raginu nepritarti tokiam teikimui, kuris nėra paremtas jokiais konstituciniais argumentais, yra samprotavimų ir psichologinių kompleksų išdava, ir pono S. Jakeliūno problemų neturėtų Seimas spręsti šitokiu būdu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsuojame po pateikimo. Visos replikos bus po to. Balsuojame po pateikimo dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XIII-2670.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 52, prieš – 30, susilaikė 22. Tenka kartoti, lygu.

Dar kartą skelbiu balsavimą dėl Seimo nutarimo. Prašom, kolegos. Pradedame balsavimą pakartotinai, nes balsai pasiskirstė po lygiai. (*Šurmulys salėje*) Pradedame.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 55, prieš – 30, susilaikė 25. Gerbiamieji, Statutas numato, kad dabar balsavimą pakartosime po valandos. (*Šurmulys salėje*) 12 val. 19 min.

Dirbame toliau. Replika. S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kolegos, galima sakyti, kad čia kas nors skaldo Seimą, bet aš manau, kad Mykolas ir jo draugai suskaldė Seimą lygiai per pusę, ir du kartus.

O atsakydamas A. Kubiliui dėl to, kad Konstitucinis Teismas – tai vienintelis argumentas ir motyvas, kodėl aš atsiėmiau kreipimąsi į Konstitucinį Teismą dėl šmeižto, kurį patyriau iš G. Landsbergio, buvo siekis, kad Konstitucinio Teismo pirmininkas nebūtų įtrauktas į procesą. Esu kreipęsis į Etikos ir procedūrų komisiją tuo pačiu klausimu, pati situacija...

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). ...nepasikeitusi. O jeigu kas nors nori inicijuoti apkaltą ar apskritai lyginti šituos du atvejus, mielai prašom.

PIRMININKĖ. G. Landsbergis – repliką po balsavimo.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas Stasy, turite... Mane paminėjote, tai dabar paklauskite. Vien tik jūsų faktas, kad jūs nuėjote į Konstitucinį Teismą tuomet, kai yra svarstoma, ar priimti bylą, ar ne, jau yra spaudimas. Bet kurioje vakarietiškoje valstybėje jūs būtumėte jau patrauktas apkalton ir būtumėte atsistatydinęs. Dabar taip, visiškai taip. Dabar jūs galite neigti, bet tik po mano pasakymo apie tai, kad jūs galimai vykdėte spaudimą Konstituciniam Teismui, buvo patraukta teisėja. Jūs manote, kad tai sutapimas? Jūs manote, kad kas nors čia patikėjo? Vienintelis dalykas, kuris jus šiandien saugoja, yra tai, kad apkalta yra politinis jūsų procesas, kur jūs turite balsų ir jūs galite apkaltinti žmogų arba apsaugoti tą, kuris darė spaudimą Konstituciniam Teismui. Jūs vaikščiokite su šita savo dėme ant savo sąžinės tol, kol vieną dieną visa informacija bus paviešinta. Ir aš neabejoju, kad kai Konstitucinio Teismo teisėjai galės kalbėti, tada jus pasivis. Galbūt kaip memuarai, o gal kaip tikra apkalta.

PIRMININKĖ. Replika – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pirmininke Gabrieliau, taigi jums paruošė kreipimąsi į Konstitucinį Teismą advokatė, kuri dirba privatiems fondams. Jos seseriai, Konstitucinio Teismo teisėjai, buvo pavesta rengti bylą teismo sprendimui. Tai kam turėtų būti apkalta? Ar konservatorių partijai, ar teisėjai? Kaip jūs taip? Koks iš jūsų pusės išžulumas! Ponas S. Jakeliūnas išaiškino jūsų šitą aferą. Ko vertas Konstitucinis Teismas? Gerbiamieji, tai yra politinė institucija. Jūsų D. Žalimas yra Konservatorių partijos narys.

PIRMININKĖ. Nesipykime, ramiai. A. Širinskienė, manau, kalbės tikrai ramiai, mus visus nuramins. Paskutinė replika po balsavimo.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiama kolegos, tikrai labai norėčiau paprašyti kolegų, ypač tų iš dešinės, neveltį į savo politines intrigas Konstitucinio Teismo ir nebandyti jo padaryti savo įgeidžių ar kieno nors įkaitu. Yra tiesiog gėdinga, kad viena iš didžiausių opozicinių partijų pradeda manipuliuoti Konstituciniu Teismu, bandyti jį diskredituoti ar dar ką nors daryti. Aš suprantu, kad jūs patyčių ribų nelabai jaučiate, bet galbūt matydami Konstitucinio Teismo autoritetą tas ribas pradėkite jausti.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, iki nustatyto slapto balsavimo 11 val. 45 min. mums liko šiek tiek laiko, todėl rezervinį pirmą, manau, galime svarstyti.

11.23 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2115 (svarstymas)

Tai būtų Energetikos įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2115. Gerbiamasis Bronislovas Mateli, ar galiu paprašyti, kad jūs pateiktumėte Ekonomikos komiteto išvadą dėl Energetikos įstatymo projekto?

B. MATELIS (MSNG). Laba diena, gerbiama Seimo nariai. Ekonomikos komitetas svarstė Energetikos įstatymo pakeitimo projektą. Komitetas, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Europos teisės prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos išdėstytas pastabas ir argumentus, nusprendė įstatymo projektą atmesti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs perskaitėte komiteto išvadą. Dabar – tik motyvai. Dėkoju, galite atsisėsti. Motyvai prieš komiteto išvadą. Kalba A. Palionis. Ačiū.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėjau pasakyti, gal ne taip suprato mūsų įstatymo projektą ir Vyriausybė, ir komitetas. Buvau paties pirmo įstatymo projekto iniciatorius, jis įsigaliojo nuo šių metų sausio 1 dienos, ir šitas pataisymas yra dėl mažų įmonių, kurios

nei importuoja, nei eksportuoja naftos produktų, o dirba vietinėje rinkoje, tai yra perka naftos produktus iš kitų didmenininkų, iš „Mažeikių naftos“ gamyklos, iš „Statoilo“, ir jų atsiskaitymų sąskaitos yra išrašomos su PVM. O pati pirminė projekto idėja buvo tik garantijas įsteigti tiems prekybininkams, kurie eksportuoja arba importuoja naftą į Lietuvos Respubliką. Todėl dabar susiduriame su tokia situacija, kai mažos įmonės regionuose, kolonėlės vykdo veiklą, metinė apyvarta yra 200–300 tūkst. eurų, o garantiją reikia sumokėti milijoną. Natūralu, kad jos yra priverstos užsidaryti. Aš siūlau nepritari komiteto sprendimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už – B. Matelis. Prašom, kolega.

B. MATELIS (MSNG). Ačiū. Norėčiau priminti kolegai, kad vis dėlto tos lengvatos, kurias teikiate, gražintų Lietuvą į tuos niūriuosius laikus, kai buvo kuriamos nusikalstamos schemos nemokėti PVM. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos duomenimis, vien per keletą metų buvo nuslėpta apie 20 mln. eurų mokesčių. Dabar galiojanti tvarka, kurią atėję šios kadencijos pradžioje pataisėme, iš tikrųjų numato daug lengvatų toms įmonėms, kurios dirba sąžiningai, yra galimybių kitoms įmonėms steigti dukterines įmones ir leisti prekiauti tik vidaus rinkoje. Taigi visos galimybės dirbti yra numatytos, reikia tik jomis naudotis.

Aš noriu atkreipti dėmesį, kad dėl šių pataisymų, kai Seimas užkirto kelią šiems piktnaudžiavimams, tam tikros įmonės kreipėsi ir į Antikorupcijos komisiją, prašė vėl gražinti tas pačias lengvatas, kurios leistų piktnaudžiauti. Siūlyčiau Seimui tikrai labai atsakingai į tai pasižiūrėti ir pritari Ekonomikos komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, dėmesio! Noriu suformuluoti, kaip balsuojame. Komiteto išvada buvo siūlymas atmesti. Balsuojantieji už pritaria komiteto nuomonei atmesti, balsuojantieji kitaip turi kitą poziciją.

Gerbiamieji kolegos, 88 Seimo nariai balsavo: atmesti – 35, prieš – 42, susilaukė 11. Neatmetamas įstatymo projektas. Dabar mums reikia susitarti, kokiam kitam komitetui?.. (*Balsai salėje*) Biudžeto ir finansų komitetas siūlomas. Ar galime bendru sutarimu pritari? Galime.

Mums taip pat reikia susitarti dėl datos, kada svarstysime plenarinių posėdžių salėje. Ar galite pasiūlyti datą? Lapkričio 6 diena. (*Balsai salėje*) Dar viena savaitė vėliau? Gerai, tuoj pat, kolegos, žiūrime į antradienio darbotvarkę. Būtų 13 diena arba 20 diena. (*Balsai salėje*) Lapkričio 13 diena. Galime tam pritari? Galime.

A. Palionis. Prašom. Replika.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tik dėl protokolo – balsavau prieš.

PIRMININKĖ. Dėl protokolo – jūs taip pat siūlėte nepritari atmetimui. Dėkoju, gerbiamieji kolegos. Skelbiu dar vieną rezervinį – darbotvarkės 2 klausimą...

Replika po balsavimo – J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vyriausybei pasižiūrėjus šį balsavimą neturėtų būti labai linksma. Garsiai skelbiama kova su šešėliu, deja, tokiais balsavimais yra paneigiama, kai bandoma atverti jau buvusias anksčiau ir išaiškintas landas PVM slėpimo schemoms kurti. Keista, kad iš esmės visi valdantieji Seimo nariai balsavo prieš savo Vyriausybės poziciją. Toks įspūdis – štai projektą pateikia Socialdemokratų darbo frakcijos atstovai ir jie turi galimybę iš esmės šantažuoti, reikalauti, kad jų projektai eitų į priekį, kad ir neatitinkantys Vyriausybės pozicijos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi kitas komitetas jau paskirtas, manau, kitas komitetas išsiaiškins visus niuansus. Pirmasis norėjo replikuoti B. Matelis, suteiksiu žodį, o po to – A. Palionis.

B. MATELIS (MSNG). Ačiū. Aš norėčiau tik priminti, kad šios kadencijos pradžioje būtent valstiečių žaliųjų balsais mes sugriovėme tas finansines schemas, pagal kurias buvo grobstomas PVM, ir buvo, noriu vėl priminti, išgrobstyta apie 20 mln. eurų. Dabar valstiečių žaliųjų balsais mes gražiname tas nusikalstamas schemas atgal. Noriu priminti, kad mes svarstėme Ekonomikos komitete, priėmus šias pataisas, praktiškai kontroliuoti nefasuotų naftos produktų bus nebeįmanoma. Vėl grįžta nusikalstamos schemos. Sveikinu valstiečius žaliuosius.

PIRMININKĖ. Mielieji, niekas dar nepasibaigė, tik kitas komitetas svarstys šį teisės aktą. A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš apgailestauju, kad Ekonomikos komiteto narys nesupranta apskaitos principų, kur yra didmeninė prekyba ir kur mažmeninė. O dėl pa-

taisų ir įstatymų projektų autorių, tai aš noriu pasakyti, kad autoriai yra ne tik Socialdemokratų darbo partija.

11.32 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 61, 62, 64, 65 straipsnių ir priedo pakeitimo ir ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-738 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2603(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ. Na va, viską išsiaiškinome, manau, kad laikas mums leidžia 3 rezervinį darbotvarkės klausimą, jeigu R. Martinėlis yra pasiruošęs mums perskaityti... (*Balsai salėje*) 2 rezervinis klausimas – Farmacijos įstatymo tam tikrų straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2603(2), tai yra prie įstatymo projekto Nr. XIIP-2453. Prašau.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas svarstė minėto įstatymo pakeitimo projektą. Yra siūloma pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Gerbiamieji kolegos, pasiūlymų čia taip pat nebuvo norinčių išsakyti. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 93, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

11.34 val.

Darbo kodekso Nr. IX-926 162 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIP-4833 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, žiūriu į laikrodį – 11 val. 33 min. Dar vieną rezervinį klausimą? V. Kravčionok. Pateikimas. Ar pasiruošusi? (*Balsai salėje*) Darbo kodekso Nr. IX-926 162 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas. 5 rezervinis – dėl Darbo kodekso.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Kolegos, pristatau Lietuvos Respublikos darbo kodekso 162 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą. Projekto tikslas – Vėlinių šventę paskelbti nedarbo diena ir sudaryti galimybę Lietuvos žmonėms puoselėti mūsų kultūrą, išskirtines mirusiųjų pagerbimo tradicijas ir įgyvendinti UNESCO nematerialaus kultūros paveldo konvenciją.

Ši šventė, turinti galias tradicijas, iki šiol yra labai svarbi daugumai Lietuvos žmonių. 2006 metais Lietuva ratifikavo UNESCO nematerialaus kultūros paveldo konvenciją, pagal kurią būtent Vėlinės turėtų sulaukti išskirtinio statuso kaip tradicinė ypatingu savitumu ir gyvybingumu pasižyminti mirusiųjų pagerbimo šventė. Mūsų valstybė yra atsakinga už jos išsaugojimą, todėl turėtų sudaryti sąlygas žmonėms puoselėti senąsias šventės tradicijas. Vėlines į nedarbo dienų sąrašą siūlė įtraukti ir Etninės kultūros globos taryba. Etninės kultūros globos tarybos pirmininkė daktarė D. Urbanavičienė kovo 30 dieną išplatino Lietuvos Respublikos Seimui skirtą peticiją, kuria prašoma Mirusiųjų atminimo, Vėlinių šventę – lapkričio 2 dieną laikyti laisva diena suteikiant jai atmintinos dienos statusą. Dar 2010 metais buvo paskelbta peticija dėl Vėlinių ir Kūčių paskelbimo švenčių dienomis ir buvo surinkta apie 35 tūkst. parašų. Čia buvo viena iš svarbiausių, populiariausių peticijų. Prašau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Razma. Ruošiasi S. Šedbaras. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, turbūt sutiksite, kad smagu turėti kuo daugiau šventinių dienų, bet kurią naują pasiūlyk, žmonės turbūt iš esmės teigiamai priims. Bet kiekviena valstybė riboja jų skaičių suprasdama, kad vis dėlto per šventinę dieną BVP mažiau sukuriama negu per darbo dieną, turime rūpintis ir ekonomikos augimu. Žinome, kad Lietuvoje šventinių dienų yra nemažai, pasauliniu mastu lyginant. Ar sutiktumėte, kad teikiant naują šventinę dieną, dėl kurios argumentus aš taip pat pripažįstu, derėtų pasižiūrėti, gal kurią nors dieną galima būtų išbraukti? Aš paminėčiau gegužės 1 dieną, kurios realiai Lietuvoje niekas nešvenčia. Nebent sodina bulves, jeigu jau tam yra tinkamos gamtinės sąlygos.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Ačiū. Aš truputį pasidomėjau šventėmis Europos valstybėse. Daugiau už Lietuvą nedarbo dienų per šventes turi 23 valstybės. Tiek pat, kiek Lietuva, turi trys

valstybės ir mažiau – aštuonios valstybės. Taigi, kad mes labai išsiskirtume dėl laisvų dienų, aš nepasakyčiau.

Dėl kitų dienų galima svarstyti. Jeigu užregistruosite dėl gegužės 1 dienos, apsvarstysime ir balsuosime, o jeigu priimsime, tai dar užregistruosime, gal Devintines irgi paskelbsime nedarbo diena.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Šedbaras. Ruošiasi E. Pupinis.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gegužės 1 diena man yra stojimo į Europos Sąjungą diena. Aš visada keliu Europos Sąjungos vėliavą. Bet, kolege, aš iš vaikystės prisimenu, kad niekada neidavome į bažnyčią arba jeigu ir eidavome, tai ne taip jau svarbiai, lapkričio 1 dieną. Mama visada eidavo lapkričio 2 dieną. Vėlinės, aš sutinku, visuotinai priimta Vėlinių diena. Aš, pavyzdžiui, būčiau už tai, kad vietoj lapkričio 1 dienos būtų lapkričio 2 diena nedarbo diena. Nebūtų išbalansuotas poilsio ir darbo dienų režimas. Aš labai gerai prisimenu, kai buvo lapkričio 1 diena kaip nedarbo diena. Aš manau, kad niekas per daug nesitarė su tais, kurie išmano, o tiesiog paėmė Komunistų partija ir pataikaudama padarė lapkričio 1 dieną nedarbo diena. Iš tiesų aš manau, kad čia būtų galima protingai sukeisti vietomis. Tai tikrai atitiktų esmę ir nebūtų keičiamas balansas poilsio ir darbo dienų. Kaip jūs manote?

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Aš manau, kad jūsų pasiūlymas galimas svarstyti, bet žmonės jau priprato. Jūs iš tikrųjų teisi, kad viskas dabar suvelta į Visų šventųjų – 1 dieną ir čia visai skirtingos šventės. Manau, kad gal per dvi dienas... Aš, kaip vilnietė, matau, dabar Vilniuje, aplink Vilnių gyvena iš tiesų labai daug Lietuvos piliečių – virš 600 tūkst. žmonių gyvena Vilniuje. Kai per vieną dieną turi aplankyti, nuvažiuoti į kitus kaimus, miestelius, ir eismo įvykių daugėja, ir žmonėms per vieną dieną labai sunku patekti. Žmonės ir iš užsienio atvažiuoja, daug emigravusių, nes tos šventės visada Lietuvoje buvo labai svarbios. Per vieną dieną gal ir nespėtume, bet galima svarstyti tuos variantus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Pupinis. Prašom. Ruošiasi A. Sysas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tiesų iš dalies galima būtų spręsti tą problemą, jeigu Vyriausybė galėtų kilnoti dienas. Tas buvo sprendžiama, nemažai dienų buvo parenkama patogia, kad, kaip jūs sakote, būtų galima aplankyti, vadinasi, būtų skiriama bent porą dienų. Nemanote, kad galbūt reikėtų ieškoti teisinių būdų, kaip grįžti prie tos tvarkos, kuomet ypač šią dieną būtų galima visada padaryti dvi dienas išėiginių, tikrai visam laikui užtektų? Iš kitos pusės, galbūt nenukentėtų verslas ir neprieštarautų, priešingu atveju, manau, vėlgi turėtų būti procedūra, kad būtų derinama su Trišale taryba. Iš tikrųjų pagrindinė problema yra verslo galimybė suteikti arba nesuteikti tos antros dienos, jeigu nesuteikiama, aišku, dvigubas apmokėjimas.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Lietuva daug metų gyveno pagal tą švenčių kilnojimo grafiką. Dabar mes priėmė įstatymą, kad tos šventės nėra kilnojamos, bet vis tiek, jeigu tos Vėlinės nebus pripažintos kaip nedarbo diena, čia kažkaip ir nepadėtų tų perkėlimų iš laisvos dienos į sekmdienį ir taip toliau...

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, aš suprantu, kad rinkimai artėja ir aš šiuos jūsų siūlymus priskiriu prie pageidavimų koncertų, todėl visiškai pritariu kolegoms, kurie klausia. Yra tam tikras balansas, yra Europos šalių praktika. Aš žinau, kad Užgavėnės daugelyje Vakarų Europos šalių švenčia ir yra išėiginės dienos, ir ne po vieną, o po dvi, Ispanijoje, Portugalijoje. Bet su Vėlinėmis, arba Mirusiųjų diena, yra išimčių. Kodėl mes norime būtent šituo keliu eiti? Ačiū.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Dėl pageidavimų koncertų nesutikčiau, nes projektas buvo užregistruotas kadencijos pradžioje, o dabar tiesiog, jeigu Vėlinių išvakarėse priimtumėte, būtų gerai, bet ne rinkimų. Iki rinkimų dar reikia išgyventi. Kodėl būtent ši šventė? Tai aš kaip ir pasakiau, nes mes turime didžiulį tų, ką mes turime. Ir tokia etnine prasme, ir visiems tikintiems žmonėms tai labai svarbi diena, kodėl mes neturime jos išskirti?

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiama kolegos, gal sutiktų J. Sabatauskas, R. J. Dagys ir S. Jovaiša nebeklausti, nes tuoj prasidės slapto balsavimo laikas. Jeigu, kolegos, neprieštarumėte? Dėkoju.

Dėl motyvų po pateikimo – R. J. Dagys. Gal sutinkate trumpai?

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tikrai tai yra šventė, kuri prigijusi mūsų tautoje, tai yra mūsų specifika, tai yra būtent Lietuvos specifika. Ir man, gerbiamas Algirdai, yra džiugu tai paminėti, visiškai nesilygiuojant ir nesivaržant su kitų tautų tradicijomis. Mes turėtume tikrai dėl tautoje prigijusių švenčių ieškoti sprendimo būdų, todėl po pateikimo reikia pritarti. Ar reikia sukeisti su kitais, ar rasti kitų sprendimo būdų, čia jau yra mūsų reikalas, bet mes turime racionaliai spręsti, nes tai yra labai brangintinas dalykas, kai mes prisimename savo protėvius ir visus kitus. Praradę atmintį, mes prarasime ir save.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, balsuojame dėl Darbo kodekso 162 straipsnio pakeitimo.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 64, prieš – 3, susilaikė 29. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną.

Ačiū, gerbiamieji kolegos, už pritarimą.

Slapto balsavimo procedūrą pradedame 11 val. 45 min. Tikimės, kad mums pavyks greitai tai padaryti. Balsų skaičiavimo grupė dirbs. Grįžtame 12 valandą. 12 valandą posėdžiui pirmininkaus G. Kirkilas.

Manau, spėsime, jeigu nespėsime, posėdis prasidės 12 val. 5 min.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, dar vyksta slapto balsavimo procedūra. Kolegos nespėjo balsuoti, tad jums leidus prašau 5 minutes pratęsti balsavimo pertrauką. Grįšime į darbą 12 val. 5 min.

Pertrauka

PIRMININKAS (**G. KIRKILAS**, *LSDDF*). Gerbiami kolegos, baigėsi slaptas balsavimas, tęsiame rytinį posėdį.

12.07 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2408(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2408. Kviečiu Z. Streikų. Ar yra Z. Streikus? Dar balsuoja. Gal komiteto pirmininkas kolega P. Urbšys galėtų pristatyti? Svarstymas. Prašom.

P. URBŠYS (*MSNG*). Komitetas svarstė įstatymo projektą ir didesnei daliai siūlymų pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 3, prieš nebuvo, susilaikė 3. Komiteto pirmininkės balsas buvo lemiamas.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, gerbiamas kolega. Yra užsirašiusių kalbėti. Dar papildomas komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Kas galėtų iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto? J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, komitetas svarstė. Balsavimo rezultatai – nepritarti įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2408, už – 6. Padaryti pertrauką – 1.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu A. Sysą. Nematau. J. Razma. Prašom pasisakyti.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tikrai nematau jokios dalykinės logikos priimti šį projektą. Klausukas dėl politinių užmačių, ypač matant teikėjų pavardes, kas gali slypėti po tuo sumanymu staiga pareikalaujant, kad visi Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai turėtų teisę dirbti su slapta informacija, o jeigu jos negauna, būtų iš jos šalinami. Na, gal įsivaizduojama, kad kuris nors iš dabartinių komisijos narių tokios teisės negautų ir tai būtų toks būdas jo atsikratyti? Na, nežinau. Kol nepereitas tas leidimo gavimo etapas, čia sunku pasakyti. Bet šiaip tikrai nesuprantamas toks sumanymas, nes Vyriausioji rinkimų komisija yra ta institucija, kuri tikrai turi dirbti atvirai, turi būti atviri posėdžiai, turi būti atskaitomumas visuomenei tų, kurie deleguoti partijai, turbūt ir partijos pasiteirauja apie tą darbo turinį. Dabar tas teisės dirbti su slapta informacija suteikimas, ko gero, suteiktų pretekstą kai kuriuos Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdžius pradėti daryti slaptus ir visuomenė negalėtų nieko žinoti, nes gal kokia nors ten paslaptis būtų sprendžiama.

Gal yra įsivaizduojama, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai turėtų kaip nors vertinti tuos atvejus ir patys gilintis, kai, sakykime, Valstybės saugumo departamentas gali pateikti išvadą, kad kuris nors kandidatas bendradarbiavo su užsienio specialiosiomis tarnybomis. Manau, nereiktų Vyriausiosios rinkimų komisijos nariams suteikti teisės kvestionuoti Saugumo departamento išvados. Tam yra teismai. Jeigu dėl išvados nepatenkintas subjektas kreipiasi į teismus, ten tada padedamas taškas dėl tokių dalykų. Taigi aš tikrai nematau jokio objektyvaus pagrindo, neįsivaizduoju jokių tokių atvejų, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai galėtų nagrinėti tokius klausimus, dėl kurių reikia turėti tą teisę.

Dar labiau nesuprantamas dalykas yra pareikalauti, kad atitiktų šį naują reikalavimą dabar dirbantys Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai atgaline data, kaip yra projekte suformuluota, kad visi dabartiniai Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai privalėtų kreiptis ir, jeigu negautų, būtų metami lauk iš tos komisijos. Tai kur teisėtų lūkesčių principas? Juk kai jie ėjo į tą komisiją ir kažkaip susiplanavo visą tą laikotarpį, kiek yra kadencija, žinojo, kad tokio reikalavimo nėra. Dabar staiga, praėjus metams, mes įkalame tokį reikalavimą.

Pagaliau Seimo nariai gali turėti teisę dirbti su slapta informacija, bet gali ir nesinaudoti ta teise. Niekas dėl to nesiūlo Seimo nariui rengti apkaltos ar šalinti iš Seimo. O Vyriausiosios rinkimų komisijos narys tada negalėtų eiti tų pareigų. Todėl aš, ieškodamas tam tikro kompromiso, pasiūliau, kad jeigu kuris nors Vyriausiosios rinkimų komisijos narys labai nori, jis galėtų turėti teisę dirbti su slapta informacija, bet kad tai būtų kaip galimybė, o ne kaip pareiga. Galbūt komisijos pirmininkas, sakykime, tokią teisę galėtų įgyti. Neatsitiktinai Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kuris, man atrodo, kaip joks kitas gilinasi į tuos slaptumo suteikimo momentus, nepritarė šiam projektui. Tik Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas aiškiai politizuotai balsuodamas, pirmininkės balsui lėmus, pritarė projektui. Aš kviečiu balsuoti prieš ir at mesti tas politines užmačias, kurios man iki galo net nėra aiškios.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu J. Sabatauską. A. Sysas norėjo? Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiemieji Seimo nariai, turbūt pradėčiau nuo to, kad mus užvaldė kažkokia paranoja. Pasekmė galbūt mūsų visuomeninio transliuotojo transliuotas serialas apie agentą 007. Parodė visus filmus, ir tada mes supratome, kad aplink mus – šnipai, nedori piliečiai ir patsidavėliai.

Pradėsiu nuo konstatuojamosios dalies. Aš manau, kad po šito įstatymo VRK skirs ne partijos, ne ministerija, o Valstybės saugumo departamentas. Aš manau, labai blogą toną uždavė mūsų Seimo Pirmininkas, kuris išleido įsakymą užmiršęs, kad jis toks pat Seimo narys, kaip visi kiti, ir po to Statuto pataisa ėjo dėl Seimo pirmininkų ir pavaduotojų, komisijų pirmininkų, pavaduotojų teisės dirbti su slaptais dokumentais.

Norėčiau pradėti nuo asmeninės patirties. Seime esu daugiau kaip 20 metų. Niekada nepildžiau to ir niekada nesusidūriau su slapta medžiaga, nors buvau ir pavaduotojas, ir komiteto pirmininkas ir pavaduotojas. Tad nedarykime to, ko nereikia. Ne veltui Lietuvą valdo pažymos. VSD jau ne vieną ministrą nepaskyrė... kandidato į ministrus, vadovaudamasis kažkokiomis slapto mis pažymomis, kurių niekas po to nemato. Ar užmiršome skandalus, kai vyrai juodais drabužiais darė poėmius iš Seimo, kai BNS žurnalistus kratė, ir kitus dalykus? Užuoat ėję parlamentinės respublikos keliu, kad ir parlamentas diktuo tų tvarką, mes visokiais būdais norime, kad sprendimus priimtų Valstybės saugumo departamentas. Mes net neklausiamo, ar jie to nori, bet įveliamo į politinius žaidimus.

Norėčiau priminti, dėl ko sukurta Vyriausioji rinkimų komisija. Turbūt ne veikti slapta, o užtikrinti skaidrų, atvirą rinkimų procesą ir viską, kas vyksta aplinkui. Kokius slaptus dalykus gali spręsti Vyriausioji rinkimų komisija? Ne veltui Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai vienbalsiai kreipiasi į Seimo narius, kad nepritartų šitam įstatymui. Aš lygiai taip pat kreipiuosi. Atsikvošėkime, kaip parašyta mūsų I rūmuose, ką mes darome? Nėra jokių slaptų dalykų rinkimuose. Jeigu yra slapti dalykai, po 2–3 metų išlenda Specialiųjų tyrimų tarnybos pažymos ir prasideda poėmiai ir visokie kiti dalykai. Tai yra neskaidru.

Vyriausioji rinkimų komisija turi veikti viešai ir skaidriai. Tai jau ne vienas kartojo ir pateikimo metu, todėl, gerbiami kolegos, nepadarykime meškos paslaugos mūsų demokratinei visuomenei. Jeigu mes pasitikime politinėmis partijomis, ministrais, tai jie prisiima atsakomybę už tai,

ką jie deleguoja. Jeigu kam nors nepatinka dirbti, atsistatydina ir mes keičiame tuos žmones, bet nedėkime pažymos visiems, kad visi kuo nors kam nors neįtikę. Čia, aš manau, elementarus politinis susidorojimas. Jeigu man nepatinka vienas ar kitas VRK narys, paprasčiausia niekas nematys, kas parašyta pažymoje, bet visi mojuos menama pažyma, kad šitas žmogus negali būti Vyriausiosios rinkimų komisijos nariu. Todėl pasisakau ir prašau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, pasižiūrėjau į aiškinamąjį raštą, kuo motyvuojama šita pataisa, kad štai 2019 metais per rinkimus Rusija labai domėsis mūsų rinkimais. Ką nors naujo čia išgirdome? Pastaraisiais metais vyko keli rinkimai – paskutiniai rinkimai visos valstybės mastu – Švedijoje, ką tik vyko Bavarijoje, prieš tai buvo Vokietijoje, Prancūzijoje, pagaliau prieš dvejus metus Amerikos prezidento rinkimai. Tas poveikis rinkėjams yra didelis. Gavus, pavyzdžiui, VRK slaptą medžiagą arba pažymą dėl tokios ar analogiškos įmonės kaip „Cambridge Analytica“, tai padės vienam ar kitam kandidatui, ar dar kam nors laimėti ar palaimėti rinkimus, kaip buvo padaryta Amerikoje padedant, kad pralaimėtų H. Klinton. Kokius veiksmus ims VRK? Kokius mes duodame instrumentus? Apie tai gal reikėtų pagalvoti.

Ką dabar gali padaryti VRK, gavusi informaciją, tarkim, kad tai iš tikrųjų logiškas sprendimas? Tikrai dviem atvejais gali eliminuoti vieną ar kitą kandidatą iš rinkimų karuselės, jeigu tas asmuo nedeklaravo savo teistumo arba nedeklaravo bendradarbiavimo su slaptosiomis SSRS tarnybomis. Bet tą informaciją teikia ne Valstybės saugumo departamentas, o Genocido ir rezistencijos centras ir Vidaus reikalų ministerijos Ryšių ir informatikos departamentas, turiu omeny teistumą, iš ten gaunama ta informacija, vadinasi, nesant jokių instrumentų Vyriausiajai rinkimų komisijai reaguoti ar į vieną, ar į kitą pažymą, tarkime, jeigu būtų tokios.

Kita vertus, šiandien VRK dirba visiškai viešai. Visi jos posėdžiai yra ne tik filmuojami, bet ir transliuojami tiesiogiai internete. Gali dalyvauti tuose posėdžiuose kiti asmenys, žurnalistai. Taip pat visi sprendimai yra vieši. Kaip jau kalbėjo kolegos, pagrindinis tikslas – kad rinkimai būtų skaidrūs ir aiškūs, kad be jokių slaptų machinacijų būtų priimami aiškūs ir motyvuoti, argumentuoti, įstatymais paremti sprendimai, kad viskas būtų teisėta.

Jeigu kyla kokių nors abejonių, taip, VRK ne vieną kartą reagavo ir pripažino atskiras vienmandates, anuliuo rezultatus ir atitinkamai dėl to buvo kreiptasi į Konstitucinį Teismą. Taigi 2012 metais net buvo pakibusi visa daugiamandatė apygarda. Likimas jos buvo sprendžiamas Konstituciniame Teisme. Taigi vėl remiuosi tuo pačiu – Konstituciniame Teisme procesas irgi yra viešas. Viešas! Ten negali būti nieko slapto. Viskas, kas perduodama į Konstitucinį Teismą, turi būti vieša.

Pasakysiu iš savo patirties. Net apkaltos procese visi dokumentai, kurie buvo neišslaptinti, toliau nebuvo tiriami, nes jais negalėjai remti kaltinimo, tai yra tie dokumentai, kurių autoriai nesutiko išslaptinti, atgulė į archyvus... Amžinam saugojimui. Juokauju. Taigi, vadinasi, rinkimų procese gali būti tik vieša ir skaidru. Jokių slaptumų čia negali būti. Todėl visiškai nesuprantu, kam reikia VRK nariui turėti leidimą susipažinti su slapta informacija, kai jis remiasi ir gali priimti sprendimus remdamasis tik vieša informacija. Net jeigu ir bus kažin kokiai atominei bombai prilygintas dokumentas gautas, neturės jokių pasekmių, nes nebus jokio teisinio pagrindo...

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). ...pakeisti rinkimų procesą.

PIRMININKAS. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKAS. A. Anušauskas. Kviečiu į tribūną. Prašau. Taip, paskutinis liko. Gal jau nebūsime formalistai? Prašau, Arvydai.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, pagrindiniai argumentai išties išsakyti. Jeigu skaitytumėte Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymą, aišku, jums ir nekiltų tokia mintis siūlyti tokią pataisą, nes pagrindiniai yra nepriklausomumo ir viešumo principai, kuriais vadovaujasi ši institucija.

Kita vertus, aišku, negalėčiau sutikti ir su išsakyta nuomone, kad galbūt koks nors VRK narys gali paprašyti tos teisės specialiai sau. Negali būti tokių išimčių, slaptos informacijos naudojimas labai aiškiai reglamentuotas, kaip ir saugojimas, kaip ir pateikimas. Tam turi būti sudaromos sąlygos ir taip toliau.

Kita vertus, bet kokia informacija, kuria disponuoja Valstybės saugumo departamentas, gali būti vieša, institucijai pateikiama priimtinu būdu, tai yra paviešinant tuos pagrindinius dalykus, į kuriuos nori atkreipti dėmesį. Priešingu atveju tokios informacijos naudojimas rinkimų metu darys tuos rinkimus mažiau legitimius, jeigu kokia nors informacija bus nuslėpta. Čia buvo ne kartą paminėtas Valstybės saugumo departamento pavadinimas, tačiau būtent ši institucija niekuo dėta, tai yra politinis siūlymas. Bet mes matome, kaip vien dėl šio siūlymo yra politizuojama ši žvalgybos ir kontržvalgybos institucija. Jau primetami tie dalykai, kurių net neatliko. Taigi paprastas siūlymas – atmesti šį projektą ir toliau nesvarstyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, mes turėtume daryti svarstymo pertrauką, nes jau buvo paskelbta, kad dėl apkaltos komisijos balsavimas turi vykti 12 val. 20 min. Baigiame pasisakymus. (*Balsai salėje*) Taip, aš tai ruošiuosi pasakyti.

12.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės teikimą pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mykolui Majauskui pagrįstumui ištirti ir išvados dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą pateikimo sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-2670 (pateikimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Seimo nutarimo dėl specialiosios tyrimo komisijos Mykolui Majauskui pagrįstumui ištirti ir išvados. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. (*Balsai salėje*) Projekto Nr. XIIIIP-2670. (*Šurmuly salėje*)

Gerbiami kolegos, balsavo 101 Seimo narys: už – 47, prieš – 34. Nepritarta.

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo rinkimų įstatymo 93 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-694. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, kolegos. Grįžtame, baigiame tą.

12.28 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2408(2) (svarstymo tęsinys)

Projektas Nr. XIIIIP-2408. Yra kelios pataisos, kolegos. Seimo nario J. Razmos dėl 1 straipsnio – 6 straipsnio pakeitimo. (*Balsai salėje*) Replika po balsavimo – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš frakcijos vardu dėl svarstomo klausimo norėčiau paprašyti pertraukos iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*) Norime atidžiai išanalizuoti jūsų argumentus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Pagal Statutą galime daryti pertrauką bet kurioje svarstymo stadijoje. Prašėte pertraukos iki kito posėdžio? (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*) Balsuojame dėl pertraukos iki kito posėdžio dėl prieš tai buvusio klausimo. Kas palaiko pertrauką iki kito posėdžio, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos, dėl projekto Nr. XIIIIP-2408.

Gerbiami kolegos, balsavo 107 Seimo nariai: už – 50, prieš – 44, susilaikė 13. Pertrauka iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*) Trečdalis reikia, kolegos, trečdalis! (*Balsai salėje*) Pertrauka iki kito posėdžio.

12.30 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 93 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-694(2) (svarstymas)

Kolegos, darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo rinkimų įstatymo 93 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-694. Z. Streikus. Kas gali pristatyti šį klausimą, Seimo rinkimų įstatymą? P. Urbšys. Prašom, kolega.

P. URBŠYS (MSNG). Įstatymo projektui Nr. XIIIIP-694 yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nėra norinčių diskutuoti, nėra pasiūlymų. Galime balsuoti po svarstymo? Balsuojame. Kas pritaria Seimo rinkimų įstatymo 93 straipsnio pakeitimo įstatymo

projektui Nr. XIII-694, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Jokių pastabų nebuvo. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 99 Seimo nariai: už – 96, prieš – 1, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo.

12.32 val.

Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 papildymo 1^a straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-927(3), Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 papildymo 1^a straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-928(3), Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 papildymo 1^a straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-929(3), Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 98 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-930(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas, klausimų paketas – 1-13.1, 1-13.2, 1-13.3, 1-13.4, projektai Nr. XIIP-927, Nr. XIIP-928, Nr. XIIP-929, Nr. XIIP-930. Prezidento rinkimų įstatymo pakeitimo įstatymas, Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymas, Seimo rinkimų įstatymas ir Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 98 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Vėl reikalingas Z. Streikus. Vėl kviečiame P. Urbšys pristatyti. Taip, jis iš tikrųjų komisijoje. Prašom, Povilai.

P. URBŠYS (MSNG). Yra Seimo nario... Iš principo, aš dėl bendro...

PIRMININKAS. Tik išvada.

P. URBŠYS (MSNG). Bendra komiteto išvada yra pritarti siūlomoms projektams. Už – 5, susilaikė 2, prieš nebalsavo nė vienas.

PIRMININKAS. Visiems keturiems įstatymų projektams, taip?

P. URBŠYS (MSNG). Taip, būtent visiems keturiems įstatymų projektams.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijose dalyvauja R. Tamašunienė. Prašom, kolege. Ačiū, Povilai.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, vis dėlto komitetas, priėmęs sprendimą skaičiuoti nuo rinkimų paskelbimo datos ir taikyti įstatymų pakeitimų ribojimus, nepadarė iš esmės nieko. Ir dabar panašiai veikia sistema – paskelbus rinkimus, rinkimų kampaniją, kaip ir atsitiks šių metų lapkričio 7 dieną, tie apribojimai galios. Iš tikrųjų kalbama buvo ne apie tai, kalbama buvo apie ESBO rekomendacijas, gerąją rinkimų praktiką, kuri siūloma demokratinėse valstybėse ir jų rinkimų sistemose, įdiegti, Venecijos komisijos nuostatas ir koncepciją, kad tiek rinkėjams, tiek politinių partijų, tiek nepriklausomiems rinkimų dalyviams būtų aiški rinkimų sistema, rinkimų finansavimo sistema, rinkimų organizavimo sistema. Dėl to tų pakeitimų neturėtų būti mūsų siūlomų atveju metus prieš įvykstant rinkimams.

Komiteto argumentas, kad sudėtinga nustatyti nepaskelbus rinkimų datos, nuo ko skaičiuoti, mano požiūriu, yra iš tikrųjų juokingas, nes visiems žinoma kadencijos pradžia. Yra priesaika, prasideda kadencija ir nuo tos datos, atskaičius metus, reikėtų skaičiuoti tuos apribojimus. Vis dėlto manau, kad visiems būtų aišku, ir piliečiams, kurie balsuoja, tai keltų pasitikėjimą rinkimų sistema, kad jie nėra kaitaliojami politinėms partijoms esant ar valdančiojoje daugumoje, ar norint laimėti sau tam tikrų patogesnių rinkimų. Tampyti įstatymų projektus, kaitalioji, taip sukelti nepasitikėjimą ir atgrasyti iš viso nuo dalyvavimo rinkimuose, kas dabar yra, mes turime labai daug protesto balsų tų, kurie tiesiog neateina į rinkimus. Mano požiūriu, vis dėlto komiteto pataisa iš esmės nekeičia nieko. Bent jau pusė metų, kaip yra daugelyje Europos Sąjungos demokratinėse rinkimų sistemų, būtų tas terminas, kuris užtikrintų ir rinkėjams, ir politinėms partijoms, ir dalyviams rinkimuose pasitikėjimą visa rinkimų sistema.

Aš galvoju, kad vis dėlto reikėtų susilaikyti ir grįžti prie to svarstymo, galbūt pateikti arba įžvelgti svaresnių argumentų, susipažinti su tarptautine praktika, kaip yra kitose valstybėse. Aš komiteto sprendimui nepritariu, nes iš esmės jis nieko nekeičia. Ačiū.

12.36 val.

Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 papildymo 1^a straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-927(3) (svarstymo tęsinys)

PIRMININKAS. Ačiū kolegei R. Tamašunienei. Gerbiami kolegos, turime analogišką pataisą dėl visų keturių įstatymų. Ją teikia Seimo nariai A. Kupčinskas, A. Strelčiūnas. Komitetas iš da-

lies pritarė. Dabar klausiu A. Kupčinsko: jeigu jus tenkina komiteto pritarimas, tai gal nereikės balsuoti?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Galime iš tikrųjų balsuoti. Aš manau, tikrai daug prasmingiau ir tikslingiau būtų nustatyti pusmečio laikotarpį, nes ESBO rekomendacija yra būtent dėl mažiau siai pusmečio.

PIRMININKAS. Tai jūs neatsiimate?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ne, neatsiimu.

PIRMININKAS. Gerai. Komiteto nuomonė? Prašom A. Kupčinską. Pristatykite konkrečiai, kad visi žinotų, nes jūs neatsiimate. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų su kolega A. Strelčiūnu siūlome nustatyti ne metų laikotarpį, o pusmečio laikotarpį iki vieno ar kitų rinkimų nuo paskelbimo datos, kad nebūtų kaitaliojami įvairūs rinkimų įstatymai, ar tai būtų Prezidento, ar Seimo, ar savivaldybių, ar Europos Parlamento rinkimų. Manome, kad metų laikotarpis yra per daug ilgas. Pažiūrėkime į Seimo sesijas. Dabar savivaldybių rinkimai yra pirmi artėjantys rinkimai, tai galėtume keisti įstatymą tik prieš pusantrų metų, nes Seimas posėdžiauja sesijomis kas pusmetį. Manome, vis dėlto metų laikotarpis yra per ilgas.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, motyvai už – A. Strelčiūnas. Prašom.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš norėčiau šiek tiek patikslinti. Kadangi dabar daug įstatymų pataisų teikiama, būtų tikslinga nustatyti terminą iki rinkimų paskelbimo datos. Yra komiteto pasiūlymas, numatoma, kada baigiasi rinkimų kampanija. Aš siūlyčiau pritari su komiteto pasiūlymu.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl Seimo narių A. Kupčinsko, A. Strelčiūno pataisos dėl Prezidento rinkimų įstatymo papildymo 1¹ straipsniu. Komitetas pritarė iš dalies. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 91 Seimo narys: už – 38, prieš – 10, susilaikė 43. Nepritarta. Po svarstymo dėl viso prieš – J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš manau, mes nerimtai atrodome, kai štai tokiais įstatymais bandome suvaržyti savo konstitucines teises. Šis įstatymas nebus viršesnis už tą įstatymą, jeigu mes staiga vis dėlto prieš rinkimus pakeisime ką nors Rinkimų įstatyme. Tarkime, mes būtume įvedę internetinį balsavimą, o prieš rinkimus paaiškėtų, kad ten yra kokių nors didelių problemų, ir mums reiktų atšaukti internetinį balsavimą. Tai ką, išeitų – mes negalime keisti įstatymų ir išbraukti to dalyko dėl to, kad čia parašėme, kad paskelbus rinkimus jau nieko negalima keisti? Tikrai man neįrodysite, kuris įstatymas būtų viršesnis, ar šitas, ar tas, kurį mes priimsime ką nors keisdami jau tuo rinkimų kampanijos laikotarpiu. Jeigu mes šį priimtume kaip konstitucinį įstatymą, galbūt tada jis būtų viršesnis. Aš siūlau neužsiimti juokingais dalykais.

Kitas reikalas, mes patys sau turime pasakyti, kad mes tikrai neturime keitinėti tų įstatymų, kai paskelbiama kampanija, bet nereikia to įforminti kaip įstatymo pataisos. Siūlau nepritarti tam sumanymui, o tiesiog laikytis tokios nuostatos arba ją parašyti kaip neįpareigojančią, kaip tokį politinį sutarimą. Tada viskas bus gerai, mes, taip sakant, deklaruojame, kad be ypatingos būtinybės nekeisime įstatymų, kai jau paskelbiama rinkimų kampanija, nors besąlygiškai to teigti negalime, nes gali išryškėti kokia nors svarbi spraga ir reikės keisti.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame, kolegos, po svarstymo dėl įstatymo projekto Nr. XIIP-927. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Balsai salėje*) Kolegos, balsuojame, netriukšmaujame!

Gerbiami kolegos, balsavo 87 Seimo nariai: už – 66, prieš – 2, susilaikė 19. Po svarstymo pritarta.

12.42 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 papildymo 1¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-928(3) (svarstymo tęsinys)

Kitas – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo papildymo 1¹ straipsniu įstatymo projektas. Vėl kreipiuosi, yra tokia pati pataisa, į Seimo narį A. Kupčinską. Gerbiamas kolega, gal jūs dabar atsiimsite pataisą, nes nebūtų logikos jau nubalsavus? (*Balsai salėje*) Galite iš vietos, įjungtas jums.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tik noriu atkreipti dėmesį, kokias dabar mes bandome inicijuoti situacijas šiuo įstatymo pakeitimu. Jeigu dabar savivaldybių rinkimai kovo 3 dieną, o Seimas pradeda posėdžiauti kovo 11 dieną, vadinasi, likus metams tu net negali pradėti svarstyti įstatymo pataisų. Tai bus, kad turės pradėti svarstyti realiai pusantrų metų likus iki savivaldybių rinkimų. Tikrai neatsiimu.

PIRMININKAS. Tuomet pristatykite Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo pataisą. Prašom. A. Kupčinskas. Pristatykite pataisą.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Aš galiu dar kartą pakartoti, ką pasakiau per šoninį mikrofoną. Kolegos, dabar įsivaizduokite situaciją, kokia yra susiklosčiusi. Kovo 3 dieną jau paskelbta, vyks savivaldybių tarybų rinkimai, Seimas pradeda posėdžiauti kovo 11 dieną, vadinasi, jis toje sesijoje, likus metams iki savivaldybių tarybų rinkimų, net negali pradėti svarstyti kokių nors įstatymo pataisų. Bent minimalių, kurių reikia ar dėl gyventojų skaičiaus, ar dėl apygardų, ar dėl ribų ir taip toliau. Pagalvokite patys, aš manau, kad pusės metų laikotarpis būtų tikslingesnis.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių kalbėti už, prieš nėra. Kolegos, balsuojame. (*Balsai salėje*) Komitetas pritarė iš dalies, toks pat, kaip ir dėl ano. (*Balsai salėje*) Taip. Kas balsuoja už Seimo narių A. Kupčinsko ir A. Strelčiūno pataisą, balsuoja už, kas palaiko komitetą, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 31, prieš – 16, susilaikė 40. Seimo narių A. Kupčinsko, A. Strelčiūno pataisoms nepritarta.

Dėl viso po svarstymo prieš – R. Tamašunienė. Prašom, kolege.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Aš noriu pasakyti, kad realiai A. Kupčinskas siūlė ilgesnį laikotarpį, negu siūlė komitetas. Jie siūlė pusę metų iki rinkimų, o komitetas pritarė nuo rinkimų paskelbimo datos, tai yra dėl penkių mėnesių. Jeigu norėjome pailginti tą laikotarpį, padaryti taip, kaip kitose demokratinėse valstybėse, tai reikėjo už tą pasiūlymą balsuoti. Bet aš noriu pasakyti, nes vis dėlto čia kolegų kalbose nuskambėjo, kad negalėsime kaitalioti.

Čia ir yra esmė, kad rinkimų sistema ir pasitikėjimas ja būtų efektyvus, todėl ir negalima kaitalioti rinkimuose pagal tai, kaip pageidauja politinės partijos ar politinių kampanijų dalyviai dėl įstatymų, susijusių su visais rinkimais.

Kitas dalykas – mes vadiname niekais ESBO rekomendacijas. Čia iš kolegos J. Razmos nuskambėjo, kad užsiimame niekais, tai aš noriu pasakyti, kad tai yra tarptautiniai dokumentai. Čia nėra niekai. Tai yra...

PIRMININKAS. Netriukšmaujame!

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). ...rekomendacijos, kurios užtikrina demokratiją visose šalyse, kur yra rinkimai vykdomi demokratiškai, skaidriai ir objektyviai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega A. Strelčiūnas – už.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, siūlau pritari įstatymo projektui. Dėl jo buvo pateikti komiteto pasiūlymai, kuriais yra tiksliau paaiškinama, kokia data, kai paskelbiame rinkimus, nuo to ir kada baigiasi rinkimų kampanijos galiojimas. Aš siūlyčiau pritari komiteto pateiktam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuojame po svarstymo dėl Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo papildymo 1¹ straipsniu projekto Nr. XIIP-928. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 91 Seimo narys: už – 72, prieš – 1, susilaikė 18. Nubalsavome už komiteto nuomonę.

12.47 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 papildymo 1¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-929(3) (svarstymo tęsinys)

Kitas analogiškas Seimo rinkimų įstatymo papildymo 1¹ straipsniu. Taip pat yra Seimo narių A. Kupčinsko ir A. Strelčiūno pataisa. A. Kupčinskas. Pateikite savo pataisą. (*Balsai salėje*) Atsiimate?

Kolegos, tada balsuojame dėl viso įstatymo po svarstymo. Nėra norinčių kalbėti. Kas palaiko Seimo rinkimų įstatymo papildymo 1¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIP-929 arba, kitaip sakant, komiteto nuomonę, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 83 Seimo nariai: už – 65, prieš nebuvo, susilaikė 18. Po svarstymo pritarta.

12.47 val.

Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 98 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-930(3) (svarstymo tęsinys)

Dar vienas analogiškas – Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 98 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-930. Tas pats pasiūlymas. Kreipiuosi į A. Kupčinską. A. Kupčinskas atsiima pataisą? Atsiima, ačiū. Taigi lieka komiteto nuomonė, jis pritarė pataisai iš dalies. Ar yra norinčių kalbėti? Dėl viso. Prieš – R. Tamašunienė. Dėl viso.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Taip, aš vis dėlto noriu pabrėžti, kad realiai nuo paskelbimo datos ir yra tie penki mėnesiai. Tai niekaip mes neįgyvendiname jokios rekomendacijos, kurias nuolat po visų rinkimų mums parašo ESBO – kompetentinga organizacija, kuri stebi rinkimus ir kuri formuluoja savo rekomendacijas šalims, kad būtų užtikrinti demokratiški rinkimai ir rinkimų sistemos veikimas, organizavimas kiekvienoje valstybėje. Vis dėlto reikėjo galbūt balsuoti už A. Kupčinsko ir A. Strelčiūno pasiūlymą, kuriuo jie siūlė pusės metų laikotarpį. Bent iš dalies būtume pataikę pagal tas rekomendacijas, o dabar mes iš esmės paliekame tą patį, kaip ir buvo priimtame viename įstatyme. Dėl Europos Parlamento rinkimų ta nuostata ir buvo įtvirtinta.

PIRMININKAS. Už – P. Urbšys. Dėl viso.

P. URBŠYS (MSNG). Visa pagarba gerbiamai Seimo narei, bet mes turėtume būti nuoseklūs, nes mes jau nubalsavome dėl analogiškų pataisų dėl Prezidento rinkimų, savivaldos tarybos rinkimų, Seimo rinkimų. Jeigu mes esame už vientisą mūsų rinkimų sistemą, turbūt išlikime nuoseklūs. Todėl aš siūlau nebesiblaškyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, balsuojame po svarstymo. Kas pritaria Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 98 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-930(3), balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 92 Seimo nariai: už – 74, prieš – 1, susilaikė 17. Po svarstymo pritarta.

12.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Nijolę Piškinaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIP-2635 (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, jau yra suskaičiuoti balsai dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Nijolę Piškinaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų.“ Leiskite paskelbti. Iš viso išduota 104 biuleteniai, rasta 104, galiojančių – 100, negaliojančių – 4.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 96, prieš – 1, susilaikė 3. Atleidome. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Violetą Ražinskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIP-2636 (priėmimo tęsinys)

Dėl Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Violetą Ražinskaitę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų.“ Iš viso išduota 104 biuleteniai, rasta 104, galiojančių – 101, negaliojančių – 3.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 96, prieš – 1, susilaikė 4. Pritarta. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Alvydą Poškų iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-2637 (priėmimo tęsinys)

Ir trečias – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Alvydą Poškų iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas. Iš viso išduota 104 biuleteniai, rasta 104, galiojančių – 101, negaliojančių – 3.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 97, prieš – 1, susilaikė 3. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.53 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1680(2), Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1681(2), Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1682(2), Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1683(2), Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 10, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1684(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas ir visas blokas 1-4.2, 1-4.3, 1-4.4, 1-4.5, 1-4.6. Kviečiu kolegę V. Kravčionok dėl Seimo rinkimų įstatymo 61 straipsnio. Jūs visus pristatysite iš karto? Prašom. Prezidento rinkimų, Savivaldybių tarybų rinkimų, Europos Parlamento, Politinių kampanijų finansavimo įstatymų projektai ir Administracinių nusižengimų. (*Balsai salėje*) Čia kitas komitetas.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). (...) svarstė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 61 straipsnio, Prezidento rinkimų įstatymo 40 straipsnio, Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 58 straipsnio, Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 61 straipsnio pakeitimo įstatymų projektus ir pritarė komiteto patobulintiems įstatymų projektams ir komiteto išvadoms. Ir dar Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 10, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat pritarė bendru sutarimu patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nėra norinčių kalbėti, nėra pasiūlymų, pastabų. Ar galėtume balsuoti dėl visų šių penkių įstatymų? (*Balsai salėje*) Projektai Nr. XIIIIP-1680, Nr. XIIIIP-1681, Nr. XIIIIP-1682, Nr. XIIIIP-1683. Projektas Nr. XIIIIP-1684 bus atskirai. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, ir projektas Nr. XIIIIP-1684. O projektą Nr. XIIIIP-1685 dar pristatys Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė A. Širinskienė. Dabar balsuojame dėl šitų penkių. Galime balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame po svarstymo.

Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Dėl visų, išskyrus Administracinių nusižengimų kodekso 93 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1685. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 95 Seimo nariai: už – 94, prieš nebuvo, susilaikė 1. Taigi visiems penkiems įstatymų projektams pritarta. Pakartosiu: projektams Nr. XIIIIP-1680, Nr. XIIIIP-1681, Nr. XIIIIP-1682, Nr. XIIIIP-1683 ir Nr. XIIIIP-1684.

12.54 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 93 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1685 (svarstymas)

Dabar kviečiu kolegę A. Širinskienę. Administracinių nusižengimų kodekso 93 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1685. Svarstymas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, projektas buvo apsvaistytas spalio 10 dienos posėdyje. Ir mes balsavome dėl to, ar projektą atmesti, ar gražinti tobulinti. Komitetas... Iš esmės mano balso persvara lėmė tai, kad siūlytume gražinti iniciatoriams tobulinti.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Kravčionok norėtų? Prašom.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Kadangi iniciatoriai buvo mūsų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, gal mes galime prašyti, kad tiesiog būtų paskirtas kitas komitetas, o mes pataisytume.

PIRMININKAS. Siūlytė kitą komitetą?

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai, kolege, jeigu Seimas nepritaris gražinti. Dabar ir balsuojame. Yra komiteto pasiūlymas gražinti iniciatoriams. Kas balsuoja už – palaiko gražinimą, komiteto sprendimą, kas turi kitą nuomonę – balsuoja prieš arba susilaiko. Jeigu būtų gražinta, tada duotume kitam komitetui.

Gerbiami kolegos, balsavo 91 Seimo narys: už – 83, prieš – 4, susilaikė 4. Pritarta gražinti iniciatoriams, kurie ir buvo, taip supratau. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, taip? Taip, gerai.

12.57 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2533(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-15 klausimas – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2533. Kviečiu Z. Streikų į tribūną. Svarstymas. Z. Streikus.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Laba diena. Komiteto sprendimas. Komitetas svarstė, ar pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2533(2) ir komiteto išvadoms. Komitetas pateikė pasiūlymą. Pasiūlymas – papildyti įstatymo projektą 2 straipsniu, kad šis įstatymas įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nėra norinčių kalbėti. Diskusijos taip pat nėra. Ar galime pritarti po svarstymo? Balsuojame. Kas pritaria po svarstymo Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2533, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Po svarstymo.

Gerbiami kolegos, balsavo 84 Seimo nariai: už – 81, prieš nėra, susilaikė 3. Pritarta po svarstymo.

12.58 val.

Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 8, 14, 15, 16, 26, 27, 31, 33, 35, 36, 38, 40, 46, 47, 49, 51, 52, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 68, 69, 72 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2584(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-16.1 klausimas – Prezidento rinkimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2584. Vėl kviečiu Z. Streikų į tribūną pristatyti. Nors Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo svarstyti skubos tvarka, Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja sako, kad nereikia skubos tvarkos. Taip. Prašom, pirmininke.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš tiesiog norėčiau pasitarti, nes jeigu priėmimas bus lapkričio 8 dieną, ką duoda skuba? Skuba reikalinga tada, kai mes už 24 valandų norime priimti įstatymo projektą. O rytoj, tai yra ketvirtadienį, nėra numatyta jo priėmimo. Jeigu nėra tokio poreikio ir komitetas iš tikrųjų tokio neturi, reikia paaiškinimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, skubos tvarka netaikoma. Prašom, kolega Zenonai Streikau.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvaistė Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 8, 14, 15, 16 ir kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2584 ir nusprendė: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms ir siūlyti šį įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka. Mes siūlome. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamas kolega. Norinčių kalbėti nėra. Einame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio – 6 straipsnio pakeitimo yra kolegos Seimo nario A. Anušausko pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Prašom, kolega. Komitetas nepritarė, taip? Ačiū. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Apie kurią siūlymą mes kalbame?

PIRMININKAS. Per mikrofoną kalbėkite. Dėl Prezidento rinkimų įstatymo 1 straipsnio.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Projektas Nr. XIII P-2584.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėl mažareikšmių daiktų?

Z. STREIKUS (LVŽSF). Taip.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Mano siūlymas buvo, nes pagal galiojančią redakciją yra numatyti iš tikrųjų mažareikšmiai daiktai, kurių kaina iki 1,45 euro. Panaikinus tuos dalykus, lieka tik spausdinta informacija, nelieta, pavyzdžiui, partijų ar kandidatų simboliais pažymėtų ženkliukų ir panašiai. Iš tikrųjų mažareikšmė, bet visame pasaulyje rinkimuose naudojama atributika. Šiuo atveju lieka tik popierinė ir kompiuterinė. Man atrodo keistas toks siūlymas, todėl aš nematau argumentų, kodėl tai turėtų būti išbraukiama. Siūlau tą nuostatą palikti.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Komiteto argumentai – nepritari. Nuostata derinama su Seimo rinkimų įstatymo nuostatomis. Siekiant užtikrinti rinkimų agitacijai naudojamų lešų skaidrumą ir suvienodinti visų politinės kampanijos dalyvių sąlygas siūloma visuose rinkimų įstatymuose atsisakyti mažareikšmių daiktų naudojimo rinkimų agitacijai. Tokia komiteto...

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Bet formaliai mes turime paklausti, ar yra 10 Seimo narių, kurie remia Seimo nario A. Anušausko pasiūlymą. Prašom pakelti rankas. Vienas, du, trys, keturi, penki, šeši. Yra, ačiū.

Taigi balsuojame, kolegos. Kas palaiko... Atsiprašau, dar prieš yra norinčių. R. Tamašunienė – prieš. Prašom, Rita.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš iš tikrųjų pritarėsiu komiteto sprendimui, kad reikia suvienodinti ir atsisakyti mažaverčių daiktų naudojimo rinkimų kampanijos metu, nes politikas turi ateiti pas rinkėją su savo politine idėja, su savo vertybėmis, tam pakanka plakatų, lankstinukų, kitokia forma pateikiamų spausdintinių ar per visuomenės informavimo šaltinius teikiamos informacijos.

Kaip išeina dabar? Nuperkami puodeliai, šaukšteliai, arbata, saldainiai. Ateini pas rinkėją, namuose stovi jau visas servizas tų mažaverčių daiktų. Turtingos partijos arba politikas, kuris į savo asmeninę sąskaitą gauna daug paramos, priperka, prigamina daug tų mažaverčių daiktų, o tuo tarpu atėjusysis su lankstinuku ir kalendoriuku atrodo, sakykim, skurdokai. Vis dėlto turėtų būti mūsų žodžiai, mūsų idėjos, o ne dovanėlės, kuriomis siekiama papirkti rinkėjų balsus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame, kolegos. Kas pritariate Seimo nario A. Anušausko pataisai dėl 1 straipsnio – 6 straipsnio, balsuojate už, kas pritariate komiteto nuomonei, balsuojate prieš arba susilaikote. Komitetas nepritarė, priminsiu. Balsuojantieji prieš arba susilaikiusieji pritaria komiteto nuomonei.

Gerbiami kolegos, balsavo 85 Seimo nariai: už – 24, prieš – 28, susilaikė 33. Nepritarta.

Gerbiami kolegos, einame prie kitų pataisų. Yra Europos departamento pataisų, kurioms komitetas pritarė, taip?

Z. STREIKUS (LVŽSF). Taip. Čia techninė pastaba – vietoj „įstatymų“ įrašyti „teisės aktų“.

PIRMININKAS. Aišku. Yra dar viena pataisa... Ne, atsiprašau. Dar yra Europos teisingumo... Taip, yra 14 straipsnio, 47 straipsnio, Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos pakeitimai. Komitetas pritarė. Prašau, pirmininke, dėl 14 straipsnio, 47 straipsnio. Pateikite savo variantą. Komitetas pritarė.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Komitetas pritarė. Čia yra pateiktos tikslesnės formuluotės ir aiškiau padaryta, todėl ir pritarė, esmės nekeičia, tiesiog viskas išskleista ir patikslinta.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir dar viena Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos pataisa. Taip pat pritarė, taip?

Z. STREIKUS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl 2 dalies yra Seimo nario A. Anušausko... 14 straipsnio, 47 straipsnio, pakeitimas, kuriam komitetas pritarė iš dalies? Ne, pritarė...

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). Pritarė, bet turime komiteto patobulintą variantą, pritarėm tam, bet formuluotė šiek tiek...

PIRMININKAS. A. Anušauskas sutinka su tuo?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš sutinku, kad būtų ne man pritarimas, o komiteto variantas...

PIRMININKAS. Gerai, sutinka. Labai ačiū už supratimą. Ir dar turime... Viskas. Nėra norinčių kalbėti, kaip matau. Ačiū. Ar yra norinčių kalbėti? Yra. A. Sysas – prieš. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai daug reikalingų pataisų. Bandžiau klausti pateikimo metu, labai gaila, nepateikiau įstatymo pataisos, pasiūlymo, tiksliau. Man kelia nerimą noras atsisakyti pašto paslaugų, juo labiau kad paštas yra valstybinis, motyvuojama, kad jis labai brangus, bet siūloma kurjerių tarnyba. Ar buvo kokių nors paskaičiavimų, kiek visa tai kainuos per kurjerio tarnybą? Užkrauti tą darbą komisijų nariams, žinant, kokį mokame atlyginimą šiems žmonėms... Kai kur apskritai labai sunku surasti žmonių, kad eitų į komisijas, apie jų darbo užmokesčio didinimą mes nekalbame, o paprasčiausiai atsisakome pašto paslaugų. Tai ar neatsisuks šita lazda prieš mus pačius per rinkimus, kai vienoka ar kitokia informacija nepateks rinkėjams, ką darydavo paštas. Tik dėl to aš susilaikysiu, kai balsuosime už šitą įstatymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIII-2584 po svarstymo be skubos tvarkos. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 84 Seimo nariai: už – 61, prieš – 1, susilaikė 22. Pritarta.

Siūloma svarstyti lapkričio 8 dieną.

13.08 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 32, 35, 36, 42, 43, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 56, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 77 ir 85 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2585(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2585. Z. Streikus.

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvarstė minėto įstatymo projekto kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-2585 ir nusprendė pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIII-2585(2) ir komiteto išvadoms. Ir antras, siūlyti šį įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Diskusija. P. Urbšys kviečiamas į tribūną pirmasis. Ačiū, pone Streikau.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiami Seimo nariai, siūlymas svarstyti įstatymo pataisas, susijusias su savivaldos tarybos rinkimais, yra gera proga vis dėlto pakalbėti apie visiems kliūvančius visuomeninius rinkimų komitetus. Aš norėčiau padaryti tam tikrą ekskursą, nes susidaro įspūdis, kad kai kuriems Seimo nariams atrodo, kad čia yra antikonstitucinis darinys, kuris griaua demokratiją mūsų valstybėje.

Komunistų partijos valdymo laikais buvo sudarytos sąlygos dalyvauti rinkimuose ir nepartinams. Matyt, ši partija niekada nesitikėjo, kad gali būti suformuluota nepartinė alternatyva. Būtent tais įstatymais pasinaudojo žmonės ir buvo įsteigtas Sąjūdis – visuomeninis judėjimas, kuris buvo nepartinis. Šis judėjimas nušlavė vienintelę nepakartojamą partiją ir taip atsirado mūsų daugpartinė sistema, nekalbant apie tai, kad buvo atkurta nepriklausoma valstybė. Referendumu buvo patvirtintas 35 straipsnis, kuriame teigiama, kad niekas negali būti verčiamas priklausyti kokiam nors bendrijai, politinei partijai ar asociacijai; yra konstitucinė garantija, ginanti asmenį nuo priklausymo kokiam nors susivienijimui prieš jo valią.

Nors ir kaip būtų keista, 1993 metais, faktiškai artėjant Sąjūdžio penkmečiui, Seimas, kuris ir atsirado dėl Sąjūdžio, išbraukė iš Seimo rinkimų įstatymo žodį „judėjimai“ ir pakeitė „politine organizacija“. (*Balsas salėje*) Palaukite, gerbiamieji! Čia visa ta pati samprata, ta pati logika. 2008 metais apskritai buvo išgarintas pavadinimas „politinė organizacija“, liko tik partijos. Taip, ponai, mes čia, Seime, įteisiname partokratinį valdymą pamindami Konstitucijos nuostatą. Ne kartą (2000 metais, 2004 metais, 2007 metais, 2010 metais) Konstituciniame Teisme buvo akcentuojama,

pabrėžta, kad minėta konstitucinė garantija, ginanti asmenį nuo priklausymo kokiam nors politinei partijai prieš jo valią, reiškia ir tai, kad asmuo negali būti tiesiogiai ar netiesiogiai verčiamas būti susaistytas su kuria nors politine partija kokiais nors kitokiais neformaliais ryšiais ar naryste. Taigi įstatymų leidėjas, įstatymu reguliuodamas savivaldybių tarybų rinkimų santykius, yra saistomas šios konstitucinės nuostatos.

Jeigu kalbame apie rinkimų komitetus ir norima juos paversti kokiais nors nusikalstamais dariniais, aš noriu priminti, kad tie Seimo nariai nori inicijuoti pataisas, kurios prieštarautų šiai konstitucinei doktrinai.

Dar norėčiau paminėti, kad kaip tik atsiranda demokratijos problemų, kai politinė sistema tampa uždara, klaninė, kai nėra lygiaverčio dialogo tarp vienu ar kitu subjektu. Komitetų atsiradimas vienaip ar kitaip prisidėjo prie kai kurių partijų atsinaujinimo. Tie patys konservatoriai, kurie dabar piestu stojate dėl visuomeninių rinkimų komitetų, – jūs ačiū jiems pasakykite. Kaip tik jų dėka įvyko permainingi jūsų partijoje. Jų dėka jūs turite naują lyderį, kuris atves jūsų partiją prie naujų laimėjimų. O šiaip nėra jokio skirtumo, ar žmogus turi partinį bilietą, ar jisai neturi partinio bilieto. Jeigu, kai jį išrenka, jisai pradeda manyti, kad jis yra dovana, o ne žmonės, tada anksčiau ar vėliau jis pradeda piktnaudžiauti valdžia. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu V. Simuliką. Prašau, Valerijau.

V. SIMULIK (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, dėkoju. Mielieji kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį į tai, kad kiekvienas turime teisę turėti savo pažiūras, nuomonę, poziciją. Labai gerbiu žmones, kurie yra suvienyti ideologiniu pagrindu, turintys struktūras, bet yra ir kitaip mąstančių, truputėlį laisvesnių žmonių, kurie nori būti kitokie.

Šiuo atveju šnekame apie savivaldą, kai visuomeniniai rinkimų komitetai jau turi gyventojų pasitikėjimą ir turi mandatus. Tai yra tarybos nariai. Jau nebereikia jiems įrodinėti, kad jie galbūt turės ateity pasitikėjimą. Ir tie patys visuomeniniai rinkimų komitetai, kurie turi tęstinumą. Tokių judėjimų Lietuvoje yra tik keturiuose miestuose. Tai labai nedaug. Argumentuojama, kad, ne duok Dieve, visuomeninių rinkimų komitetų atstovų bus komisijose, labai padidės skaičius komisijos narių, bet pinigų juk nedaugės.

Vadinasi, darbo kiekis bus daromas, daugiau žmonių yra ir greičiau, ir patogiau. Niekas neprašo papildomų finansų, kad per VRK būtų skiriama, ir dar ko nors, bet šiuo atveju šnekama apie teisėtus lūkesčius piliečių, kurie pasitikėjo visuomeniniais rinkimų komitetais. Kad ir kokie jie būtų, ar blogesni, ar geresni už partijas, bet jie yra, jie gyvuoja ir jie eis į antruosius rinkimus ir kaip visuomeniniai rinkimų komitetai gali turėti savo veidą, savo vardą. Gal kam nors nepatinka, bet jie yra tokie. Gerbkime vieni kitus, ir bus viskas puiku. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiame kolegos, yra daug pataisų. Eisime pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio – 6 straipsnio pakeitimo yra A. Anušausko pataisa, kuriai komitetas nepritarė. Prašau pristatyti, kolega.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš nereikalauju balsuoti, prieš tai analogiškai nepritarė, tai atsisakau.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl 3 straipsnio – 12 straipsnio pakeitimo yra Europos teisės departamento pataisa, kuriai komitetas nepritarė. Prašau, kolega, gal grįžti į tribūną. Kolega Z. Streikus. Prašom.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Komiteto argumentas: pastaba nebeaktuali, nes projekte Nr. XIIIIP-2585(2) minimos dalies iš viso nebėra.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 4 straipsnio – 13 straipsnio pakeitimo yra Seimo nario N. Puteikio siūlymas. Prašom pristatyti. Komitetas nepritarė.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Siūlome į apylinkių komisijos narių sudėtį leisti įtraukti ir partijų, kurios turi atstovus Seime, taip pat tų visuomeninių komitetų, kurie turi du ir daugiau tarybos narius, atstovus. Siūlome išplėsti demokratiją.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti, nes labai išbalansuotą visą nusistovėjusią praktiką ir pareikalautų labai daug papildomų lėšų. Pritarus siūlomam reglamentavimui dėl galimybės visoms partijoms, kurios gauna valstybės finansavimą, bet neįvertinant kitų kriteri-

jų deleguoti savo atstovus į rinkimų kampanijas, labai padidėtų rinkimų komisijos narių skaičius, siūlomų nuostatų įgyvendinimas, kaip minėjau, pareikalautų didelių papildomų lėšų rinkimų komisijų nariams apmokėti, būtų sudėtingas tokių rinkimų komisijų darbo organizavimas.

Dėl rinkimų komitetų. Rinkimų komitetai steigiami tik dėl vienu rinkimų ir jų veikla baigiasi pasibaigus tiems rinkimams. Tie dariniai, kurie buvo prieš tai vykusiuose rinkimuose, jau neegzistuoja, tad jie negali būti tapatinami su partijomis ir dalyvauti formuojant rinkimų komisijas. Rinkimų komisijos, nepriklausomai nuo to, kas jas formuoja, nedaro įtakos rinkimų rezultatams, jos turi užtikrinti kokybišką ir teisingą rinkimų proceso organizavimą. Pažymėtina, kad įstatyme yra suteikta teisė partijoms ir rinkimų komitetams deleguoti savo stebėtojus į rinkimų apygardas, tuo sudarant jiems galimybes užtikrinti skaidrų rinkimų procesą.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, turime atsiklausti, ar Seimo nariui N. Puteikiui prioritaru bent dešimt Seimo narių. Kas pritariate šiai pataisai, pakelkite rankas. Vienas, du, trys, keturi, penki – prašom palaikyti – keturi, penki, šeši, septyni, aštuoni, devyni... Yra.

Už pataisą nori kalbėti V. Simulikas. Prašau.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Aš dar kartą noriu atkreipti gerbiamųjų kolegų dėmesį, kad tik dvi partijos papildomai atsiranda ir keturi miestai, kurie turi visuomeninius rinkimų komitetus. Tikrai sistemos niekas nesugriaus, pinigų niekas neprašo, o kad daugiau žmonių dalyvaus stebėsenos procese ir komisijų darbe, manau, kaip tik palengvins komisijų darbą. Iš tikrųjų nuoširdžiai siūlau palaikyti tuos žmones, kurie jau gavo pasitikėjimą. Aš nešneku apie naujus visuomeninius rinkimų komitetus, kurių, tikėtina, bus labai daug ir įvairių, bet šnekame apie tuos, kurie jau turi mandatus, jau įrodė, kad turi žmonių pasitikėjimą. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Balsuojame. Kas palaiko Seimo nario N. Puteikio pasiūlymą dėl 6 straipsnio – 15 straipsnio pakeitimo balsuoja už, kas turi kitą nuomonę... Komitetas, priminsiu, nepritarė.

Gerbiami kolegos, balsavo 78 Seimo nariai: už – 32, prieš – 14, susilaikė 32. Nepritarta.

Kita pataisa dėl 9 straipsnio – 32 straipsnio. Seimo narys J. Bernatonis siūlė, komitetas pritarė. Gal galime?.. Kur praleidau N. Puteikį? Atsiprašau. Ne, nepraleidau.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Dar N. Puteikio vienas.

PIRMININKAS. Atsiprašau, grįžtame prie 6 straipsnio 15 dalies. Dar yra vienas. N. Puteikis. Prašom, kolega. N. Puteikis. Jie yra susiję.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Čia analogiška.

PIRMININKAS. Analogiška, nebalsuojame. Gerai, einam toliau. Seimo nario J. Bernatonio dėl 9 straipsnio – 32 straipsnio pakeitimo, jam komitetas pritarė. Gal galime pritari bendru sutarimu? Galime, ačiū.

Dėl 10 straipsnio – 35 straipsnio. Yra Seimo nario J. Bernatonio pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Kas galėtų pristatyti J. Bernatonio pataisą? I. Šiaulienė. Prašom.

I. ŠIAULIENĖ (LSDDF). Dėkoju. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, esmė J. Bernatonio teikiamo siūlymo dėl 10 straipsnio keičiamo įstatymo 2 punkto 6 dalies buvo ši. Mes jau anksčiau svarstydami kitus su rinkimais susijusius įstatymus, konkrečiai Prezidento rinkimų įstatymą, atsisakėme net mažareikšmių daiktų naudojimo rinkimų agitacijoje, tačiau šiame Savivaldybių tarybų rinkimų įstatyme mes paliekame teisę net susikūrusiems komitetams naudoti juridinių asmenų pavadinimus, nors juridinių asmenų parama politinėms partijoms ir apskritai komitetams neturėtų būti leidžiama. O leidimus gavusio juridinio asmens ar prekės ženklo savininko, jeigu jis yra juridinis asmuo, sutikimas naudotis tokiu ženklu būtų tiesiog nematerialinė parama rinkimų komitetui. Komiteto argumentacija, atmetant J. Bernatonio teikimą, tokia, kad siūlomą sąvoką „klaidinantis“ maždaug sunku interpretuoti, kad ji yra deklaratyvi ir įvairiai interpretuotino turinio. Komitetas, svarstydamas J. Bernatonio pataisą, neatkreipė dėmesio, kad klaidinantis yra tas rinkimų komiteto pavadinimas, kuris yra tapatus ar naudoja dalį įregistruoto juridinio asmens pavadinimo, įregistruoto prekės ženklo ar jo dalies, ar jame yra naudojamas fizinio asmens vardas, pavardė be šio asmens sutikimo ar asmens, nesančio šio rinkimų komiteto nariu, kad ta sąvoka „klaidinantis“ išplaukia iš prieš tai einančios įstatyme sąvokos, dėl kurios nediskutuoja nei komitetas ir kurios nesūlyoma keisti. Juk jau nusistovėjusiame įstatyme yra teigiama, kad rinkimų komitetas turi teisę pasirinkti rinkėjų neklaidinančią ir tinkamai juos informuojančią apie rinkimų komitetą rinkimų komiteto pavadinimą ir nurodytą rinkimų komiteto vei-

klos sutartyje. Logiška, todėl jis ir siūlė taisydamas įvesti tą pačią sąvoką „klaidinantis“, tai yra tas pats rinkimų... Ir VRK nereikėtų *debatuoti*, kas yra klaidinantis ir kas nėra klaidinantis.

PIRMININKAS. Kolegos, čia ne dėl motyvų, čia tiesiog pristato. Prašom, komiteto nuomonė.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Ilgai ir išsamiai diskutavome. Komiteto argumentai, kad pritarus pasiūlymui būtų neaišku, kaip interpretuoti sąvoką „klaidinanti“, nes ji yra deklaratyvi, įvairiai interpretuotino turinio, taip pat nesukelianti jokių pasekmių. Komitetas pritarė, kad turi būti gautas juridinio ar fizinio asmens sutikimas dėl jo vardo naudojimo rinkimų komiteto pavadinime. Tačiau negalima uždrausti naudoti minėtus vardus, esant sutikimui, nes tų vardų naudojimas nurodo, kad tas asmuo pritaria konkrečiau rinkimų komiteto idėjoms ir pažiūroms. Taip pat neprivalu reikalauti, kad asmuo, kurio vardas ar pavardė yra rinkimų komiteto pavadinime, būtų rinkimų komiteto nariu, nes jis, duodamas sutikimą dėl savo vardo naudojimo, jau parodo savo ryšį su tuo komitetu. Atsižvelgdamas į tai komitetas projekte pasiūlė tokią formulotę: „Jei rinkimų komitetas pasirenka pavadinimą, kuris yra tapatus jau įregistruoto juridinio asmens pavadinimui, prekės ženklui ar jame yra naudojamas fizinio asmens vardas, pavardė, jis privalo pateikti rašytinį šių asmenų arba prekės ženklo savininko sutikimą.“

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dabar noriu paklausti. Ar yra 10 Seimo narių, kurie remtų J. Bernatono pataisą? Prašom pakelti rankas. Yra. Ačiū. Už, prieš?

I. Šiaulienė. Prašom. (*Balsai salėje*) Jau pristatėte? Neduodame, sako, negalima, jau pristatėte. Gerai. Prašom, A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu tik pademonstruoti labai paprastą pavyzdį. Turime „Achemos“ strateginę gamybos įmonę. Žinome, kokios diskusijos vyko pastaruosius metus dėl jos likimo. Dabar visuomeninis komitetas pasivadintų „Išlaikykite „Achemą““. Aš manyčiau, kad turėtume eliminuoti tokius komitetų pavadinimus. (*Balsai salėje*) Čia sufleruoja dar daugiau pavadinimų, bet aš manau, kad užtektų ir šito vieno Seimo nariams kaip pavyzdžio, kad mes negalėtume pritari komiteto sprendimui.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame. Prieš yra. Prieš – V. Simulikas. P. Urbšys buvo pirmas. Prašom, Povilai. (*Balsai salėje*)

P. URBŠYS (MSNG). O jūs nesuinteresuotas, gerbiamas Razma? Šito įstatymo pataisa, kuri aiškiau apibrėžtų pavadinimo naudojimą, gimė ne kur kitur, o Vyriausiojoje rinkimų komisijoje. Ji pasiūlė tokį variantą ir aiškiai numatė, kad sąvoka „prekės ženklas“ negali būti naudojama prieštaraujant įstatymui.

Gerbiamiems socialdemokratams ir jų, sakykime, šiuo atveju valdžios koalicijos partneriams konservatoriams norėčiau priminti Konstitucinio Teismo nutarimą. Tada, kai jūs irgi sutartinai priėmėte, kad Europos Parlamente gali dalyvauti komitetai, kurie turi vadintis tik raidėmis A ir B, ką pasakė Konstitucinis Teismas? Kandidatus rinkimuose keliantys kolektyviniai subjektai turi turėti galimybę rinkimų procese dalyvauti ir prisistatyti rinkėjams savo pasirinktu pavadinimu. Šių subjektų pavadinimas padeda rinkėjams ne tik juos atpažinti, atskirti nuo kitų kandidatus keliančių kolektyvinių subjektų, bet ir spręsti apie jų vertybes, idėjas, siekius ir panašiai.

Galų gale net ir partiniai sąrašai. Gali pasirašyti: G. Landsbergio arba A. Palionio sąrašas. Ar čia blogai? (*Balsai salėje*) Aš manau, kad gerai.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Seimo nario J. Bernatono pataisos dėl 10 straipsnio, 25 straipsnio. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Kas už J. Bernatono pataisą, balsuoja už, už komiteto – prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 81 Seimo narys: už – 37, prieš – 7, susilaikė 37. Nepritarta. Lieka komiteto variantas. Nepritarta J. Bernatono... (*Balsai salėje*) Labai trumpai. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ne, tai kiek aš turiu teisių, tiek ir kalbėsiu, o ne tiek, kiek jūs norite.

PIRMININKAS. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš noriu paprašyti frakcijos vardu pertraukos. Mano įsitikinimu, reikia atlikti antikorupcinį tyrimą, nes kas dabar paliekama ir kas išaiškėja diskusijoje, ką ir ponas P. Urbšys labai tiksliai čia įvardijo, tai reiškia, kad, pavyzdžiui, kokie nors „Naisių vasaros komitetai“ galės būti steigiami visoje Lietuvoje ir turės galimybę dalyvauti rinkimuose su visomis lėšomis, kurias Agrokoncernas iki šiol investavo į „Naisių vasaros“ prekės ženklą.

PIRMININKAS. Ačiū.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš reikalauju daryti pertrauką.

PIRMININKAS. Prašymas teisėtas. Iki kada prašote pertraukos? (*Balsai salėje*) Bet vis tiek turite pasakyti, iki kada pertrauka.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Tol, kol Specialiųjų tyrimų tarnyba atneš savo išvadą apie tai, ar šioje situacija, kokia yra dabar...

PIRMININKAS. Jūs galite suformuluoti, iki kada bus pertrauka?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš reikalauju daryti pertrauką ir atnešti ekspertines išvadas – antikorupcinio tyrimo išvadas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Man atrodo, jeigu Seimo narys formuluoja savo siūlymą, kad reikia kreiptis į Specialiųjų tyrimų tarnybą, dėl šito siūlymo turi balsuoti Seimas, o dėl pertraukos yra kita statutinė nuostata.

PIRMININKAS. Taip, jūs teisus.

P. URBŠYS (MSNG). Su visa meile jums, Andriau Kubiliau, bet nejaugi jūs netikite tuo, kad konservatoriai gali laimėti, ko jūs bijote tos „Naisių vasaros“ ir to Naisių pavadinimo?

PIRMININKAS. Kolegos, labai ačiū. (*Balsai salėje*) Dėl pertraukos iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*) Prašau. Kas palaiko, balsuoja už, o po to dėl kreipimosi į Specialiųjų tyrimų tarnybą. Viskas yra teisėta, toks Statuto straipsnis. (*Balsai salėje*) Pagal 109 straipsnį. Balsuojame dėl pertraukos, kurios prašė Konservatorių frakcija, iki kito posėdžio. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 87 Seimo nariai: už – 35, prieš – 31, susilaikė 21. Pertrauka iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*)

13.31 val.

Ministro Pirmininko S. Skvernelio atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 208 str.)

Gerbiami kolegos, aš žinau, kad Ministro Pirmininko darbotvarkė yra labai glausta ir jau senokai atėjo laikas. Mes kviečiame į tribūną atsakyti į klausimus, kuriuos pateikė Seimo nariai raštu pagal Seimo statuto 208 straipsnį. Pranešėjas – Ministras Pirmininkas S. Skvernelis. Prašau. 1-1.8 klausimas. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gal galima geranoriškai sutarti, kadangi Statute numatyta 20 minučių šiai procedūrai, tai būtų ne iki 13 val. 50 min., bet iki 14 valandos – 29 minutes?

PIRMININKAS. Kolegos... Ministras Pirmininkas kaip galvoja?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jūsų sprendimu – man jokio skirtumo nėra.

PIRMININKAS. Gerai. Yra numatyta 20 minučių, kolegos liberalai siūlo 30 minučių. Kas palaiko Liberalų frakcijos seniūno E. Gentvilo pasiūlymą dėl 30 minučių, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. (*Triukšmas salėje, balsas salėje: „Jūsų replikos ne vietoj visai.“*) Netriukšmaujame!

Gerbiami kolegos, balsavo 73 Seimo nariai: už – 44, prieš – 4, susilaikė 25. 30 minučių skaičiuojant nuo dabar. Prašau, Ministre Pirmininke.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiami kolegos. Matau, opozicijos atstovai nusiteikę gerai *pašposinti*, tai aš atsakysiu į klausimus, paskui galėsime tai ir padaryti. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 13 ir 14 dalimis, teikiu atsakymus į 2018 m. spalio 10 d. man pateiktus Seimo narių klausimus.

Atsakymas į pirmą klausimą. Vyriausybės 2018 m. spalio 3 d. pasitarime Susisiekiimo ministerija pateikė Visuomenės informavimo įstatymo 6, 46¹ ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siūloma praplėsti sąrašą asmenų, kurie valstybės įmonės Registrų centro ir kitų valstybės valdomų registrų duomenis galėtų gauti nemokamai, o kol to nebus padaryta, priimti tai leidžiantį Vyriausybės pasitarimo sprendimą.

Vyriausybės pasitarime pateikus teisės aktų projektą paaiškėjo, kad jis turi trūkumų, su juo nesusipažinę visi Vyriausybės nariai, jo neįvertino Vyriausybės kanceliarijos teisininkai. Kadangi Vyriausybės pasitarime paaiškėjo, kad projektas turi būti tobulinamas, nuspręsta iki kito pasitarimo klausimą suderinti ir teikti svarstyti iš naujo. Kaip žinote, praėjusią savaitę Vyriausybė jau priėmė sprendimus ir pateikė Seimui teisės aktų projektus. Naudodamasis proga, noriu atkreipti dėmesį, kad jau daug metų duomenys žiniasklaidos atstovams buvo teikiami neteisėtai. Šiuo metu Registrų centre atliekamas auditas, vertinamos sudarytos duomenų teikimo sutartys ir jų teisėtumas. Tai, kad naujasis Registrų centro vadovas nutraukė teisės aktais nepagrįstą procesą, neturėtų stebinti. Priešingai, turėtų stebinti tai, kad toks procesas buvo toleruojamas keliolika metų. Iki šiol duomenys buvo teikiami sudarant nelygiateises sąlygas visiems žurnalistams gauti informacijos, nevykdant jokios apskaitos, kam, kada, kokie duomenys iš Registrų centro duomenų bazių teikiami ir kokiais tikslais.

Negana to, duomenys buvo teikiami pažeidžiant valstybėje galiojančius įstatymus. Iki šiol per atstovą spaudai pagal žodinį susitarimą, pažeidžiant įstatymus, buvo teikiami Nekilnojamojo turto registro duomenys, nors Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas nurodo baigtinį sąrašą asmenų, kurie tokią informaciją gali gauti. Taip pat buvo teikiami Juridinių asmenų registro istoriniai duomenys, kurių naudojimas griežtai reglamentuotas.

Savo klausime jūs pabrėžėte iki šiol galiojusią tvarką, pagal kurią daliai žiniasklaidos priemonių duomenys teikti nemokamai, daliai – mokamai. Vienos žiniasklaidos priemonės duomenis gaudavo pagal sutartis su Registrų centru, kitos – laisva forma: telefonu arba elektroniniu paštu. Akivaizdu, kad duomenų teikimo srityje būtinas atsakingas požiūris ir aiškus šio proceso teisinis reglamentavimas. To ir siekta Vyriausybės pasitarime.

Kadangi nuogaustaujate dėl iki šiol galiojusios duomenų teikimo tvarkos sugriovimo, primenu, kad Aukščiausiasis Teismas 2006 m. lapkričio 6 d. civilinėje byloje konstatavo, kad informaciją renkantys asmenys gali naudotis saviraiškos laisve ir teise informuoti visuomenę tik laikydamiesi įstatymų nuostatų reikalavimų, sąlygų ir apribojimų.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2011 m. birželio 9 d. nutarime konstatavo, kad vieša yra ne visa Nekilnojamojo turto registro centriniame duomenų banke esanti informacija, o tik ta, kuri yra susijusi su nekilnojamaisiais daiktais, nuosavybės ir kitomis daiktinėmis teisėmis į šiuos daiktus, šių teisių suvaržymu. Ar šių ir kitų teisės aktų nuostatų metai iš metų buvo paisoma, atsakymas, matyt, yra aiškus.

Jeigu domintų skaičiai, nuo 2005 metų yra sudarytos tik trys sutartys su žiniasklaidos kanalais. Per mėnesį vidutiniškai suteikta iki 1,5 tūkst. vienetų duomenų. Šių duomenų vertė per metus gali siekti apie 200 tūkst. eurų.

Atsakymas į antrą klausimą. Prieš atsakydamas į antrą klausimą, noriu atkreipti dėmesį į galiojančiuose teisės aktuose nustatytą tvarką. Pagal galiojančią Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 1 straipsnio 1 dalį šio įstatymo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių ir viešųjų įstaigų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, informaciją ir dokumentus, kuriais jos disponuoja ir (ar) tvarko vykdydamos įstatymų ir kitų norminių teisės aktų nustatytas funkcijas, įgyvendinimo priemones ir tvarką.

Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kada šis įstatymas netaikomas dokumentams, kurių tvarkymas nėra institucijai įstatymuose ar kituose norminiuose teisės aktuose nustatyta viešoji funkcija.

Atkreipti dėmesį, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 46 straipsnio 1 punktą Vyriausybės kanceliarijoje yra rengiami ir saugomi Vyriausybės posėdžių ir pasitarimų protokolai. Taip pat pagal daug metų galiojančią tvarką, vadovaujantis Vyriausybės darbo reglamento 81 punktu, internetu transliuojami Vyriausybės posėdžiai, išskyrus tuos, kuriuose svarstoma valstybės ar tarnybos paslaptis sudaranti informacija ir su ja susiję teisės aktai, o vadovaujantis šio reglamento 82 punktu, Vyriausybės posėdžiai protokoluojami ir daromas jų garso įrašas. Šis garso įrašas perkeliamas į kompiuterines laikmenas ir saugomas Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka. Taigi kaip įstatymas, taip ir Vyriausybės darbo reglamentas

nustato privalomą transliaciją, garso įrašų darymą, perkėlimą ir saugojimą Vyriausybės posėdžių, tačiau to nenustato dėl Vyriausybės pasitarimų.

Vadovaujantis nurodytomis Vyriausybės darbo reglamento nuostatomis, per daugiau kaip aštuonerius metus nusistovėjusia darbo Vyriausybės kanceliarijoje tvarka, kai parašomas Vyriausybės posėdžio protokolas, skaitmeninis garso įrašas perkeliamas saugoti, o kai parašomas Vyriausybės pasitarimo protokolas, skaitmeninis garso įrašas ištrinamas. Pažymėtina, kad Vyriausybės kanceliarijos reglamento 74 punkte nurodyta, kad Vyriausybės pasitarimų garso įrašas daromas tik siekiant tiksliai parašyti Vyriausybės pasitarimų protokolus, kai protokolai parašomi, garso įrašai nėra saugomi ir automatiškai naikinami. Jų saugojimo nenustato ir Vyriausybės kanceliarijos dokumentacijos planas.

Dar kartą atkreipiu dėmesį, kad Vyriausybės įstatyme ir Vyriausybės darbo reglamente nustatyta privaloma tik Vyriausybės posėdžių, bet ne pasitarimų transliacija, garso įrašų darymas, perkėlimas, saugojimas, ir pažymima, kad tik Vyriausybės posėdžių garso įrašų darymas ir saugojimas yra Vyriausybės kanceliarijai pavesti viešoji funkcija, pareiga, kurią įgyvendindama Vyriausybė privalo teikti informaciją asmenims, vadovaudamasi Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymu.

Trečias atsakymas į trečią klausimą. Atsakydamas į trečią klausimą primenu, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 95 straipsnyje yra nurodytas Vyriausybės posėdis, cituoju: „Vyriausybė valstybės valdymo reikalus sprendžia posėdžiuose visų Vyriausybės narių balsų dauguma priimdama nutarimus“, tačiau Konstitucijoje nepaminėtas Vyriausybės pasitarimas ir nėra jokių nuostatų dėl Vyriausybės posėdžių ar pasitarimų protokolavimo ar garso įrašų. Vyriausybės įstatymo 36 straipsnyje nurodyta, kad Vyriausybės darbo tvarką nustato Vyriausybės patvirtintas darbo reglamentas, o 37 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad svarbiausi klausimai gali būti svarstomi prieš Vyriausybės posėdžius Vyriausybės pasitarimuose. Vyriausybės pasitarimuose taip pat gali būti svarstomos Vyriausybei pateiktos ataskaitos, aptariamoms Vyriausybės komisijų, Ministro Pirmininko sudarytų darbo grupių pateiktos išvados, pasiūlymai ir kita Vyriausybei pateikta informacija.

Pagal Vyriausybės įstatymo 37 straipsnio 5 dalį Vyriausybė Lietuvos Respublikos pozicijas dėl pasiūlymų priimti Europos Sąjungos teisės aktus ir kitus Europos Sąjungos dokumentus prireikus taip pat svarsto Vyriausybės pasitarimuose. Vyriausybės įstatymo 39 straipsnyje nurodyta, kad teisės aktų projektų, apimančių kelių ministrų valdymo sritis, derinimo metu iškilę nesutarimai gali būti svarstomi Vyriausybės komitete ar pasitarime. Vyriausybės įstatymo 42 straipsnyje nurodyta, kad Vyriausybės posėdžiai yra protokoluojami ir daromas jų garso įrašas, kuris perkeliamas į kompiuterines laikmenas. Kokie duomenys įrašomi į protokolą, nustato Vyriausybės darbo reglamentas. Posėdžių garso įrašų kompiuterinės laikmenos saugomos Dokumentų ir archyvų įstatymu nustatyta tvarka.

Taigi Vyriausybės įstatyme yra aiškiai nustatyta Vyriausybės pasitarimų kompetencija, tačiau nereglamentuotas Vyriausybės pasitarimų protokolavimas ir garso įrašų darymas, o nustatytas tik privalomas Vyriausybės garso įrašų darymas.

Vyriausybės darbo reglamente, patvirtintame Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, Vyriausybės pasitarimų kompetencija apibrėžta analogiškai kaip ir Vyriausybės įstatymo 37 ir 39 straipsniuose. Vyriausybės darbo reglamento 62 punkte nustatyta, kad Vyriausybės pasitarimai protokoluojami. Vyriausybės pasitarimo protokolą rengia Vyriausybės kanceliarija. Protokole nurodomi pasitarimo dalyviai, svarstyti klausimai ir priimti sprendimai. Protokolas parengiamas pasirašyti ne vėliau kaip antrą dieną po pasitarimo, atsiprašau, po pasitarimo darbo dieną. Vyriausybės pasitarimų protokolai skelbiami Vyriausybės kanceliarijos dokumentų mainavietėje ne vėliau kaip kitą darbo dieną po protokolo pasirašymo.

Vyriausybės darbo reglamento 81 punkte nustatyta, kad Vyriausybės posėdžiai tiesiogiai transliuojami internetu, išskyrus tuos, kuriuose svarstoma valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija ir su ja susiję teisės aktai, 82 punkte – kad Vyriausybės posėdžiai protokoluojami ir daromas jų garso įrašas, garso įrašas perkeliamas į kompiuterines laikmenas, o posėdžių garso įrašų kompiuterinės laikmenos saugomos įstatymų nustatyta tvarka.

Taigi Vyriausybės reglamente analogiškai kaip ir Vyriausybės įstatyme nustatyta privaloma tiksliai Vyriausybės posėdžių transliacija, garso įrašų darymas, perkėlimas ir saugojimas, tačiau tai yra nenumatyta dėl Vyriausybės pasitarimų.

Vyriausybės kanceliarijos reglamente nurodyta, kad Vyriausybės pasitarimų garso įrašai daromi tik dėl protokolų rašymo, niekam neteikiami, viešai nenaudojami ir nesaugomi. Tokių garso įrašų darymas ir saugojimas nelaikytini Vyriausybės kanceliarijos viešąja funkcija. Šie garso įrašai neteikiami pagal Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymą, jie nesaugomi ir automatiškai ištrinami. Šie įrašai neminimi Vyriausybės kanceliarijos dokumentacijos plane.

Ketvirtas klausimas. Atsakydamas į ketvirtą klausimą, dar kartą noriu pažymėti, kad pagal Vyriausybės įstatymą ir Vyriausybės darbo reglamentą daromi ir saugomi tik Vyriausybės posėdžių garso įrašai, o Vyriausybės pasitarimų garso įrašų darymas ir saugojimas nėra nei Vyriausybei, nei Vyriausybės kanceliarijai norminiais teisės aktais pavesta viešoji funkcija.

Dėl penkto klausimo, taupydamas laiką, aš galiu vėlgi pasakyti, kad, vadovaudamasis Seimo statuto 215 straipsniu, atsakymą Seimo nariams pateikiau, nurodžiau aiškius argumentus dėl prašomos informacijos pateikimo. Jeigu būtų poreikis, atsakymą galėčiau perskaityti.

Atsakydamas į šeštą klausimą, dar kartą noriu pažymėti, kad Vyriausybės kanceliarijos reglamente nurodyti Vyriausybės pasitarimo garso įrašai jau daug metų daromi tik dėl protokolų rašymo, niekam neteikiami, viešai nenaudojami ir nesaugomi. Tokie garso įrašai, jų darymas ir saugojimas nėra Vyriausybės kanceliarijos viešoji funkcija. Šie įrašai nenurodyti Vyriausybės kanceliarijos dokumentacijos plane. Vadovaujantis norminiais teisės aktais ir nusistovėjusia darbo Vyriausybės kanceliarijoje tvarka, po to, kai parašomas Vyriausybės pasitarimo protokolas, skaitmeninis garso įrašas ištrinamas automatiškai, todėl jokių atskirų pavedimų ar kitų nurodymų, susijusių su garso įrašų saugojimu ar naikinimu, nėra ir negali būti. Visą tvarką nustato teisės aktai.

Septintas klausimas. Atsakydamas į jūsų septintą klausimą ir vėl nenorėdamas kartoti anksčiau paminėtos informacijos apie Vyriausybės posėdžių ir pasitarimų garso įrašų saugojimo tvarką, tik pažymėsiu, kad šiuo metu Vyriausybės kanceliarijos reglamentas yra peržiūrimas, kad dėl jame nustatytos tvarkos niekam nekiltų jokių neaiškumų, nebūtų įmanomos jokios interpretacijos ir ši tvarka būtų visiškai suderinta su aukštesniais norminiais teisės aktais, kuriuos jau šiandien ne kartą minėjau.

Aštuntas klausimas. Kaip jau minėjau, garso įrašas naudojamas tik protokolams rašyti, jis nėra saugomas ir archyvuojamas. Taigi parašius protokolą ir automatinio būdu ištrinus įrašą nėra pagrindo jį atkurti. Tokios priemonės ir garso įrašo atkūrimo tvarkos nenustato nei Vyriausybės įstatymas, nei Vyriausybės darbo reglamentas, nei Vyriausybės kanceliarijos reglamentas.

Ačiū už išklaušymą.

PIRMININKAS. Ačiū, Ministre Pirmininke. Jūsų nori paklausti nemažai kolegų Seimo narių. Primenu, pagal Seimo statuto 11 straipsnį... 208 pirmumo teisę užduoti klausimus žodžiu turi pasirašę reikalavimą. Taigi dabar yra du kriterijai: tie, kas pasirašė reikalavimą, ir tie, kas užsirašė čia klausti. Pagal šiuos du kriterijus pirmasis klausia E. Gentvilas. Ruošiasi A. Armonaitė

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Premjere, jūs pasakėte, kad opozicija čia *šposija*. Tai gal jūs čia juokaujate. Opozicija vykdo savo darbą, kuris įteisintas Statute, ir klausimai visai ne apie humorą, o apie situaciją, tai yra viešųjų ryšių krizę, *kurioje sėdi* Vyriausybė jau tris savaites. Kaip sakoma, toje baloje kol kas šlampate kojas.

Dabar žvilgsnis į ateitį. Kadangi šiandien susisiektimo ministras teikia įstatymų paketą, susijusį su Registrų centro duomenų viešinimu, ir Vyriausybė tam pritarė, kodėl jūs neįtraukėte dar vieno – Nekilnojamojo turto registro įstatymo? Situacija dabar yra tokia, kad pagal šiandien ministro teikiamus projektus galima susipažinti su aktualia nekilnojamojo turto savininkų situacija, tačiau neįmanoma sužinoti, kas įvyko prieš savaitę, prieš 10 ar 20 metų. Kodėl jūs nepasiūlėte teikti ir NTR (Nekilnojamojo turto registro) įstatymo projekto pataisymų?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pirmiausia dėl *šposijimų*. Reikėjo paklausti replikas gerbiamojo A. Kubiliaus prieš mano atsakymus: tikrai daugiau kaip į *šposą* – į nieką nepanašu. Kalbant... aš negirdėjau, jūs teigiate, tokius teiginius darote kaip visada, kaip ir šituose savo paklausimuose.

Dėl įstatymo projekto, kuris yra teikiamas. Taip, kuris... buvo iškelta situacija, kai Registrų centro naujasis vadovas kartu su susisiekimo ministru paskelbė, kad galimai neteisėtai yra naudojami registro duomenys arba nemokamai ir verslo subjektai pelnosi perparduodami tuos duomenis. Tiesiog natūralu, kad buvo priimtas sprendimas visą informaciją teikti griežtai laikantis įstatymų. Jei tokia papildoma informacija, prieinama tik teisėsaugos institucijoms ir mokesčių politiką kontroliuojančioms institucijoms, šiandien pagal jūsų paminėtą įstatymą apie istorinius duomenis būtų aktuali, sakykime, toks poreikis būtų, įstatymą galime tobulinti čia, Seime, ir apsispręsti. Svarbiausia, kad tai būtų numatyta įstatyme, numatytos sutartys, galimybė audituoti tuos duomenis, kas paėmė, kaip numato įstatymai, laikantis Asmens duomenų apsaugos įstatymo ir Bendrojo asmenų apsaugos reglamento reikalavimų. Tai yra mūsų apsisprendimo reikalas. Tuo momentu toks poreikis nebuvo niekur išsakytas, kad reikia dar kitus įstatymus tobulinti arba tokius duomenis teikti.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Klausia A. Armonaitė, ruošiasi J. Olekas. Prašom, kolege.

A. ARMONAITĖ (LSF). Gerbiamas premjere, savo pasisakymu ir atsakymu į mūsų klausimus pačioje pradžioje jūs pasakėte žodžius, kad iki šiol Registrų centras neva informaciją žiniasklaidai teikė neteisėtai. Aš noriu jums priminti, kad Lietuvoje galioja Visuomenės informavimo įstatymas, kuriame yra numatoma valstybės institucijoms ir įstaigoms (Registrų centras yra valstybės įmonė) prievolė teikti žiniasklaidai informaciją, kad ji užtikrintų visuomenės teisę žinoti. Taigi aš noriu pasiklausti. Kas nutiko, kad vieną dieną, vieną rytą Registrų centro, valstybės valdomos įmonės, vadovybė nusprendė nebeteikti duomenų? Įstatymo nebuvimas nėra argumentas, tai yra kažkokia priedanga. Pasakykite, kas yra atsakingas, kad žiniasklaida šiuo metu yra atkirsta nuo duomenų, ir kas yra atsakingas už tai, kad nėra užtikrinama visuomenės teisė žinoti ir...

PIRMININKAS. Klauskite!

A. ARMONAITĖ (LSF). ...Visuomenės informavimo įstatymo galiojimas Lietuvoje?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Didžiai gerbiama kolege, jūs, matot, tikrai, matyt, nesate teisininkė ir reikėtų pradėti aiškinti apie specialiųjų įstatymų teisės normų konkuravimą. Vis dėlto be Visuomenės informavimo įstatymo yra kiti specialieji įstatymai, kuriuose aiškiai numatyta informacijos iš registrų teikimo tvarka. Vieną dieną tiesiog nieko neatsitiko. Tiesiog atsitiko taip, kad atėjo naujas vadovas, jis darė įvairius auditus ir nustatė, kad teikti informaciją nemokamai, teikti informaciją, kuri šiandien prieinama tik teisėsaugos institucijoms pagal įstatymus, negalima. Noriu pabrėžti, kad jūs neklaidintumėte visuomenės ir žurnalistų. Nė vienos dienos nebuvo apribota galimybė žurnalistams gauti informacijos iš valstybės registrų, tik tą reikėjo daryti pagal tuo metu ir šiandien dar galiojančius įstatymus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Olekas, ruošiasi A. Kubilius.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas premjere, nežinau, ar jums teko, man yra tekę pasiklausti Vyriausybės pasitarimų įrašų, kai mes diskutuodavome ir ne viskas buvo aišku, kad būtų galima sugrįžti. Nežinau, ar jums atėjus, nes jūs minėjote, kad tokia buvo tradicija ištrinti parašius protokolą, atsirado tas sprendimas dėl trynimų. Man atrodo, čia nebūtų nei jūsų atsakymų, nei mūsų klausimų, jei jūsų ištikimiausi bendražygiai Vyriausybėje nebūtų įvairiai komentavę to įrašo išnykimo. Dabar aš noriu jūsų paklausti. Ar jūs lauksite teismo, kaip šiandien ryte kalbėjote, jei teismas duos, tada nėra problemos atkurti? O gal kaip garbingas žmogus imtumėte, pasakytumėte, kad atkurkime tą įrašą, pateikime viešumoje ir pabaikime šią istoriją vienažart?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega. Tikrai man yra tekę įvairiausių įrašų klausytis ir jūs turbūt klausėtės, tik nežinau, koku būdu ir apimtimi. Galbūt painiojate su posėdžių įrašais, nes pasitarimų, kaip minėjau, tvarka yra galiojanti daugiau nei aštuonerius metus. Arba dar buvo tas momentas, kada galbūt Ministras Pirmininkas nebuvo pasirašęs pasitarimo protokolo, kur pasitarimo protokolo turinys yra labai aiškiai apibrėžtas ir reglamentuotas.

Dėl įvairių kolegų komentarų. Taip, kartais norint padaryti, kaip geriau, išeina, kaip visada. Per daug teikti tos informacijos, kai mes neturime viešosios pareigos tą daryti, yra klausimas, ar reikia. Dabar vidinis kanceliarijų tyrimas galbūt ir nustatys. Noras atsiverti kuo daugiau kartais nevisiškai atsiliepia tuo galu, kuriuo turėtų arba pagal kurį galbūt norėjo informacijos teikėjai pasakyti. Vis dėlto esame teisinė valstybė ir, be abejo, teisė kreiptis į teismą yra, bet aš pacitavau la-

bai aiškiai įstatymo normas, taip pat ir teismų praktiką, jeigu bus nepriklausomai nuo kiekvieno žmogaus garbingumo ar negarbingumo. Įstatymai turi galioti visais atvejais vienodai visoms visuomenės grupėms ir visose situacijose vienodai. Mes negalime daryti įvairiausių išimčių ir bandyti pritaikyti vieną ar kitą įstatymo normą individualiai. Mes matėme, kas valstybėje būna, kai bandome įstatymo normą pritaikyti arba pritaikyti kam nors individualiai. Nemanau, kad tai yra gera praktika. Jeigu bus suformuota kitokia, taip pat ir teismo praktika, galbūt iš tikrųjų, jeigu manome, kad visų pasitarimų ne tik Vyriausybėje, bet ir kitose institucijose, ir pačiuose teismuose, ir kitur turi būti daromas garso įrašas ir jis ne tik daromas protokolui surašyti, bet ir saugomas tam tikra tvarka, tai galima tobulinti, bet tai reikia padaryti pagal įstatymus ir poįstatyminius teisės aktus. Tikrai nėra jokios problemos.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Kubilius. Ruošiasi G. Landsbergis.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas premjere, čia jau rimtai noriu paklausti. Aš nežinau, kas jums surašė tą jūsų kalbą, bet ji jus skandina, nes privertė jus čia oficialiai iš Seimo tribūnos meluoti. Jūs paaiškinkite. Aš jums noriu pacituoti Vyriausybės kanceliarijos reglamento du teiginius. Pirmas teiginys: „Dokumentų valdymo skyrius užtikrina, kad būtų tinkamai techniškai parengta Vyriausybės posėdžių salė ir į kompiuterines laikmenas įrašomi pranešimai, posėdžių ar pasitarimų dalyvių kalbos.“ Antras: „Pasibaigus posėdžiams ir pasitarimams, jų skaitmeninius įrašus Dokumentų valdymo skyrius įdeda į numatytą duomenų saugyklos katalogą. Šiais įrašais redagavimo pogrupis naudojasi rašydamas posėdžių ir pasitarimų protokolus. Kalendoriniam mėnesiui pasibaigus, per penkias darbo dienas, Dokumentų valdymo skyrius įrašus, tame tarpe ir pasitarimų, perkelia į kompaktinius diskus ir saugo Vyriausybės kanceliarijos archyve.“ Jūs man paaiškinkite, kas leido nevykdyti štai šių galiojančio Kanceliarijos reglamento nuostatų?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tai yra jūsų interpretacija. Aš pacitavau įstatymo normas... (*Balsai salėje*) Aš pacitavau įstatymo normas, o ne poįstatyminius teisės aktus. Jums taip pat, gerbiamas Andriau Kubiliau, kaip buvusiam Ministrui Pirmininkui, tai turėtų būti žinoma. Nors jūsų Vyriausybės sprendimai buvo padaryti įvairūs ir pripažinti antikonstituciniais, antiįstatymiškais, bet mūsų Vyriausybė stengiasi laikytis įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, iš vietų nekalbame. Paklausome atsakymų. Dabar klausia G. Landsbergis. Ruošiasi M. Adomėnas.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Premjere, bet aš jaučiuosi priverstas pratęsti A. Kubiliaus klausimą. Jeigu aš neklystu, Kanceliarijos darbo reglamentas yra patvirtintas jūsų dabartinio paskirto kanclerio gerbiamojo A. Stončaičio. Ir jūs dabar to reglamento nusprendėte nevykdyti. Klausimo apie reglamento nevykdymą jūs išsisukate ir, akivaizdu, kad tikrai yra ką slėpti. Bet mano klausimas yra ne apie tai.

Gerbiamas premjere, esate turbūt ne sykį dalyvavę diskusijose, važiuojate į Briuselį, dažnai Vadovų Taryboje atstovaujate Lietuvai ir girdite pokalbius apie Vengrijos V. Orbaną, apie Lenkijos vadovų tam tikras nedemokratinės pozicijas. Ir štai jūs prieš kelias dienas pasisakėte apie tai, jog ginsite Lietuvos žmonių teisę nežinoti informacijos, kuri buvo paskelbta Vyriausybės pasitarime. Mes žinome apie konstitucinę teisę žinoti, kai visuomenė, žiniasklaida klausia, jūs ginatė teisę nežinoti. Gerbiamas premjere, kaip jūs jaučiatės, kad prisidedate prie to, jog Lietuva tampa vis mažiau demokratine valstybe?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Na, taip gebėti perversti frazes ir pasisakymus esate meistras, didelis meistras. Paminėjote Vadovų Tarybą. Tai irgi noriu paminėti, kad mes gauname, jūs puikiai suprantate, kad šiandien važinėja Prezidentė, o mes gauname protokolų išrašus ir tai yra normalu, niekas nereikalauja kokių nors kitų dalykų. Dar daugiau. Kalbant apie visuomenės teisę žinoti... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Netriukšmaujame iš vietos!

S. SKVERNELIS (LVŽSF). ...visuomenės teisė žinoti nėra absoliuti. Ji įtvirtinta Konstitucijoje ir poįstatyminiuose teisės aktuose bei įstatymuose. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos!

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamasis Gabrieliau Landsbergi, turėkite bent elementarios kultūros, nebaksnokite pirštu čia, paklauskite. Aš, kai jūs klausėte, jūsų nepertraukiau, tai reikėtų

galbūt laikytis kaip būsimam iškiliam politikui to paties. Aš jums pacitavau įstatymus, įstatymus, kurie nurodo aiškia viešosios teisės normą, viešąją prievolę vykdyti Vyriausybei tai, kas susiję su Vyriausybės posėdžiais. Jeigu jūs neskiriate posėdžio ir protokolo, na, tokią teisę jūs turite, bet aš į šį klausimą jau atsakiau. Ačiū, gerbiamas Andriau Kubiliau, už jūsų replikas, jos visada yra labai taiklios.

PIRMININKAS. Klausia M. Adomėnas. (*Balsai salėje*) Dar ne, kaip matote, dar yra kelios minutės. M. Adomėnas. Ruošiasi B. Matelis, jeigu užteks laiko.

Prašau.

M. ADOMĖNAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas premjere, jūs, kaip truputį prasikaltęs valdininkas, dabar bandote slėptis už įstatymo raidės. Jūs esate ne valdininkas – jūs esate politikas. Šiuo atveju reikia žiūrėti ne sau interpretuojant pritaikomą raidę, už kurios būtų galima pasislėpti, bet intenciją politinių veiksmų, kurie yra ne tiktai išsakyti frazėmis, kurias įvairiai cituoja žmonės Vyriausybės pasitarime, bet taip pat ir jūsų feisbuko įrašuose. Čia labai aiškiai matyti intencija mažinti viešosios informacijos prieinamumą. Faktiškai iškeliamas šantažo pasiūlymas žiniasklaidos priemonėms, kad jeigu jos toliau kritikuos, valstybė gali sumažinti finansavimą. Ir tą nusistovėjusią tokią žiniasklaidos ir valstybės santykių ekosistemą siūloma keisti voliuntaristiškai.

PIRMININKAS. Klauskite, kolega.

M. ADOMĖNAS (*MSNG*). Ar jums neatrodo, kad jūs pažeidžiate konstitucinę žodžio laisvės ir informacijos prieinamumo nuostatą?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Gerbiamas kolega, aš pirmiausia esu teisininkas, ir jūsų bandymai politiką painioti su teise baigėsi labai nekaip. Aš suprantu, kad jūs turbūt politiškai susitikinėjote su įvairių koncernų atstovais, gavote įvairiausias politines užduotis, bet tai buvo numatyta priešais teisę. Aš jums bandau paaiškinti, kad visi sprendimai turi būti teisiniai ir pagrįsti teisinėmis normomis. Jūs, sakau, suprantate kitaip šiek tiek teisę. Jums yra politika be teisės, galima apeiti teisę, pažeisti teisę. Jūs manote, kad tai yra labai normalu? Aš taip nemanau. (*Balsai salėje*) Jūs nešaukite, gerbiamasis. Jeigu esate nestabilus, jums su sveikata kažkas blogai, tai kreipkitės į atitinkamas įstaigas ir jums galbūt padės.

PIRMININKAS. Ačiū, premjere. Ir paskutinis – B. Matelis. Prašau.

B. MATELIS (*MSNG*). Ačiū. Premjere, jūs iš tiesų labai subtiliai, manyčiau, pagrasinote žiniasklaidai dėl tų viešinimo pinigų ir manote, kad iš tų pinigų būtų išlaikoma daug skurstančių šeimų. Sakykite, ką Vyriausybė padarė, kad būtų sumokėti visi antidempingo mokesčiai iš trąšų importo? Ką padarėte, kad nuo „Jonavos grūdų“ spenio būtų atitrauktas oligarchas? Aš manau, kad jeigu Vyriausybė tuos darbus būtų atlikusi, tai tų milijonų tikriausiai visiems užtektų.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Labai ačiū, gerbiamas kolega. Ką mes padarėme? Tai jau dvejus metus ir darome, kaip čia buvo paminėta – politiniai sprendimai, paketai priimant verslui palankius sprendimus su personalijomis, kas turi būti įdarbintas į kokias nors valstybės įmones, pakete, aptarinėjamos programos paketuose. Suprantama, kad tokiu būdu melžiant valstybės įmones, nesąžiningam verslui pažeidinėjant įstatymus, taip pat ir sprendžiant, kas gali būti ministras ar Seimo narys... Vien valstybės įmonių pertvarka tas maitinimo grandines nutraukė ir visa kita yra daroma dvejus metus šios Vyriausybės. Iš tikrųjų mūsų yra, matyt, didžiausias trūkumas, kaip įvardina, kad tos grandinės yra nutraukomos. Deja, tą faktą reikia pripažinti. Už tai mes gauname dvejus metus nuolatos per galvą.

Dėl viešinimo pinigų. Neabsoliutinkime. Yra sprendimai, kurių reikia iš tikrųjų ir kitokiu būdu paviešinti nebus įmanoma. Tai natūralu, kad yra labai specifiniai dalykai, susiję su, sakykim, teisės aktų pakeitimais ar mokestinėmis reformomis, ar pensijų kaupimo pertvarka, kuri tikrai nesulauks plačios auditorijos dėmesio, kadangi tai nėra visą laiką visais atvejais labai aktuali tema. Tokiais būdais tokius sprendimus reikia daryti ir tuos pinigus naudoti yra prasminga investuojant.

Lygiai taip pat mes galime pasakyti apie tas grėsmes, kurios mums kilo dėl kibernetinio saugumo, propagandinio atsparumo ir visa kita. Bet yra dalis lėšų... Tiesiog pavyzdys. Valstybės įmonės, dažniausiai monopolininkės, nusprendžia viešinti savo labai gerą darbą. Turbūt negali šian-

dien nė vienas mūsų žmogus pasirinkti, koku būdu arba... alternatyviu vežėju nuvažiuoti iš Vilniaus į Kauną, galbūt su konkuruojančia kokia nors bendrove, nes jinai yra tikrai viena, arba krovinius vežti. Šiuo atveju toks viešinimas, ypač iš valstybės įmonių, aš nematau, kad turi prasmę. Geriau, kada tie pinigai kaip dividendai grįžta arba ateina į valstybės biudžetą ir gali būti paskirstyti visoms labai svarbioms mūsų gyvenimo sritims. Tą aš turėjau omenyje, tą pasakiau ir pakartojau jums.

PIRMININKAS. Ačiū, Ministre Pirmininke. Jūs atsakėte į visus klausimus.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Baigėsi jūsų laikas. Sėkmės!

Gerbiami kolegos, prieš pertrauką turiu pranešti jums, kad tie klausimai, tai yra projektai Nr. XIIIIP-2586 ir Nr. XIIIIP-2600, bus svarstomi vakariniame posėdyje, o dabar rytinį posėdį baigiam. Pertrauka iki 15 valandos. Registracija. Prašau. Registracija.

Užsiregistravo 48 Seimo nariai. Pertrauka. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 220 STENOGRAMA

2018 m. spalio 16 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas R. ŽEMAITAITIS

PIRMININKAS (R. ŽEMAITAITIS, TTF). Pradedame, kolegos, vakarinį posėdį. Kviečiu registruotis. (*Gongas*) Bijau aš jus išgąsdinti.

Ačiū, kolegos. Užsiregistravo 42 Seimo nariai.

15.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2684 (pateikimas)

Pradedame mūsų vakarinio posėdžio darbotvarkę. 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2684. Prašau finansų viceministrą D. Sadecką.

D. SADECKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Vyriausybė šių metų spalio 10 dieną pritarė ir pateikė Seimui 2017 metų nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį. Kartu su rinkiniu yra teikiama informacija ir apie valstybės skolą. Trumpai apie rinkinį.

Teikiamas Nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys yra parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Jis paremtas atlikus centrinės valdžios subjektų ir visų valdžios valdymo lygių – tai yra ir centrinių, ir vietinių, ir socialinių bei kitų fondų, subjektų ataskaitų konsolidavimo procedūras. Iš viso yra 3 tūkst. 712 subjektų. Finansinės ataskaitos parodo viešojo sektoriaus konsoliduotą turtą, įsipareigojimus, gautas finansavimo sumas, grynąjį turtą, pajamas bei sąnaudas. Apibendrinant visas 2017 metų konsoliduotas turtas sudarė 53,3 mlrd. eurų ir buvo 1,1 mlrd. eurų, arba 2 %, didesnis negu 2016 metais. Įsipareigojimai sudarė 21,9 mlrd. eurų ir, palyginus su 2016 metais, išaugo 2,6 mlrd. eurų, arba 14 %.

Per 2017 metus viešojo sektoriaus grynojo turto vertė sumažėjo 6 % ir ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 25,6 mlrd. eurų, arba 48 % viso viešojo sektoriaus turto vertės. Pagrindinė priežastis, kodėl sumažėjo grynojo turto vertė ir kodėl padidėjo įsipareigojimai: tam įtakos turėjo apskaitoje užregistruotas Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo ir giluminio atliekų no įrengimo atidėjiny, jis buvo padarytas praeitais metais ir sudarė 2,63 mlrd. eurų. Kaip minėjau pristatymo pradžioje, prie Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio yra pridedama informacija ir apie valstybės skolą, tai trumpai apie ją.

Valstybės skola 2017 metų pabaigoje buvo lygi 16,6 mlrd. eurų ir sudarė 39,7 % bendrojo vidaus produkto. Per 2017 metus skolos santykis su BVP sumažėjo 0,4 procentinio punkto, tačiau žiūrint į nominaliąją išraišką 2017 metais valstybės skola nominaliąja išraiška padidėjo 1,1 mlrd. eurų, arba 7,2 %, tačiau tą padidėjimą lėmė tai, kad 2017 metais kaupėme lėšas, tai yra konkrečiai 1,3 mlrd. eurų, euroobligacijos emisijai išpirkti 2018 metais vasario mėnesį. Eliminavus šią sumą, valstybės skolos lygis nuo BVP sudarytų ne 39,7 %, o 36,6 % BVP.

Taip pat pažymėtina, kad Vyriausybės skolinimosi kaštai nuo 2014 metų nuosekliai mažėja: 2014 metais sudarė 622 mln., o 2017 metais sudarė 534 mln. eurų. Jeigu lygintume su 2016 metais, skolos priežiūros išlaidos šiek tiek išauga, tačiau tas augimas yra nedidelis – 5,5 mln. eurų. Iš esmės tai buvo dėl to, kad 2016 metais turėjome vienkartinį poveikį, gavome premiją išleisdami vidaus vertybinius popierius ir tai sumažino mūsų skolos aptarnavimo išlaidas 2016 metais. Taip pat pažymėtina, kad nuo 2011 metų vidutinė svertinė palūkanų norma už skolą valstybės vardu ėmė mažėti ir 2017 metais sudarė 3,3 %, o palyginkime, 2016 metais sudarė 3,6 %.

Trumpai apie savivaldybių nekonsoliduotą skolą. Savivaldybių nekonsoliduota skola per 2017 metus sumažėjo 55 mln. eurų ir 2017 metų pabaigoje sudarė beveik 578 mln. eurų. „Sodros“ nekonsoliduota skola 2017 metais sumažėjo 211 mln. eurų ir 2017 metų pabaigoje sudarė beveik 3,7 mlrd. eurų. Primenu, kad 2018 m. sausio 1 d., vadovaujantis 2018 metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu, visa 2017 metų pabaigoje susidariusi „Sodros“ skola, visos paskolos ir priskaičiuotos palūkanos buvo perkeltos į valstybės išdą, dėl to šitas perėjimas nepakeitė konsoliduoto valstybės skolos dydžio, tačiau techniškai „Sodra“ neliko skolinga.

Valstybės kontrolė atliko Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio auditą ir pateikė sąlyginę nuomonę, kurią iš esmės lėmė duomenų iškraipymas žemesnio konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose. Primenu, kad tų subjektų buvo beveik 4 tūkst.

Finansų ministerija, siekdama įgyvendinti Valstybės kontrolės rekomendacijas, yra parengusi ir suderinusi su Valstybės kontrole veiksmų ir priemonių planą, kuris apima siekį praplėsti konsoliduojamų viešojo sektoriaus subjektų aprėptį iki valdžios sektoriaus. Būtų atliekama analizė ir, kiek tai įmanoma, būtų artinami tiek viešojo sektoriaus, tiek valdžios sektoriaus subjektai, siekiant visų valstybėje įsteigtų fondų ataskaitų rinkinių aiškumo ir palyginimo, būtų siekiama kiek įmanoma suvienodinti. Taip pat numatoma atitinkamai peržiūrėti įvairius teisės aktus, kad būtų atlikti šie pakeitimai. Taigi prašome po pateikimo priimti svarstyti Seimo nutarimo „Dėl 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas viceministre. Kolegos, noriu informuoti, kad pagal Seimo statuto 225 straipsnio 3 dalį, kai pateikiami rinkiniai ir ataskaitos, užsirašyti klausiti negalima, bet komitetuose bus galima pranešėjų paklausti.

Taip pat kviečiu į tribūną valstybės kontrolierių Audrių Misevičių. Prašom.

A. MISEVIČIUS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, Seimo nariai, ponai ir ponios. Pristatome aukščiausiosios audito institucijos išvadas dėl septynių valstybės išteklių fondų ir Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio. Laukiame 2019 metų biudžeto projekto ir ruošiamės jį svarstyti. Į pabaigą eina 2018 metai, o mes šiandien pristatome 2017 metų vertinimo rezultatus. Ar ne per vėlu 2018 metų rudenį kalbėti apie 2017 metus? Vyriausybė už šiuos metus atsiskaitė pavasarį, tačiau be duomenų apie valstybės finansų būklę, tai yra be metinių finansinių ataskaitų. Toks atsiskaitymas nebūtų suprantamas nei EBPO valstybėse, nei privačiame sektoriuje, kur akcininkai gauna kartu su veiklos ataskaitomis ir finansines ataskaitas. Kviečiame jus keisti iki šiol galiojusią atsiskaitymo tradiciją, suderinti atsiskaitymo Seimui terminus, kad kartu su Vyriausybės pasiektais rezultatais būtų pateikiami ir finansiniai duomenys, ir, aišku, audito institucijos vertinimai.

Tai – rytojaus sprendinys, o šiandien, manau, teisinga, kad 2019 metų biudžeto svarstymus pradėsite tik išklausę informacijos, kuri yra atrama jūsų sprendimams ir Lietuvos žmonių ateičiai. Dar daugiau, matome poreikį ir interesą ne tik teikti nešališkus vertinimus, bet ir būti aktyviais jūsų patarėjais dėl biudžeto valdysenos sprendinių. Todėl šiomet kartu su išvadomis pristatome ir naują produktą – biudžeto valdysenos brandos vertinimą. Iš keturių biudžeto valdysenos brandos lygių mes kol kas dar nesame iškopę iš pirmojo – taisyklėmis grįstos valdysenos. Vis dar kyla sunkumų įvairiuose etapuose – nuo politikos formavimo ir veiklos prioritetų nustatymo iki atsiskaitymo už tuos rezultatus ir šios informacijos panaudojimo formuojant ateinančių laikotarpių biudžetus. Tačiau pirmojo lygio pasiekimus reikia vertinti teigiamai, nes tai įgyta tinkama veiklos patirtis. Ji yra būtina. Taigi pristatome išvadą dėl 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio.

Kaip finansų viceministras minėjo, tai rinkinys, apimantis 3 tūkst. 700 subjektų, kurių bendra turto vertė – daugiau nei 53 mlrd. eurų. Dėl jo teisingumo reiškiamo sąlyginę nuomonę, tai reiškia, kad jame yra reikšmingų klaidų. Jas, kaip ir ankstesniais metais, lėmė iškraipymai žemesnio lygio ataskaitose.

Ne pirmą kartą džiaugėmės, kad Lietuva yra viena iš nedaugelio Europos Sąjungos valstybių, kuri viešojo sektoriaus apskaitą tvarko pagal tarptautinių standartų principus. Tai turėjo pa-

gerinti valstybės išteklių valdymą ir naudojimą, leisti gauti išsamią ir objektyvią informaciją, kuri užtikrintų priimamų sprendimų pagrįstumą ir kokybę. Ar šiuos tikslus pasiekėme? Manome, dar ne.

Nacionaliniame finansinių ataskaitų rinkinyje konsoliduoti beveik 4 tūkst. viešojo sektoriaus subjektų duomenys, tačiau manome, kad jame dar trūksta informacijos apie 140 valstybės valdomų įmonių būklę. Taigi rinkinys nėra išsamus, nes jis neparodo tikrosios valstybės viešųjų finansų būklės. Kodėl to reikia? Kaip pavyzdį pateiksiu valstybės nekilnojamojo turto valdymo situaciją. Sausio mėnesį paskelbėme audito ataskaitą, šiuo metu įsibėgėja administracinės paskirties nekilnojamojo turto perdavimas Turto bankui, tačiau jo finansiniai duomenys nėra konsoliduojami Nacionalinių finansinių ataskaitų rinkinyje. Taigi kuo daugiau turto perduosime Turto bankui, tuo daugiau jo išnyks tokioje ataskaitoje kaip šiuokart svarstomoje. Ar galime sau leisti turėti nacionalinį balansą be šio turto?

Kitas pavyzdys. Praėjusiais metais daug diskutavome apie gryno turto rodiklį kaip vieną iš valstybės mokumo įvertinimo kriterijų. Ar teisingas bus rodiklis, jei Nacionalinio rinkinio duomenys bus neišsamūs? Ar tokiu atveju apskritai įmanomi teisingi šios srities sprendimai? Jeigu trumpai – ne.

Apie valstybės skolą taip pat trumpai. 2017 metų ekonomikos augimas teigiamai veikė valdžios sektoriaus skolos dinamiką, palyginti su 2016 metais, ji sumažėjo 0,4 % BVP. Tačiau dar tikimės Finansų ministerijos veiksmų įgyvendinant aukščiausios audito institucijos rekomendacijas, kurios turėtų teigiamą poveikį skolos ir valstybės piniginiams ištekliams, jų valdymui.

Baigdamas apie Nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį, patikinu jus, kad būsime aktyvūs siekdami teiktų rekomendacijų įgyvendinimo, ir tikiuosi, kad dar šiai Vyriausybei pavyks pateikti išsamų Nacionalinių finansinių ataskaitų rinkinį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam pranešėjui. Gerbiami kolegos, kaip sakiau, pagal Statutą užduoti klausimų galimybė nenumatyta, kai pateikiamas ataskaitų rinkinys, tai gal galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Nereikia? Sako, nereikia. Atsiprašau, tada tik išklausėme. Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomi – gal visi komitetai ir planuojama svarstyti lapkričio 20 dieną.

15.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII P-2683 (*pateikimas*)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII P-2683. Prašom, vice-ministre.

D. SADECKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, pristatau 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį. Rinkinį sudaro Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir Valstybės finansinių ataskaitų rinkinys. Trumpai apie kiekvieną iš jų.

Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro 2017 metų pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitos ir aiškinamasis raštas. Pagrindiniai 2017 metų valstybės biudžeto vykdymo rodikliai.

Į valstybės biudžetą iš viso surinkta beveik 6,4 mlrd. eurų pajamų be Europos Sąjungos paramos, tai yra 13,1 mln. eurų mažiau, nei buvo planuota. Planas įvykdytas 99,8 %. Jeigu lygintume su 2016 metais, 2017 metais pajamų surinkta 5,4 % daugiau. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos buvo gauta 1,4 mlrd. eurų, tai yra pajamų planas įvykdytas 67,7 %. Didžiausią valstybės biudžeto pajamų dalį, kaip įprasta, sudarė pridėtinės vertės mokesčiai. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad pirmą kartą po šešerių metų pertraukos pridėtinės vertės mokesčio surinkimo planas viršijo 100 %. Nemažą įtaką tam darė Valstybinės mokesčių inspekcijos tiek kontrolės priemonės, tiek įdiegta išmanioji mokesčių administravimo sistema. Taip pat atkreipčiau dėmesį, kad dėl 2017 metais galiojusių keturių pagrindinių mokesčių lengvatų valstybės biudžetas neteko apie 1,3 mlrd. eurų pajamų.

Valstybės biudžeto išlaidos sudarė apie 8,1 mlrd. eurų, iš jų Europos Sąjungos paramos išlaidos sudarė gana ženklia dalį, tai yra 1,3 mlrd. eurų, buvo išleista 1,1 mlrd. eurų mažiau, negu planuota. Didžiausią dalį nepanaudotų lėšų – apie 804 mln. eurų – sudarė nepanaudotos Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos nepanaudotos lėšos.

Apibendrinsiu. Valstybės biudžeto išlaidos 2017 metais viršijo gautas pajamas 449 mln. eurų, o valstybės biudžete buvo nustatytas rodiklis – 558,5 mln. eurų. Taigi valstybės biudžeto deficitas buvo 100 mln. eurų mažesnis, negu buvo planuota. Valstybės kontrolė atliko 2017 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų auditą ir pateikė besąlyginę nuomonę.

Dabar trumpai apie 2017 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį. Jis yra parengtas konsolidavus tik centrinės valdžios institucijų finansines ataskaitas, tai yra iš viso 663 subjektų. Kaip minėta anksčiau dėl Nacionalinio ataskaitų rinkinio, šiame ataskaitų rinkinyje yra įtraukta informacija apie grynąjį turtą, veiklos rezultatus ir pinigų srautus 2017 metais. Visas valstybės konsoliduotas turtas sudarė 47,9 mlrd. eurų ir buvo 2 % didesnis negu 2016 metais. Įsipareigojimai sudarė 21,3 mlrd. eurų ir buvo 17 % didesni negu 2016 metais. Pagrindinė priežastis buvo minėta kalbant apie Nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį – tai Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo ir giluminio atliekyno įrengimo atidėjiny, kuris buvo 2,6 mlrd. eurų.

Kaip ir minėta anksčiau, Valstybės kontrolė atliko ir valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą ir pateikė sąlyginę nuomonę dėl tų pačių priežasčių, kaip ir dėl Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio, tai yra dėl netikslumų žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose.

Kaip minėta, Finansų ministerija yra parengusi ir su Valstybės kontrole suderinusi veiksmų ir priemonių planą, kaip toliau tobulinti minėtas ataskaitas.

Prašome po pateikimo priimti svarstyti Seimo nutarimą dėl 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam pranešėjui. Kviečiame valstybės kontrolierių A. Misevičių.

A. MISEVIČIUS. Pradedu nuo svarbiausio – biudžeto valdysenos pertvarkos. Vyriausybė ėmėsi to, šiandien jau matomi pirmieji pokyčiai, tačiau apčiuopiamų rezultatų dar nėra. Suprantama, kad sisteminiai pokyčiai reikalauja ilgesnio jų įgyvendinimo laiko, tačiau jau dabar kviečiu diskutuoti apie valstybės prioritetus ir nustatyti tikslus atsižvelgiant į pasiektus rezultatus. Tikimės, kad įgyvendinus strateginio planavimo ir biudžeto formavimo sistemų pertvarką naujos kokybės biudžetą turėsime 2021–2023 metams.

Toliau apie valstybės ataskaitų rinkinius. Įvertinę beveik 700 įstaigų duomenis, šiomet dėl 2017 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teikiame sąlyginę nuomonę. Kaip ir ankstesniais metais, reikšmingiausi trūkumai išliko trijose pagrindinėse srityse: dar nėra tiksliai laisvos žemės vertė, dėl neištaisytų informacinių sistemų trūkumų nepatikimi mokesčių pajamų duomenys, dalis muziejinių vertybių dar neįvertintos tikraja verte. Šie procesai nors ir palengva, tačiau juda į priekį. Dar šiomet Nacionalinė žemės tarnyba planuoja atlikti žemės vertės tikslinimo darbus, Valstybinė mokesčių inspekcija – pabaigti informacinių sistemų trūkumų šalinimą, kultūros vertybių pervertinimo procesą laipsniškai planuoja įgyvendinti iki 2020 metų.

Piniginiu principu paremtas atsiskaitymas už valstybės biudžeto vykdymą reikšmingų trūkumų neturi. Dėl 2017 metų ataskaitų rinkinio, kuriame nurodyta 7,8 mlrd. eurų valstybės biudžeto įplaukų ir 8,1 mlrd. eurų valstybės biudžeto išlaidų, teikiame besąlyginę nuomonę. Manome, kad, tiek vertinant ankstesnių laikotarpių biudžetų vykdymą, tiek ieškant geresnių sprendimų būsimų laikotarpių biudžetams, pirmiausia reikia imtis priemonių spręsti sisteminės problemas, kurias įvardijome veiklos audituose. Pavyzdžiui, viešuosius pirkimus Lietuvoje vykdo apie 4 tūkst. perkančiųjų organizacijų. Jiems skiriamos lėšos prilygsta 12 % šalies bendrojo vidaus produkto, tačiau ar sukurta viešųjų pirkimų sistema, kurios sąnaudos kasmet siekia apie 100 mln. eurų, funkcionuoja efektyviai? Audito rezultatai rodo, kad tam pakankamos sąlygos dar nesudarytos. Esame konstatavę, kad šalyje nėra nustatyta, kiek ir kokio turto reikia, kad tam tikroms funkcijoms atlikti jis būtų tinkamas, kokį turtą reikia nuomoti, ateityje plėtoti ar parduoti. Panašu, jog procesai valstybės turto valdymo srityje pajudėjo. Seimui pateiktas įstatymo projektas, numatantis pozityvius turto valdymo pokyčius. Kviečiame pokyčiams ir kitose srityse: verslo priežiūros konso-

lidavimo, teisėkūros, energijos vartojimo efektyvumo valdymo, ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo sistemų. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas 2... A, kaip pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomi visi. Planuojama svarstyti lapkričio 20 dieną.

15.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-2687 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-2687. Kviečiu viceministrę L. Jaruševičienę.

L. JARUŠEVIČIENĖ. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Sveikatos apsaugos ministerija parengė ir teikia tvirtinti Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį. Pristatydama projekto esmę, norėčiau akcentuoti tris aspektus: Privalomojo sveikatos draudimo fondo pajamas, išlaidas ir rezervą.

Dėl pajamų. 2017 metais iš viso buvo surinkta 1,64 mlrd. eurų PSDF biudžeto pajamų. Pajamų planas įvykdytas 104 %. Gauta beveik 66 mln. eurų daugiau, nei planuota.

Dėl antro klausimo – dėl išlaidų. Praėjusių metų biudžeto išlaidos sudarė 1,56 mlrd. eurų. Išlaidų planas įvykdytas 97 %. PSDF biudžeto išlaidų struktūra 2017 metais iš esmės išliko tokia pati, kokia ir ankstesniais metais. Daugiausia lėšų teko asmens sveikatos priežiūros paslaugų išlaidoms apmokėti, vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms kompensuoti bei sveikatos programoms plėtoti. 2017 metais prisiimti įsipareigojimai neviršijo patvirtintų išlaidų plano.

Trečias aspektas – PSDF rezervas. 2017 metų pradžioje PSDF biudžeto rezervą sudarė 75,6 mln. eurų, per metus buvo skirta ir panaudota 30,6 mln. eurų rezervo lėšų. Daugiausia šių lėšų – 24,6 mln. eurų buvo skirta asmens sveikatos priežiūros paslaugų bazinėms kainoms didinti 2017 metų antrąjį pusmetį, taip siekiant gydymo įstaigoms sudaryti galimybes gauti daugiau lėšų už suteiktas paslaugas ir šias lėšas naudoti jų darbuotojų darbo užmokesčiui didinti. 6 mln. eurų iš PSDF biudžeto rezervo buvo skirta centralizuotai apmokamiems vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms. Tad 2017 metų pabaigoje PSDF biudžeto rezervo likutis sudarė 45 mln. eurų. Priėmus šį projektą visuomenei bus žinoma detali informacija apie 2017 metų PSDF biudžeto vykdymą. Prašome teikiamam projektui pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Kviečiame valstybės kontrolieriaus pavaduotoją A. Misevičių. Prašau.

Dar kartą, kolegos, sakau, klausti... Kai yra pateikiamos ataskaitos, yra tik išklausoma, čia pagal 225 straipsnio 3 dalį.

A. MISEVIČIUS. Pristatome išvadą dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo. Dėl šio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinių teikiame besąlygines nuomones. Tai pozityvus signalas, tačiau neseniai atliktas asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės auditas rodo, kad dar reikia nemažai padirbėti, kad pacientams teikiamos paslaugos duotų geriausią tikėtiną rezultatą, kad žinotume, kiek mums kainuoja sveikatos priežiūra. Viena vertus, tai esame konstatavę ir ankstesnių auditų metu, kad vis dar neišgryninta sveikatos draudimo įmokų paskirtis ir aiškiai nenustatyta šio draudimo garantuojamų paslaugų apimtis. Sveikatos draudimo lėšomis yra vykdomi valstybės prisiimti įsipareigojimai, kurie savo esme turi socialinės paramos požymių. Ne visais atvejais draudimo įmokos valstybės biudžeto pinigais prilygsta kitų apdraustųjų įmokų lygiui. Kita vertus, valstybė gydymo įstaigoms neatlygintinai suteikia ligoninių pastatus, biudžeto lėšomis perka medicinos įrangą, kitą turtą. Žinodami realias fondo finansines galimybes, galėtume pereiti prie objektyviomis sąnaudomis grįstos, periodiškai perskaičiuojamos asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainos. Ir dar.

Privalomojo sveikatos draudimo ir Valstybinio socialinio draudimo fondų atskirumas ir savarankiškumas neatleidžia nuo prievolės ieškoti jų išteklių naudojimo sinergijos. Ką turime mintyje? Gal teisingiau suteikti brangesnę inovatyvią sveikatos priežiūros paslaugą, tačiau sutaupyti ilgesnio gulėjimo ligoninėje ar ligos išmokos mokėjimo sąskaita. Iššūkių daug ir nelengvų, aktualių kiekvienam gyventojui. Sveikatos apsaugos ministerija turi įgyvendinti mūsų institucijos teiktas rekomendacijas, o mes ir toliau nagrinėsime asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės temą. Lapkričio mėnesį bus pristatytas dar vienas šios srities auditas, o šiemet kasmetinėje aukščiausiosios audito institucijos organizuojamoje valstybės tvarios plėtros konferencijoje „Signals“ kviečiame su geriausiais srities profesionalais diskutuoti apie kokybiškos sveikatos priežiūros kūrimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Kaip pagrindinis komitetas būtų Sveikatos reikalų komitetas, kaip papildomi – Audito ir Biudžeto ir finansų komitetai. Planuojama svarstyti lapkričio 20 dieną.

15.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-2688 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-2688. Prašėjas – ministras L. Kukuraitis. Prašau, ministre.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiamas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“. Nutarimo projektu, kuriam šių metų spalio 10 dieną pritarė Vyriausybė, siūloma patvirtinti Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį. Jį sudaro VSDF 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir VSDF 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys.

Aktualiausi 2017 metų „Sodros“ biudžeto vykdymo aspektai yra šie. 2017 metais priskaičiuotos pajamos siekė 3 mlrd. 792,6 mln. eurų ir, palyginti su 2016 metais, pajamos didėjo 353,8 mln., arba 10,3 %. Didžiausią pajamų dalį – 96 %, arba 3 mlrd. 639,6 mln. eurų, sudarė draudėjų ir apdraustųjų įmokos, kurios, palyginti su 2016 metais, padidėjo 8,9 %. Pajamų didėjimą lėmė didesnis apdraustųjų skaičius bei didesnės vidutinės pajamos, nuo kurių skaičiuojamos draudimo įmokos. Savarankiškai dirbančių asmenų įmokų buvo priskaičiuota 76,9 mln. eurų, ir tai yra 10,1 % mažiau negu 2016 metais.

2017 metais priskaičiuotos išlaidos siekė 3 mlrd. 685,9 mln. eurų ir, palyginti su 2016 metais, išlaidos padidėjo 249,1 mln. eurų, arba 7,2 %. Išlaidos pagal draudimo rūšis pasiskirstė taip. Didžiausią dalį, tai yra 71,2 % visų fondo išlaidų, sudarė pensijos. Joms išmokėti 2017 metais buvo skirta 2 mlrd. 448 mln. eurų. Kas mėnesį pensijas vidutiniškai gavo 1 mln. 55 tūkst. asmenų, iš jų 590,5 tūkst. senatvės pensijų gavėjų, 200 tūkst. netekto darbingumo pensijų gavėjų ir 251,8 tūkst. našlių ir našlaičių pensijų gavėjų. Vidutinė senatvės pensija, turint būtinaį stažą, 2017 metų gruodžio mėnesį buvo 301,89 euro ir, palyginti su 2016 metais, padidėjo 9,4 %.

Ligos išmokoms 2017 metais išleista 258,1 mln. eurų, tai yra 10,2 %, arba 23,8 mln. eurų, daugiau negu 2016 metais. Šios draudimo rūšies įmokos tarifas, kuris sudaro 1,2 %, nepadengė šioms išmokoms reikiamos sumos, todėl 2017 metais buvo išleista 116,3 mln. eurų daugiau, nei surinkta įmokų. Ligos išmokos sudarė apie 7 % visų fondo išlaidų.

Motinystės išmokoms 2017 metais išleista 291,7 mln. eurų, tai yra 13,6 %, arba 35 mln. eurų, daugiau negu 2016 metais. Išmokos tarifas nepadengė šioms išmokoms reikiamos sumos, todėl 2017 metais buvo išleista 31,5 mln. eurų daugiau, negu surinkta įmokų. Motinystės išmokos sudarė 7,9 % visų išlaidų.

Nedarbo draudimo išmokoms išlaidų priskaičiuota 132,2 mln. eurų, tai yra 16 %, arba 17 mln. eurų, daugiau negu 2016 metais. Vidutinė nedarbo išmoka buvo 174,8 euro, ją gavo 42,6 tūkst. asmenų. Nedarbo draudimo išmokos sudarė 3,3 % visų fondo išlaidų.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų draudimo išmokoms priskaičiuota 25,5 mln. eurų. Šiai draudimo rūšiai panaudota 7,8 mln. eurų, arba 43,5 %, daugiau nei 2016 metais ir buvo išleista 3 mln. eurų daugiau, nei surinkta įmokų. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų draudimo išmokos sudarė 0,7 % visų fondo išlaidų.

Į pensijų fondus buvo pervesta 172,9 mln. eurų, tai sudarė 4,7 % visų fondo išlaidų. Kaupiamųjų pensijų įmokos buvo pervedamos už 1 mln. 268,1 tūkst. asmenų, arba 95,3 % apdraustųjų, tačiau iš jų 401,3 tūkst. asmenų neturėjo draudžiamųjų pajamų.

Fondo veiklos sąnaudos sudarė 182,5 mln. eurų, tai yra 5 % viso fondo išlaidų, ir buvo 10 %, arba 20,3 mln. eurų, mažesnės negu 2016 metais. Iš jų palūkanų ir paskolų administravimo mokesčiai sudarė 110 mln. eurų, administravimo įstaigų sąnaudos – 67,8 mln. eurų, iš jų 45,6 mln. sudarė darbo užmokestis su socialinėmis draudimo įmokomis, ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir amortizacija – 4 mln. eurų.

„Sodros“ skola 2017 metų pabaigoje sudarė 3 mlrd. 682,3 mln. eurų ir ši skola nuo 2018 m. sausio 1 d. perkelta į valstybės biudžetą. „Sodros“ biudžeto metų rezultatas yra teigiamas. Pajamos 106,7 mln. eurų viršijo išlaidas. „Sodros“ ataskaitų rinkinių auditą atliko Valstybės kontrolė. Valstybės kontrolė pareiškė sąlyginę nuomonę dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto vykdymo ataskaitos ir sąlyginę nuomonę dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo finansinių ataskaitų rinkinio. Valstybės kontrolės numatytos priemonės audito metu nustatytiems pažeidimams šalinti vykdomos. „Sodros“ taryba yra pritarusi teikiamam „Sodros“ konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniui. Prašom pritarti Seimo nutarimo projektui ir patvirtinti šį ataskaitų rinkinį.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Dėl vedimo tvarkos – K. Glaveckas. Prašom, pone Kęstuti.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas pirmininke, jūs teisus esate, kad negalima nesivadovauti Statutu, tačiau jūs turite visas teises apriboti, pavyzdžiui, laiku, kad penkios minutės arba keturios minutės.

PIRMININKAS. Taip ir yra.

K. GLAVECKAS (LSF). Nes dabar išeina kaip kokiais senais laikais, kai žmonės vieni skaityti nemoka, kiti moka skaityti. Nes visi tie dokumentai yra elektroniniu pavidalu. Visi gali persiskaityti. Mes visą valandą skirsime tik tam, kad kartotume tai, kas parašyta. Iš tikro tai nevisiškai protinga. Siūlau apriboti tą laiką iki penkių minučių arba dviejų minučių, nes niekas neklauso.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Labai geras pasiūlymas. Buvo dešimt minučių. Mes padarėme iki septynių minučių. Jeigu Seimas apsisprendžia, galime daryti penkias minutes. Dėl penkių minučių tinka? Pranešėjams visiems... ne, mažiau negalime, deja. Yra pranešėjai, nieko nepakeisi.

Ačiū, ministre. Kviečiu valstybės kontrolieriaus pavaduotoją A. Misevičių pristatyti.

A. MISEVIČIUS. Dėl 2017 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo reiškiamas sąlyginę nuomonę. Suprasdami ir džiaugdamiesi, kad iš šiandien apžvelgiamų šis fondas yra vienintelis, kuris taiko pažangų kaupimo apskaitos metodą, turime konstatuoti, kad mūsų išvadą lėmė vis dar daromos klaidos, nenuoseklus kaupimo principo taikymas, dėl to metiniai rezultatai dviejuose ataskaitų rinkiniuose esmingai iškraipyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis pranešėjau, sutaupėte laiko.

Gerbiami kolegos, kaip pagrindinis komitetas bus Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomi – Audito ir Biudžeto ir finansų komitetai. Planuojama svarstyti lapkričio 20 dieną.

15.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-2012 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-2012. Kviečiu ministrą Ž. Vaičiūną. Prašom, ministre.

Ž. VAIČIŪNAS. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai, teikiame Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinį. Šio fondo steigėja yra Vyriausybė, valdytoja – Energetikos ministerija. 2017 metais fondą administruojo valstybės įmonė „Energetikos agentūra“.

Fondo ataskaitų rinkinį sudaro 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinys ir Lėšų sąmatos vykdymo ataskaita. Pagrindiniai ataskaitos rodikliai yra šie: fondo lėšų likutis 2017 m. sausio 1 d. sudarė 2 mln. 212 tūkst. eurų įplaukas. 2017 metais įplaukos sudarė 1 mln. 884 tūkst. eurų, iš kurių didžioji dalis buvo Ignalinos atominės elektrinės parduotas turtas. Per 2017 metus bendra fondo išlaidų suma sudarė 3 mln. 723 tūkst. eurų. Iš jų panaudota lėšų: pirma, Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo techniniams projektams įgyvendinti 198 tūkst. eurų, Ignalinos atominės elektrinės sustabdytų blokų priežiūrai ir fizinei saugai užtikrinti – 2 mln. 708 tūkst. eurų, neigiamiems socialiniams ir ekonominiams valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo padariniams šiame regione sušvelninti – 740 tūkst. eurų ir eksploataavimo nutraukimo fondui administruoti – 73 tūkst. eurų. Kitos išlaidos – 5 tūkst. eurų.

Lėšų likutis 2017 metų pabaigoje sudarė 373 tūkst. eurų. Šis finansinių ataskaitų rinkinys laiku ir nustatytais terminais buvo pateiktas Vyriausybei ir Finansų ministerijai. Dėkojame Valstybės kontrolei už glaudų bendradarbiavimą. Atlikus šias procedūras buvo konstatuota, kad fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais ir teisėtumo bei naudojimo įstatymų nustatytais tikslais pažeidimų nenustatyta.

Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama ministrai. Kviečiu valstybės kontrolieriaus pavaduotoją A. Misevičių pristatyti. *(Balsai salėje)*

A. MISEVIČIUS. Teikiame išvadą dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 metų ataskaitų rinkinių ir pažymime, kad mūsų teikiamos nuomonės yra besąlyginės. Esame teikę pastabas, kad reikalavimas sudaryti atskirą fondo metinių ataskaitų rinkinį yra perteklinis. Mūsų nuomone, fondo duomenis pakaktų nurodyti Energetikos ministerijos finansinių ataskaitų rinkinyje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už labai trumpą pristatymą. Pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas, papildomas – Audito komitetas. Planuojama svarstyti lapkričio 20 dieną.

15.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2017 metų Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-2691 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2017 metų Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-2691. Kviečiu socialinių reikalų ir darbo ministrą L. Kukuraitį.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiame Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinį. Garantinio fondo lėšų likutis 2017 m. sausio 1 d. sudarė 34,5 mln. eurų, 2017 metų įplaukos sudarė 19,9 mln. eurų, iš jų didžiausią dalį sudarė darbdavių mokamos 0,2 % dydžio įmokos, tai yra 18,6 mln. eurų. 2017 metų išlaidos sudarė 8,6 mln. eurų, išmokos darbuotojų reikalavimams 2017 metais sudarė 8,3 mln. eurų. Išlaidos Garantinio fondo administravimui sudarė 236,7 tūkst. eurų. Garantinio fondo likutis 2018 m. sausio 1 d. sudarė 45,8 mln. eurų. Valstybės kontrolė, atlikusi Garantinio fondo auditą, reikšmingų iškraipymų bei fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymu nustatytais tikslais pažeidimų nenustatė. „Sodros“ taryba yra pritarusi teikiamam Garantinio fondo ataskaitų rinkiniui. Prašome pritari ir Seime.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Gerbiami kolegos, jeigu galima, tyliau, nes pristato mūsų kolegos. Prašyčiau valstybės kontrolieriaus pavaduotoją A. Misevičių pristatyti dėl Garantinio fondo. *(Balsai salėje)*

A. MISEVIČIUS. Teikiame išvadą dėl Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinių teisingumo, kurioje pareiškėme besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir sąlygi-

nę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio. Garantinio fondo ataskaitų rinkinyje neatskleistas gautinų įmokų nuvertėjimas, kuris, mūsų vertinimu, sudarė daugiau negu 17 % vertės. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomi – Audito komitetas, Ekonomikos komitetas, Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Planuojama svarstyti lapkričio 20 dieną.

15.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2692 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2692. Ministras L. Kukuraitis. Prašom, ministre.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiame Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinį, kurį sudaro 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinys ir 2017 metų lėšų sąmatos vykdymo ataskaita. Ilgalaikio darbo išmokų fondas veiklą pradėjo 2017 m. liepos 1 d. Aktualiausi fondo biudžeto vykdymo aspektai yra šie: per 2017 metus surinkta 15 mln. 474 tūkst. eurų darbdavių įmokų, tuo tarpu išlaidos sudarė 108,5 tūkst. eurų, iš jų 80,6 tūkst. eurų – išmokos darbuotojams, 25,1 tūkst. eurų – fondo administravimo išlaidos. Lėšų likutis 2017 metų pabaigoje sudarė 15 mln. 365 tūkst. eurų. Ilgalaikio darbo išmokų fondo ataskaitų rinkinio auditą atliko Valstybės kontrolė ir pažeidimų nenustatė. „Sodros“ taryba yra pritarusi šiam ataskaitų rinkiniui. Kviečiame pritari ir Seimą.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Kviečiame valstybės kontrolieriaus pavaduotoją A. Misevičių.

A. MISEVIČIUS. Teikiame išvadą dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinių teisingumo, kurioje pareiškėme besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo rinkinių ir sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinių. Priežastis ta pati kaip ir Garantinio fondo atveju, tai yra neįvertintas nusidėvėjimas. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Audito komitetas. Planuojama svarstyti lapkričio 20 dieną.

15.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2685 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2685. Gerbiami kolegos, paskutinis klausimas. Ir išklausti kviečiame... Finansų viceministras D. Sadeckas. Prašau.

D. SADECKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Vyriausybė teikia Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų ataskaitų rinkinį, kurį sudaro Finansinių ataskaitų rinkinys ir Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

Labai trumpai apie skaičius. 2017 metų pabaigoje Rezervinio (stabilizavimo) fondo pinigai ir pinigų ekvivalentai sudarė 163, 2 mln. eurų ir, palyginus su 2016 metais, padidėjo 37,3 mln. eurų. Tai yra dalis į valstybės biudžetą gautų dividendų, aukcione parduoto nekilnojamojo turto pajamų, taip pat pajamų, gautų pardavus valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus, bei lėšų, gautų privatizavus valstybei nuosavybės teise priklausančius akcijų paketus, būtent mano minėta pajamų dalis buvo pervesta į Rezervinį (stabilizavimo) fondą.

2017 metais fondo valdymo išlaidos sudarė kiek daugiau negu pusę milijono eurų. Valstybės kontrolė tiek dėl Finansinių ataskaitų rinkinio, tiek dėl Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikė išvadas ir besąlyginę nuomonę. Prašyčiau priimti svarstyti Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų ataskaitų rinkinį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, viceministre. Kviečiame pristatyti valstybės kontrolieriaus pavaduotoją A. Misevičių.

A. MISEVIČIUS. Pateikiame paskutinę išvadą. Rezervinio (stabilizavimo) fondo ataskaitų rinkiniai yra teisingi ir atspindi tikrąją šio fondo būklę, todėl audito nuomonės yra besąlyginės. Šis fondas yra pagrindinė taupyklė, kurią naudotume finansinei krizei užklupus. Ekonomika kaista, tačiau esamas ir artimiausiu metu planuojamas sukaupti sankauptų dydis tebus lygus 0,6 BVP, vargu ar būtų pakankamas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, pagrindinis komitetas bus Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Audito komitetas. Planuojama svarstyti lapkričio 20 dieną.

15.47 val.

Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1638 (pateikimas)

Šiek tiek sutaupėme laiko, kviečiu pristatyti rezervinį klausimą – Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 priedėlio 4 skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1638. Kolegė A. Papirtienė. Prašau.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, atsižvelgiant į Valstybinės lietuvių kalbos komisijos darbo sudėtingumą ir svarbą, didelį darbo krūvį formuojant valstybinės kalbos politiką, siūloma šią komisiją įrašyti į 6 punkte išvardintas Seimo, Seimo Pirmininko, Respublikos Prezidento ir Ministro Pirmininko paskirtąsias institucijas. Šalia Konkurencijos tarybos, Lietuvos radijo ir televizijos komisijos, Lietuvos kultūros tarybos, Viešųjų pirkimų tarnybos, Ryšių reguliavimo tarnybos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įrašyti taip pat ir Valstybinės lietuvių kalbos komisiją, tuo parodant šios komisijos svarbą ir ją išbraukiant iš kitų institucijų bevardžio sąrašo, kuris yra minėto įstatymo 8 punkte. Įrašius į 6 punktą šalia išvardintų komisijų, bus padidintas pareiginės algos koeficientas komisijos narių ir darbuotojų.

Lietuvos Respublikos Seimas neseniai patvirtino vieną iš svarbiausių lietuvių valstybinės kalbos politikos dokumentų, tai yra Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gaires. Gairėse yra išvardinti valstybinės kalbos politikos uždaviniai. Vienas iš svarbių uždavinių taip pat yra ir stiprinti už valstybinės kalbos politikos vykdymą, mokslo tyrimus bei plėtrą atsakingas institucijas, taip pat ir Valstybinę lietuvių kalbos komisiją. Tai yra vienas iš svarbių argumentų šio teikiamo įstatymo pakeitimo projekto.

Kitas argumentas. Labai svarbu sulygtinti visų Seimo paskirtų institucijų pareiginės algos koeficientus. Nesunku suprasti, kodėl 6 punkte išvardintos komisijos, tarnybos, tarybos, jų pirmininkai, pavaduotojai, nariai uždirba daugiau nei kitų tokių pat Seimo, bet neišvardytų, neįvardytų komisijų darbuotojai. Aiškinantis su Valstybine lietuvių kalbos komisija dėl to, ar papildomi biudžeto asignavimai bus reikalingi, išsiaiškinta, kad tikrai nebus reikalingi, kad jiems užteks vidinių resursų, jiems užteks esamo biudžeto. Labai prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų nori klausti septyni Seimo nariai. Pirmas klausia A. Gumuliauskas. Prašau, kolega.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėjau paklausti. Jūs čia minėjote, kad užteks vidinių resursų. Sakykite, ar tikrai yra tokie skaičiavimai ir ar tikrai nereikės prašyti papildomų sumų iš biudžeto?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Šiuo metu komisijos metų biudžetas yra 867 tūkst. eurų. Valdymui skirta 431 tūkst., programoms – 436 tūkst., rezervas būtų numatytas būtent iš programų. Tam reikėtų papildomai daugiausia 15 tūkst. eurų, bet kadangi nėra šiuo metu pavaduotojo, užtektų ir 7 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Kolega J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jūs sakote, kad reikės mažinti programų finansavimą. Ar tai reiškia, kad yra kokių nors nelabai reikalingų programų? Ar vis dėlto nebus nuostolių tai sričiai, kai mes didiname atlyginimus, bet mažiname programų finansavimą? Kiekvienoje srityje, turbūt sutiksite, yra atlyginimų lyginimas su kitais to sektoriaus atlyginimais. Dėl to galbūt energetikos srities atlyginimų lygis yra vienoks, kalbos specialistų yra kitoks. Jeigu imame atlyginimus institutų dar-

buotojų, kurie dirba toje srityje, ar šiuo atveju tos proporcijos bus išlaikytos, lyginant komisijos darbuotojų atlyginimus su kitų to sektoriaus specialistų atlyginimais?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Pradėsiu nuo antro klausimo. Visos išvardintos komisijos, nesvarbu, kurio sektoriaus būtų, yra paskirtos Seimo, tikrai nėra privačios, todėl turbūt atlyginimų sieti nereiktų. Aš manau, kad Valstybinės lietuvių kalbos komisijos svarbos tikrai nereikėtų ginčyti. Priemonė, vis dėlto dabar buvo susirūpinta lietuvių kalbos reikalais ir Seimas priėmė kalbos politikos dokumentą – gaires.

O dėl to, ar tikslinga mažinti finansavimą, aš dar kartą paminėsiu, kad tai tikrai nėra dideli pinigai ir ne apie mažinimą galbūt ten būtų kalbama, gal ten ką nors optimizuoti galima, peržiūrėti, perskirstyti, bet valandinis atlygis komisijos narių išaugtų per metus tik 371 euru, tai tikrai nebūtų kokie nors didžiuliai pinigai, kad reikėtų iš kur nors labai daug paimti.

PIRMININKAS. Kolega E. Pupinis. Prašau, kolega.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji kolege, vis tiek man nesuprantamas jūsų noras perkelti į tam tikrą lygį. Galbūt sureikšminti tą komisiją norite ar iš tikrųjų kokie nors kiti motyvai. Aš suprasčiau, jeigu būtų finansavimo motyvai, atlyginimo dydžio motyvai, bet, kiek suprantu iš jūsų atsakymų, tą galima įgyvendinti ir kai kitoje pozicijoje įrašyta Valstybinė lietuvių kalbos komisija. Iš tikrųjų pagrindinė esmė? Ačiū.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Aš tikrai nenoriu sureikšminti komisijos. Dar kartą kartoju, jinai turi būti deramo lygio lyginant su visomis kitomis komisijomis, o ne nugarūsta kur nors į paraštes. Tiesiog sulyginama su visų kitų komisijų darbuotojų koeficientais.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, šiek tiek norėjau paklausti jūsų, kodėl dabar iš jūsų frakcijos išeina jau kelintas panašus projektas? Ir kolega R. Karbauskis yra pateikęs savo matymus. Gal būtų galima visas institucijas sutvarkyti vienu ypu dabar imant biudžetą, nekvestionuojant Lietuvių kalbos komisijos, bet ir kitų, kurių statusą reikėtų tvarkyti?

Čia tą projektą užregistruotas ne vienas. Ar nemanytumėte, kad vis dėlto reikėtų didesnės koordinacijos, nes mes vis po vieną mėginsime spręsti ir nieko neišspręsime, kadangi galime sugriauti visą sistemą?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Ačiū, kolega. Aš tikrai nemanau, kad mes sugriausime sistemą, o štai komisijai tikrai turi būti derama vieta vien dėl minėtų priimtų Kalbos politikos gairių.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom N. Puteikį.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Labai džiugu, kad jūs ruošiatės atitaisyti tokią komisijų nelygybę. Kaip jūs galėtumėte dar papildomai argumentuoti, kodėl Lietuvių kalbos komisija neturi būti žemiau kitų komisijų?

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Manau, kad į šį klausimą jau atsakiau, tai yra tikrai ypač didelis šios komisijos darbo sudėtingumas. Ypač dabar atsiranda didelė atsakomybė, dar kartą kartoju, priėmus Kalbos politikos gaires, būtent stiprinti šią komisiją, kuri tikrai atsakinga už daugelį dalykų mūsų kalbos politikos formavimo procese.

PIRMININKAS. Kolega K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama pranešėja, aš tokius labai trumpus klausimus. Kiek tai kainuos biudžetui? Antras dalykas, mes algas mokame ne už tai, kad žmogus turi tas pareigas, bet už tai, kad atlieka darbą. Mūsų visa sistema yra aukštyrų kojoms apversta. Bus kur kas protingiau panaudoti Jungtinių Amerikos Valstijų patirtį, kai valdininkams, priklausomai nuo biudžeto rezultatų, įvedamas vadinamasis „Silvestras“. Jeigu neįvykdomas biudžetas arba nesurenkama tokių pajamų, tai atitinkamai už tą dieną skaičiu, kuris *nedarinktas*, valdininkams nemokami atlyginimai. Tokio reikia ieškoti ryšio tarp valdininko padaryto darbo ir atlyginimo ir nekalbėti vien tik apie atlyginimus be darbo. Tai visiškai logikos neturintis dalykas arba tokią atvirkščią logiką, kuri rodo, kad reformos nedaromos. Ačiū.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Dėl pirmo klausimo. Papildomų biudžeto asignavimų nereikės, aš jau minėjau, tai yra iš vidinių rezervų. (*Balsas salėje: „Ką reiškia iš vidinių?“*) Taip. O dėl jūsų pasisakymo. Atsiprašau, neišgirdau klausimo, nes buvo daugiau pasisakymas. Tikrai pagal darbo rezultatus reikėtų visas komisijas apkarpyti ar ką nors padaryti. Nežinau, jūs galite tokius pasiūlymus tikrai teikti.

K. GLAVECKAS (LSF). Bet jūs teikiate siūlymą. Kadangi taip išėjo, kad nežinote, tai atsiprašau.
PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Paskutinis klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Labai ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, stebuklų nebūna, čia tik katinas Bazilijus sakė, kad kai paimti auksinį, užkasi po medžiu, tai ryte daug auksinių pasirodo ant medžio. Kai parašote, kad biudžeto lėšų nereikės ir iš vidinių resursų, tai pažiūrėsime, kai šiais metais mes tvirtinsime biudžetą, kaip nereikės prokuratūrai, STT, žvalgybai, kurioms irgi praeitais metais nereikėjo, o šitais metais jau reikia pakankamai daug, nežinau, ar užteks.

Bet mano klausimas dėl to. Jūs sakote, kad kažkokia Lietuvių kalbos komisija paraštėse ir ją reikia pakelti į aukštesnį lygį. Bet ar jūs žinote, kiek iš viso komisijų ir ar tokie siūlymai nesukelia visų kitų komisijų nepasitenkinimo, nes mes turime tris kategorijas komisijų, jeigu žiūrėtume pagal darbo užmokestį?

PIRMININKAS. Prašom, kolege.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Tikrai negaliu atsakyti dėl sukkelto ar nesukkelto nepasitenkinimo, o kai tvirtinsime biudžetą, tai ten aiškiai matysime, kad komisija koeficientams pakelti tikrai jokių papildomų pinigų neprašo.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už, motyvai prieš. Motyvai už – A. Gumuliauskas. Prašom. Gerbiamas kolega, motyvai už.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Nepaisydamas kritiškų žodžių pateikėjai, vis dėlto aš manau, kad tai yra logiškas žingsnis, nes ši komisija iš tikrųjų atlieka labai reikšmingą darbą, kuris vis dėlto siejamas su mūsų tapatybės klausimu. Būtų neteisinga, kaip sakė pateikėja, kad vis dėlto ši komisija liktų kažkur paraštėse, todėl aš balsuosiu už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ir motyvai prieš – A. Salamakinas. Prašom.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai būčiau balsavęs už, tačiau yra vienas „bet“. Visuomet pripraskime į aiškinamąjį raštą įrašyti, kiek reikės biudžeto lėšų. Mes jau taip tarsi aksiomą įsirašome visą laiką – biudžeto lėšų nereikės. Aš tai visą laiką skaitau ir skaitau, ir skaitau. Reikės biudžeto lėšų, kokie vidiniai rezervai? Jei mes ją įrašome į kitą eilutę, kur yra didesni komisijų atlyginimai, tai, be abejonės, turėsime vykdyti šią pareigą. Jeigu būtų pranešėja įrašiusi, kad reikės biudžeto lėšų tiek ir tiek, aš tikrai būčiau balsavęs už. Tai yra tiesa. Bet dabar susilaičysiu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Balsuojame, nes nuomonės išsiskyrė. Kas už tai, kad būtų pritarta projektui Nr. XIII-1638? Balsuojame.

Ačiū, kolegos, balsavo 97: už – 54, prieš – 4, susilaukė 39. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Dėl papildomo komiteto nėra prašymo. Planuojama svarstyti gruodžio 13 dieną. Ačiū jums. Kolega, atsiprašau. Prašom, A. Sysas per šoninį mikrofoną.

A. SYSAS (LSDPF). Kadangi tai yra Seimo narių projektas ir tai tikrai reikalaus papildomų lėšų, prašyčiau Vyriausybės išvados. Taip parašyta mūsų Statute.

PIRMININKAS. Ar galima pritari dėl Vyriausybės išvados, nes iš karto bus su biudžetu? Galima. Ačiū, kolegos.

16.02 val.

Vyriausybės pusvalandis

Susisiekimo ministro R. Masiulio pranešimas dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Vyriausybės pusvalandis, kaip ir numatyta pagal Seimo statutą. Šiandien pas mus svečiuojasi susisiekimo ministras R. Masiulis. Prašom.

R. MASIULIS. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Šiandien per pusvalandį norėčiau jums pristatyti situaciją, susijusią su Lietuvos kelių priežiūros ir plėtros programa, su bendromis tendencijomis, su ateities planais.

Pirmiausia, įvertinę bendras sumas, kiek Lietuvoje yra skiriama ir bus skiriama kelių priežiūrai, matome, kad jau šiais metais mes pasiekėme prieškrizinį lygį. Jei pažiūrėtume, 2009 metais programa buvo 200, čia man kažkaip ekrane užšoko, buvo 524 mln. iš viso skirta, o šiais metais – 517 mln. Iš esmės identiška suma. Taigi pasiekėme prieškrizinį lygį ir kitais metais įvertinę,

kad akcizų surinkimas didėja, pagal prognozuojamą akcizų surinkimą ir pagal prognozuojamas europines lėšas matome, kad viršysime, pirmą kartą po prieškrizinio lygio jį viršysime. Numatome, kad bus skirta 578 mln. eurų.

Dar kas svarbiau, kad ši suma bus pasiekta įvertinus labai reikšmingą europinių lėšų mažėjimą. 2009 metais turėjome beveik 200 mln. europinių lėšų, o kitais metais turėsime viso labo tik 41 mln. ir ta tendencija bus tęsiama toliau. Todėl daugiausia Lietuvoje turėsime remtis savo KPP lėšomis, tai yra tuo procentu, kuris yra skaičiuojamas nuo akcizų.

Čia aš jums pateikiu planuojamą 2019 metų sąmatą. Šiandien Vyriausybė pritarė biudžeto projektui ir įvertinę tą, kam buvo pritarta, mes pabandėme greitai paskaičiuoti planuojamą 2019 metų sąmatą. Iš KPP lėšų, įvertinus tai, kad numatoma skirti 48 % akcizo keliams, kaip ir buvo praėjusiais metais, iš viso susidarys 477 mln. suma. Toliau KPP lėšos skirstomos į tikslines lėšas ir skirstomasias lėšas. Tikslinės lėšos yra panaudojamos pirmiausia iš programos. Vėliau tai, kas liko, yra dalinama valstybinės reikšmės keliams ir vietinės reikšmės keliams. Matome, kad, palyginti su praėjusiais metais, visos tos sumos, galima sakyti, reikšmingai didėja.

Savivaldybėms praėjusiais metais buvo skirta... šiais metais buvo skirta 113 mln., o pagal preliminarų projektą kitais metais turėtų būti skirta 137 mln., aišku, su sąlyga, jeigu priimant Biudžeto įstatymą viršutinė, tai yra tikslinių lėšų, suma nesikeis. Jeigu ji keisis, jeigu bus numatomos papildomos programos ar koreguojamos esamos programos, tai, aišku, automatiškai keisis ir apatinės eilutės.

Kitais metais numatome daugiau lėšų respublikinės reikšmės žvyrkeliams – 80 mln., šiais metais turėjome 50 mln. Šilutės–Rusnės estakadų darbų dalis perkeliama į kitus metus. Taip jau įvyko, kad po keliu buvo rastos durpės ir reikia rasti techninį sprendimą, kaip tas durpes sutvarkyti, reikia kalti polius. Todėl šiais metais to nepavyks padaryti, reikia perkelti darbus į kitus metus.

Kitas labai svarbus valstybei projektas – Islandijos plentas, tai yra vadinamasis Kauno mazgas, labiausiai apkrautas transporto mazgas Baltijos šalyse. Kitais metais skiriama 15 mln., bus statomas naujas tiltas per Nerį. Dabartinis A. Meškinių tiltas vėliau bus griauinamas ir statomas keturių juostų tiltas, kad būtų po keturias juostas į abi puses. Tokiu būdu bus suvaldomas srautas, atskiriamas Kauno srautas nuo tranzitinio srauto. Pagal tą laiką, kiek sugaištama spūstys ties šiuo mazgu, tai yra vienas greičiausiai atsiperkančių projektų Lietuvoje.

Toliau. Numatome skirti 5 mln. Vilniaus Žirnių ir Liepkalnio sankryžai. Tai yra Minsko plento dalis prie IKEA. Visi matome, kokie ten kamščiai susidaro. Vilniaus miestas turi projektą, Vyriausybė prie to iš dalies prisidės.

Ir su 5 mln. pradedama vietinės reikšmės žvyrkelių programa, kur 50 % prisideda savivaldybės ir 50 % valstybė. Planuojame, kad kitais metais šita suma reikšmingai augs, kad tiek savivaldybės, tiek mes, tiek rangovai įsibėgėtų. Prisipažinsiu, iki biudžeto sudarymo mes turėjome ambicingesnius planus, norėjome bent 15 mln. skirti šiai programai, bet kadangi šis biudžetas daugiau orientuotas į socialinius dalykus ir kadangi apskritai akcizų surinkimas reikšmingai didėja ir todėl keliams skiriama suma didėja, tai vis dėlto pasilikame prie mažesnio skaičiaus. Bet, kaip minėjau, dar bus diskusijų Seime ir jūs turėsite galimybę dėl šitų skaičių pasisakyti. Tada matysime, kaip vėliau atrodys šis paskirstymas.

Toliau dėl likusių 578... Kad sueitų matematika, čia yra neatskleisti du skaičiai. Mes numatome, kad į kitus metus bus perkelta maždaug tokia pati suma kaip praėjusiais metais, šiek tiek daugiau negu 30 mln., 30–40 mln. iš praėjusių metų, kurie nebus panaudoti, taip pat viršplaninis apie 22 mln. prognozuojamas akcizas, kuris paaiškėja tik kitų metų pradžioje. Taigi jau prognozuodami tas sumas mes matome, kad bendra skirstoma suma bus 578 mln. eurų, iš kurių savivaldybėms 137 mln. ir 420 mln. valstybinės reikšmės.

Rezervas – 21 mln., irgi prognozuojame, bus skirstomas pagal skirtingą metodiką, negu buvo iki šiol. Šiuo metu Vyriausybėje svarstome rezervo skirstymo metodologiją. Jos pagrindinės kryptys būtų tokios, kad 2 % bus skiriama ūkio subjektams savivaldybėse prijungti, tai yra jeigu savivaldybė turi reikšmingą investiciją ir sugeba įtikinti Ūkio ministeriją, kad tai yra reikšminga investicija, tai Ūkio ministerijos teikimu dalis, beveik pusė tos sumos, bus skiriama tiems verslo subjektams prijungti. Kita dalis bus skiriama nuplautiems keliams, jeigu yra stichinė nelaimė, nuplautiems keliams, kur 50 % prisidės savivaldybė, 50 % – Kelių direkcija, ir likusi dalis bus sodi-

ninkams. Taigi pradėdame darbą su sodininkų bendrijomis, iki šiol tai per nepriklausomybės laikotarpį nebuvo rimtai paliesta. Norime padaryti pradžią, kad sodininkams, jų keliams registruoti ir tvarkyti būtų irgi skirta reikšminga suma. Tai bus pirmasis bandymas. Pažiūrėsime, kaip pavyks. Jeigu pavyks, kitais metais jau tobulinsime ir galbūt plėsimė ir tą programą. Bet apie tai dar anksti kalbėti. Kaip tik dabar vyksta derinimas su ministerijomis. Aš tik atskleidžiu, kokie turėtų būti pagrindiniai rezervo skirstymo principai.

Nors atrodė, kad praėjusiais metais visus rezervus išnaudojome (...), ir šie metai mus maloniai nuteikė. Greičiausiai ir toliau pavyksta gerinti konkurenciją per kelių konkursus. Per pastaruosius dvejus metus sutaupėme net 65 mln. eurų vien dėl to, kad padidinome konkurenciją per konkursus.

Aš gal greitai nubėgsiu į pačią pabaigą. Galiu net parodyti, kaip atrodo tie projektai, kur daugiausia sutaupyta. Mes matome, pavyzdžiui, mažų gal neminėsiu. Ne tiek mažų... Pavyzdžiui, Kelmė–Noreišiai–Bubiai – 3 kilometrų ruožas. Projektuotojų kaina buvo 4 mln., reali – 1,4 mln., 64 % mažesnė suma. Taip pat Panevėžio aplinkkelis. Matome dvi sutartis. Vienoje sutaupyta 30 %, kitoje sutaupyta 45 %. Taip, turime projektų, tokių kaip Utenos kelias, dėl kurio buvo pateikti pasiūlymai didesni negu numatytos lėšos, bet iš tiesų tas mitas, kur sako, kad Kelių direkcija nutraukė labai daug konkursų dėl per didelių kainų, yra neteisingas. Kaip matome, čia 2017 metai, bet, matome, ir 2018 metais sutaupymo procentai taip pat yra reikšmingi – 30 %, net 50 % sutaupyta A5 kelyje. Projektuojant žvyrkelius sutaupyta beveik 70 %. Mes dabar jau net esame sutarę su Kelių direkcija, kad skelbsime net ir skaičiuojamąsias kainas, kad rangovai galėtų matyti mūsų skaičiuojamąsias kainas. Nepaisant to, konkurencija vis tiek yra tokia didelė, kad pasiūlymuose teikiamos kainos mažesnės negu skaičiuojamosios.

Galiu pasakyti, kad tas Lietuvos kelių konkursų lūžis vis dėlto įvyko – mes matome labai konkurencingus pasiūlymus, ir kai tai yra sujungta su reikšminga kelių kokybės užtikrinimo programa, tikime, kad ne tik kad daugiau mes kelių sugebėsime nutiesti, nes su šiais sutaupytais eurai mes tikrai galime daugiau kelių nutiesti, bet ir kokybė bus geresnė. Šituo rezultatu mes tikrai nuoširdžiai džiaugiamės.

Žvyrkeliai. Per ketverius metus, iki 2020 metų, mes planuojame išasfaltuoti 1 tūkst. 654 kilometrus respublikinių žvyrkelių. Respublikiniai žvyrkeliai nėra labai didelė problema dėl to, kad jų bendras kilometražas yra apčiuopiamas – 6–7 tūkst. kilometrų. Tokiais tempais mes juos pakankamai greitai turėtume sutvarkyti. Didžioji problema, deja, yra savivaldybių valdomi žvyrkeliai. Jų mes turime beveik 52 kilometrus, įskaitant ir grunto kelius. Šitiems žvyrkeliams mes skiriame apie 50 mln. eurų per metus, o, manau, savivaldybių žvyrkeliams turėtume skirti net ne tokia, bet dar didesnę sumą. Ta programa, kurią mes numatome su savivaldybėmis, turėtų būti prisidedant savivaldybėms: iš pradžių – 50 %, po to galiausiai nukristų iki 20 %.

Multiplikuodami ir savivaldybių pridėdami dalį galbūt tada galėtume tikėtis reikšmingo lūžio dėl savivaldybių žvyrkelių. Taigi, sakyčiau, šios kadencijos Seimas ir šios kadencijos Vyriausybė, palyginti su tuo, kas buvo prieš tai, labai didelį dėmesį skiria žvyrkeliams asfaltuoti. Aš jums pavyzdį galėčiau pasakyti, iki šio laikotarpio (2016 metais) mes viso labo turėjome 49 kilometrus išasfaltuotų žvyrkelių, 2015 metais – 87 kilometrus, o 2014 metais tik 21 kilometrą išasfaltuotų žvyrkelių. Taigi su šiomis sumomis nėra ką lyginti. Tikrai labai reikšmingas akcentas dabartinėse kelių programose žvyrkeliams.

Per šiuos metus turėjome tam tikrų trukdžių. Ir didžiausias, kad vienas rangovas, deja, tiesiog mus apvylė – laimėjo konkursą, 54 kilometrai turėjo būti baigti šiemet, bet atsisakė vykdyti. Vyks teismas, bet tai mūsų negelbėja, tiesiog tie darbai persikels į kitus metus. Taip jau būna, kad rangovai... Tik šiuo atveju labai gaila, kad tikrai daug kilometrų mums iškrito šiais metais. Dėl žvyrkelių reikėtų suprasti vieną faktą, kad nuo pasirašytų sutarčių turi praeiti apie pusantų metų, kai žvyrkeliai būna sutvarkyti. Šių metų pradžioje kilo didelė diskusija, kad šiais metais bus sutvarkyta mažai žvyrkelių, nes mažai sutarčių pasirašyta. Bet šių metų sutarčių pasirašymo vaisius mes matysime tik kitais metais, tik kitais metais. Panašu, kad tų sutarčių nemažai buvo pasirašyta, nes kitais metais mes prognozuojame didesnę skaičių. O šiais metais skiname praėjusių metų vaisius.

2017 metais buvo gana didelis šuolis dėl žvyrkelių todėl, kad 2016 metais buvo suplanuota 600 kilometrų. Paprastai sakant, visi tie 2016 metų planai perkeliama į 2017 metus, 2017 metų planai perkeliama į šiuos metus, o šių metų planai bus perkelti į kitus metus. Tokia yra programa. Bet iš viso tai, kas buvo suplanuota iki 2020 metų...

PIRMININKAS. Ministre, laikas!

R. MASIULIS. Atsiprašau. Gal tada aš greičiau perbėgsiu, kad dar atsakyčiau į kelis klausimus. „Via Baltica“ labai svarbus projektas. Iš karto pasakau, kad turime sunkumų rasti finansavimą likusiems darbams. Esu įsitikinęs, kad vienaip ar kitaip surasime, tik noriu parodyti, kad tai tikrai mūsų vienas iš sunkiausių projektų, nes labai finansiškai intensyvus, ir europines lėšas ten kreipsime, ir taip toliau.

Dar vienas svarbus akcentas – Kelių direkcijoje pereinama prie metodiško planavimo. Turiu pasakyti, kad iki šiol Kelių direkcija dirbo gana chaotiškai, nebuvo prioritetinių objektų sąrašo, kurį dabar turime. Tvirtinamos aiškios metodikos, kurios mums leis planuoti kelių tiesimą daug metų į priekį. Su rangovais mes dabar organizuojame reguliarius susitikimus. Iš vieno tokio aš kaip tik atėjau tiesiai pas jus. Buvome surinkę visas kelių statybos įmones ir diskutavome, kokius resursus jie turi norint absorbuoti šias sumas, pavyzdžiui, savivaldybių žvyrkelių programos padidėjimas – ar turėtų mūsų rangovai resursų, kad tie darbai būtų padaryti? Viena, duoti pinigų, kita, ar jie realiai gali būti padaryti. Todėl rangovams norime iš anksto, kelis metus į priekį, parodyti, kiek mes prognozuojame darbų, tam, kad jų resursai būtų rezervuoti. Taip pat, aišku, diskutuojame apie labai skaudų klausimą savivaldybėse, kodėl rangovai nedalyvauja konkursuose savivaldybėse, ypač smulkiuose konkursuose. Iš vienos pusės ginčija, kad kelių priežiūros įmonė dalyvauja tuose konkursuose, net apskundė Europos Komisijai, o patys rangovai nedalyvauja. Aišku, yra įvairių nuomonių, sakoma, kad konkursai blogai paruošti, bet paprastai į mažus konkursus nelabai nori eiti. Todėl valstybėje vis dėlto turėtų būti rangovas, kuris į tuos mažus konkursus būtų suinteresuotas eiti, ir tai yra aktuali... Kiek savivaldybių aš aplankiau, visose ta pati problema – niekas neina į savivaldybių smulkius konkursus.

PIRMININKAS. Ministre!

R. MASIULIS. Atsiprašau. Gal net nevardinsiu, kokios programos, metodikos buvo pakeistos Kelių direkcijoje, pasakysiu vienu žodžiu, kad pradėjome metodišką ir sisteminių planavimą Kelių direkcijoje. Taigi laikiu klausimų. Atleiskite, jeigu užėmiau per daug laiko.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Galėsite medžiagą visiems Seimo nariams elektroniniu paštu persiųsti, kad dar galėtų įsigilinti ir pažiūrėti.

Frakcijos vardu pirmasis klausia J. Razma. Kolega Jurgi, jūsų klausimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, jums puikiai žinoma problema dėl gana vėlyvo Kelių priežiūros plėtros programos sąmatos patvirtinimo. Aš esu įregistravęs įstatymo pataisą, kad vis dėlto būtų įpareigojimas, kuris mobilizuotų direkciją, kartu ir jus patvirtinti tą sąmatą iki vasario 1 dienos, kad nebūtų taip, kaip dabar, kai patvirtinama balandžio mėnesį pirkimai dažnai kartu su projektavimu. Projektavimas – pora mėnesių. Realiai darbai prasideda tik rudenį, nauji projektai. Ar galima tikėtis, kadangi greičiausiai jūs rengsite Vyriausybės išvadą dėl to projekto, kad ta išvada bus teigiama, kad nebijosite priimti konkrečios datos, jeigu ji kažko jums atrodys per daug artima, galbūt pasiūlysite kitą? Ar bus konstruktyvus požiūris į tą iniciatyvą?

R. MASIULIS. Labai ačiū. Tikrai geras klausimas. Mes, net ir nesulaukę pastabos, pasiūlymo, tą darbą jau stengiamės daryti. Pagal dabar galiojančius įstatymus Kelių priežiūros programa turi būti patvirtinta Vyriausybės. Deja, taip išeina, kadangi Vyriausybė turi pritarti, reikia derinti visoms ministerijoms, tai užima laiko ir tikrai balandžio mėnesį galiausiai ta programa ateina. Tai mes dabar numatėme tokį sprendimą: pakeisti teisės aktai, kad be perteklinio akcizo, kurį mes sužinome tik vasario pradžioje, patvirtinsime preliminarią programą, nes tai yra labai nedidelė visos programos suma. Taigi vasario mėnesį tikimės jau turėti vadinamąją preliminarią programą, bet ji bus 99 % visos programos, taip išvengdami to vėlyvo patvirtinimo.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Atsakykite kiek įmanoma trumpiau. Frakcijos vardu klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, jūsų pranešime pagrindinis terminas buvo „sutaupėme“. Sutaupėme, sutaupėme tiek, tiek pinigų. Sutaupymas reiškia ne ką kita kaip prieš tai

buvusio ministro ir tos visos ministerijos darbo broką, kitaip tariant, jie skelbė tokius konkursus, kur buvo aiškiai padidintos kainos. Vienaip ar kitaip tas turėtų atsispindėti ir vertinant jų darbą, arba, kitaip tariant, tai kvepia labai neskaniais dalykais.

Bet aš noriu paklausti kito dalyko. Taupymas, be abejo, yra sveikintinas dalykas, bet investicijos... Kai mes kalbame apie investicijas, vienas iš brangiausių portfelių yra kaip tik vadinamųjų vartų, arba GPS statymas. 150 mln. ir plus 30 mln. eksploatacijai tam gabalui kelio, kuris yra (...) „Via Baltica“, ar kitam iš tikrųjų yra per didelė prabanga Lietuvai. Būtų galima išsiversti padvigubinus šiuo laikotarpiu arba artimiausiais dvejis trejais metais padvigubinus ar patrigubinus vinjetę.

PIRMININKAS. Laikas!

K. GLAVECKAS (LSF). Mes surinktume tuos pačius pinigus neišleisdami tokių didžiulių pinigų... skoloje. Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų konkursus organizuoja ne ministerija. Konkursus organizuoja Lietuvos automobilių kelių direkcija. Tai nuo jų darbo pirmiausia priklauso rezultatas. Aš labai džiaugiuosi, kad dabartiniai Kelių direkcijos vadovai tą darbą gerai atlieka. Dėl vartų sistemos, ponas Glaveckai, duokite man galimybę ateiti į komitetą ir aš jums skaičiais įrodysiu, kad ši programa yra labai naudinga. Mes planuojame, kad papildomi 70 mln. į Kelių fondo bus surinkti tik įvedus šią vartų sistemą, kuri, beje, yra ir teisinga, nes kiekvienas mokės už nuvažiuotą kilometrą. Jeigu didinsime Eurovinjetės kainą, tai net ir tų, kurie važiuoja po kelis kilometrus, sąskaita turėsime rinkti lėšas, tai bus neteisinga. O šita sistema leidžia teisingai ir be pasipriešinimo, nes kelių įmonės, pervežimo įmonės tam nesipriešino. Iš esmės tai bus užsienio subjektai, kurie sumokės tas lėšas. Tikrai, pone Glaveckai, mes ir ryte apie tai kalbėjome, leiskite ateiti, pristatyti. Aš esu įsitikinęs, kad pavyks įtikinti ir jus, kad tai yra protingiausias sprendimas.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Frakcijos vardu klausia J. Olekas. Prašom, kolega.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš iš anksto užsisakau pakvietimą, kad galėtumėte pristatyti, ir mūsų frakcijoje galėsime pasitarti.

Bet mano klausimas dėl žvyrkelių programos, kuri ypač jaudina mūsų regiono gyventojus. Sukėlė nerimą jūsų, man atrodo, ir Kelių direkcijos pasakymas, kad yra suplanuota už 20 mln. darbų, bet jie niekada nebus atlikti. Jei čia ne jūsų, tai tikrai buvo Kelių direkcijos dabartinio vadovo pasakymas, kad jie atseit suplanuoti, bet nebus daromi. Žmonės tikėjosi, kad jie bus daromi. Man tenka nemažai važiuoti po Lietuvą, jie sako: mes žinome, kad ši atkarpa yra suplanuota, bet išgirdome, kad nieko nebus daroma. Jūsų pateikti skaičiai – 335 kilometrai šiais metais nėra ambicingi. Kažkada mes darėme ir 400 kilometrų, man atrodo, 2008 ar 2007 metais.

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

J. OLEKAS (LSDPF). Kaip jūs galvojate susitvarkyti su tuo dideliu atstumu, kurį reikia vis dėlto sutvarkyti? Ačiū.

R. MASIULIS. Dėl planų. Tikrai man sunku atsakyti, apie kuriuos kelius čia kalbame. Gal galėsime pakalbėti atskirai, išsiaiškinsime, apie kuriuos kelius kalbame. Čia greičiausiai Suvalkijoje. Tikrai reiktų pasiaiškinti. Jei Kelių direkcija buvo pasakiusi, kad jie yra prioriteto tvarka išdėlioti ir turi būti padaryti, tai jie eina metodiškai pagal tai, kas išdėliota. Nebent kažkas kažkur kažkam pasakė. Nežinau. Gal negaiškime laiko. Atsakysiu aš atskirai.

Dėl ambicijų. Kaip ir rodžiau, pagal Vyriausybės programą iki 2020 metų turime padaryti 1 tūkst. 600 kilometrų. Mano nuomone, tai gana ambicinga. Vien planas, kai 2016 metais buvo 600, tokio kiekio, kiek aš atsimenu, istorijoje nėra buvę.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Kolega A. Dumbrava. Prašom. Ruošiasi V. Ažuolas.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, Zarasų miestui tikrai labai aktualus aplinkkelis. Tikrai daug darbų jau yra padaryta, išpirktos žemės, visi teismai baigti, viskas lyg ir gerai, bet suprantate, kai nueini į direkciją, yra prioritetai, galbūt jie man nelabai aiškūs, ir tas mūsų aplinkkelis vis tolsta ir tolsta nuo įvykdymo darbų. Lyg ir atsiranda vis naujų darbų. Tikrai norėčiau jūsų paprašyti, kad galbūt nors techniniai projektai būtų parengti, kad tikrai mes žinotume, nes tikrai įdirbis jau yra labai nemažas. Kokie tie prioritetai? Kaip jūs manote, kokie turėtų būti prioritetai, kad nesikaupytų per viršų, nes labai didelis srautas yra per miestą ir pagrindinė gatvė yra sugadinta Zarasuose? Ačiū.

R. MASIULIS. Pone Dumbrava, tikrai žinomas tas klausimas – Zarasų aplinkkelis. Bet Lietuvoje yra gal bent devyni ar dešimt aplinkkelių, kurie yra panašaus svarbumo. Bėda, kad visiems jiems neužtenka lėšų, todėl renkamės pradėti nuo tų, kur yra pats intensyviausias eismas. Mes turime tokių nemažai. Jonavos aplinkkelį turime. Aš net ir čia portfelyje turiu sąrašą aplinkkelių, nepasiėmiau jų tiesiog į tribūną, yra gal devyni ar dešimt aplinkkelių, bet, deja, programa yra tokia, kokia yra. Ji yra ribota. Todėl mes einame metodiškai pagal kelių intensyvumą. Galbūt galėtume atskirai, aš galėčiau Kelių direkcijos paprašyti, kad jie pažiūrėtų, kurioje vietoje pagal intensyvumą yra Zarasai ir kada galima būtų tikėtis, kad jis bus padarytas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Kolega V. Ažuolas. Ruošiasi A. Palionis.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamasis ministre, mano iš kelių klausimų sudarytas, iš dviejų klausimų. Labai daug darbų priklauso nuo to, kaip atliekami vadinamieji namų darbai – tai projektavimas, konkursai, pirkimai ir visi kiti dalykai. Kodėl ta tendencija kartojasi metai iš metų? Pavyzdys. Planuojame kitais metais žvyrkelius asfaltuoti, bet projektavimas bus baigtas galbūt vasario mėnesį, galbūt kovo mėnesį, pirkimai nusitemps į gegužę, į balandį ir kelių asfaltavimas vėl bus nukeltas toliau. Kodėl ta tendencija vis nekinta? Pavyzdys: 2017 metais turėjome išasfaltuoti 600 kilometrų, išasfaltavome tik per 400, turėjo būti perkelta į šiuos metus, šiais metais turėjo būti 450, bet sumažėjo iki 335. Kaip panaikinti tą tendenciją, kad tuos darbus anksčiau paruoštų ir tam tikru tempu būtų vykdomi visi darbai?

Ir antras klausimas dėl kelių priežiūros apskritai, tiek asfalto, tiek žvyrkelių, tiek viso kito. Taip pat sulaukėme daug nusiskundimų, kad ta būklė kai kur prastėja, ir vis išgirstama, kad planuose nėra to kelio remonto, nukeliama vis vėliau ir vėliau. Tai du tokie pagrindiniai klausimai.

R. MASIULIS. Labai ačiū. Dėl planavimo, kaip minėjau pradžioje, yra pusantrų metų atidėjimas kiekvieno projekto, nes rangovai nesutinka greičiau tiesti kelių, tai yra minimalus laiko terminas, 18 mėnesių, kai rangovai sutinka pasirašyti sutartį. Kitaip bijo, kad nespės. Todėl tai, ką mes pasirašome šiandien, rodo, kad tik už pusantrų metų tas kelias bus padarytas. Sutinku, kad tie vėlavimai ne tik dėl šito, bet ir dėl pačios disciplinos. Kelių direkcijoje tų vėlavimų buvo, bet dabar, kai mes inventorizavome ir matome 2019 metus, mes jau matome, kad 2019 metais gali būti lėšų trūkumas, palyginti su tuo, kiek jau bus pasirašyta sutarčių ir kiek kelių bus tiesiama. Tai panašu, kad tas planavimas po truputį, po truputį sutvarkomas, metodika tampa vis tvarkingesnė ir ateity, aš manau, tokių dalykų neturėtų būti, kad lėšos būtų nepanaudotos. Išskyrus, aišku, kaip matėme, pavyzdžiui, rangovo atsisakymą. Ką darysi, 54 kilometrai tiesiog iškritę, tai yra reikšmingi skaičiai.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre.

R. MASIULIS. O dėl kelių priežiūros tai žinome, prie šio klausimo dirbame, tikrai ne pirmą kartą tą nusiskundimą girdžiu. Tikrai yra ką tobulinti.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Kolega A. Palionis. Ruošiasi E. Pupinis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš turiu tris konkrečius klausimus. Vienas klausimas. Jūs teisinatės, kad ne Susisiekimo ministerija vykdo konkursus, o vykdo LAKD'as. Klausimas, kodėl dar iki šiol LAKD'o direktorius yra laikinas, nėra vykdomas konkursas?

Toliau klausimas dėl tų pačių žvyrkelių. Aiškinatė, kad pusantrų metų užtrunka visas procesas, bet jeigu sudėtume, kada pradėta Žvyrkelių asfaltavimo programa ir kokie kiekiai, tai šiandien turėtų būti asfaltuota kur kas daugiau kilometrų, negu yra asfaltuota per 2017 ir 2018 metus.

Ir trečias klausimas. Jeigu viena iš įmonių šiemet atsisakė įvykdyti 54 kilometrus žvyrkelio asfaltavimo darbų, kiek prognozuojate, kad šių metų asignavimų bus perkelta į kitus metus ir kiek iš tos sumos sudaro tos įmonės laimėto konkurso suma?

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimus. Gal pradėsiu nuo paskutinio. Mes manome, kad nuo 30 iki 40 mln. bus perkelta į kitus metus. Kiek iš jų būtent šios įmonės, aš turiu pasitikslinti, dabar neatsakysiu, galėsiu atsakyti atskirai, pasižymėsiu.

Dėl konkurso. Taip, konkursas vyksta šiuo metu, tiesiog metodiškai vykdomos procedūros. Manau, jau artimiausiu metu vadovą galėsime paskirti.

Ir antras. Atsiprašau, pamiršau, koks buvo. (*Balsas salėje*) Taip, teisingai. Pagrindinė priežastis ir yra, kad kai kas nenutiesia kelių, o kiti konkursai vykdomi nesėkmingai, tiesiog pateikiamos per aukštos kainos. Matėme, kad maždaug dėl 40 mln. yra neįvykę konkursai, nes per didelės kainos.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Kolega E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, aišku, jūs turite daug optimizmo, labai viskas gražu, taip pasakojate, čia daug pinigų, tačiau iš esmės darbai nelabai vyksta, net ir tų pačių žvyrkelių. Aš suprantu, bet žmonėms sunku paaiškinti. Gal nereikėtų tiek vilčių suteikti, nes po to atsiranda daug klausimų? Ir premjeras būdamas Utenoje, tarkim, pasakė, kad iki 2020 metų klausimas dėl Utenos kelio bus užmirštas. Suprantu, gal premjeras užmirš, nes jis jau nebus premjeru, bet žmonės laukia. Dabar vėlgi sunku paaiškinti, kad konkursai kažkodėl nevykdomi, darbai neprasideda, tai, ko gero, ir šiemet jie neprasidės, nes tuoj prasidės žiema. Kokia vis dėlto situacija, galbūt reikėtų mažiau optimizmo, daugiau realizmo? Ačiū jums.

R. MASIULIS. Optimizmo žmogui visada reikia. Pesimizmo ir taip per daug yra.

Dėl kelių ir konkursų. Deja, yra objektyvi realybė. Pavyzdžiui, aš įsitikinęs, kad jūs kalbate apie Utenos kelią. Utenos kelias jau dabar turėjo būti pradėtas iki Nemenčinės keturių juostų daryti. Deja, konkursas parodė, kad rangovai pateikė didesnes negu paskaičiuojamos kainos. Dabar konkursas bus suskaidytas į dvi dalis dėl to, kad dėl sankryžos... per didelę sumą pasiūlė už Nemenčinės sankryžos padarymą. Pats kelias atrodė visai neblogai. Ką darysi. Tai yra kasdienybė. O ką darysi, jeigu rangovas pateikė didesnę kainą? Tai vis tiek nesutiksi su didesne kaina. Kaina turi būti teisinga. Aš parodžiau nemažai skaičių, kurie parodė, kad mes turime 65 mln. eurų sutaupymo. Rangovai duoda kainas mažesnes negu paskaičiuojamos. Vadinas, tai yra pasiekama. Tą discipliną... Aš tikrai sveikinu, kad Kelių direkcija turi tą discipliną ir bet kokia kaina nedaro kelių. O Utenos... Taip, konkursas šiuo metu vyksta. Yra ne vienas pasiūlymas. Aš tikiuosi, taip, jis, aišku, bus pradėtas kitais metais, nes jau yra per vėlu, bet jau geriau vėliau negu niekad.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Gerbiami kolegos, numatytas pusės valandos laikas išseko, šiek tiek net ilgiau kaip šešias minutes užtrukome. Ačiū, gerbiamas ministre, už pranešimą ir už informacijos suteikimą. Informaciją, jeigu galima, Seimo nariams persiųskite.

16.36 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 6, 46¹, 48 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2675, Civilinio kodekso 2.72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2676, Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 41¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2677, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2678, Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-410 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2679, Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2680, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 8¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2681, Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 11¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2682 (pateikimas)

Kitas, ministre, pagal mūsų darbotvarkę 2-10 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2675 ir jo lydintieji projektai Nr. XIIIIP-2676, Nr. XIIIIP-2677, Nr. XIIIIP-2678, Nr. XIIIIP-2679, Nr. XIIIIP-2680, Nr. XIIIIP-2681, Nr. XIIIIP-2682. Tai Visuomenės informavimo įstatymas ir jo lydintieji teisės aktai. Gerbiamas ministre, prašau pristatyti.

R. MASIULIS. Ačiū, pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, norėčiau pristatyti Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimus ir susijusių įstatymų, iš viso aštuonių įstatymų, pakeitimus dėl teisės žurnalistams gauti iš Registrų centro informaciją nemokamai. Įstatymo projektą parengti paskatino aplinkybė, kad šiuo metu žurnalistų teisė gauti duomenis iš registrų ir valstybės informacinių sistemų nėra reglamentuota, nors duomenys praktikoje buvo teikiami iki šiol. Įstatymų projektų tikslas – sudaryti sąlygas žurnalistams laisvai ir nevaržomai viešojo intereso tikslais gauti duomenis iš registrų ir valstybės informacinių sistemų, tokiu būdu užtikrinant visuomenės teisę gauti informaciją.

Esminės siūlomo naujo reguliavimo nuostatos yra Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekte, kituose projektuose – Civilinio kodekso, Akcinių bendrovių, Kooperatinių bendrovių, Ūkinių bendrijų, Mažųjų bendrijų, Viešųjų įstaigų ir Žemės ūkio bendrovių – siūlomi pakeitimai yra redakcinio pobūdžio tik paminint, kad tokie duomenys duodami nemokamai

siekiant suteikti teisę žurnalistams neatlygintinai gauti duomenis iš juridinių asmenų informacinės sistemos dalyvių. Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad žurnalistams visuomenės informavimo tikslais ir tiek, kiek yra būtina jų profesinei pareigai atlikti, suteikiama teisė gauti duomenis iš registru ir valstybės informacinių sistemų neatlygintinai pagal sutartis.

Projekte taip pat numatyti kriterijai ir sąlygos, kada žurnalistams duomenys gali būti teikiami, ir nustatyta, kad duomenų teikimo sąnaudos jų tvarkytojams kompensuojamos valstybės biudžeto lėšomis Vyriausybės nustatyta tvarka, kuri taikoma už registro duomenų teikimą valstybės institucijoms, vykdančioms teisės aktuose nustatytas funkcijas.

Minėtame projekte taip pat nustatyta, kad informaciją dėl padarytų pažeidimų pagal kompetenciją teiks Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Žurnalistų etikos inspektorius ir Visuomenės informavimo etikos komisija. Kai bus sukurta viešosios informacijos rengėjų ir sklaidėjų informacinė sistema, nuo 2019 m. lapkričio 1 d. informaciją apie viešuosius informacijos rengėjus jau galėsime matyti internete. Pats registro ar valstybės informacinės sistemos tvarkytojas jau galės matyti.

Informaciją apie teistumą atsižvelgiant į tai, kokia informacija yra priskirtina prie asmens duomenų registro valstybės informacinės sistemos tvarkytojų, visais atvejais turės pateikti pats asmuo ją gavęs iš Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, nes jis yra Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro tvarkytojas ir valdytojas.

Dar papildomai prie šio pakeitimo noriu informuoti, kad apskritai tikslas yra šituos duomenis ne tik žurnalistams, bet ir visuomenei kada nors atverti, kad būtų galima jais naudotis nemokamai. Šiame etape mes esame jau priėmę įstatymą, kad savivaldybių ir valstybės įstaigų gaunami duomenys iš Registrų centro bus gaunami nemokamai. Dabar priimame sprendimą dėl žurnalistų, o ateityje, aš manau, jau prieisime klausimą prie šių registru atvėrimo ir plačiau visuomenei, nes kuo atviresni bus mūsų registrai, tuo greičiau vystysis verslas ir tuo didesnės galimybės bus mūsų valstybei. Seksime pėdomis tų šalių, kurios jau tą yra padariusios, daugiausia Vakarų Europoje. Tikrai siūlyčiau šitiems įstatymų projektams pritarti ir juos svarstyti ypatingos skubos tvarka.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis ministre. Jūsų nori paklausti 15 Seimo narių. Pirmasis – M. Majauskas. Nematau. E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis ministre, jau šį ryt mūsų frakcijoje kalbėjome apie tai, tačiau noriu, kad ir čia, Seimo salėje, visi girdėtų. Mano įsitikinimu, dabartinė situacija su jūsų teikiamu įstatymų paketu yra tokia: jūs teikiate projektus, kurie leis žurnalistams susipažinti su esama šios dienos situacija. Tačiau kadangi čia nėra įtrauktas Nekilnojamojo turto registro įstatymo pakeitimas, tai lieka tokia situacija, kad žurnalistai gali sužinoti, kad šiandien Petraitis valdo tokį ir tokį nekilnojamąjį turtą, tačiau kada ir iš ko Petraitis įsigijo tą turtą, negalime sužinoti. Na, pavyzdžiui, gali paaiškėti skandalinga situacija, kad Petraitis tą turtą įsigijo iš mafijozo Jonaičio, bet praeities istorinių duomenų nėra. Noriu jūsų išpareigojimo, kada jūs teiksite Nekilnojamojo turto registro įstatymo pataisą, kuri yra susijusi su istorinių duomenų gavimu?

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Problema yra žinoma, einame etapais. Reikia suprasti, kad situacija nėra vienalypė. Dalį informacijos galima gauti šiandien, bet ją reikia įsigyti už pinigus. Tai mes ją padarome žurnalistams nemokamą. Ta informacija, kurią jūs paminėjote, – tai Nekilnojamojo turto registro istoriniai duomenys. Jų šiandien už pinigus nusipirkti negalima, juos gauna teisėsauga ir taip toliau. Jūs visiškai teisus, tie duomenys visuomenės informavimo tikslais, ir mano nuomone, turėtų būti atverti, todėl svarstyto komitetuose metu šį pasiūlymą mes papildomai pateiksime. Manau, kad jis bus išspręstas.

Dar vienas dalykas, kurio jūs nepaminėjote, lygiai tokia pati situacija yra susidariusi ir dėl Juridinių asmenų dalyvių registro, bet tas klausimas sprendžiamas paprasčiau, vieno iš ministrų, tai yra teisingumo ministro, įsakymas tą klausimą gali išspręsti. Taigi mes puikiai žinome, kad čia yra pakopinis sprendimas ir metodiškai išspręsime. Tiesiog situacija nėra jau tokia paprasta ir trivali, kaip iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti, dėl tų duomenų atvėrimo.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Kitas nori jūsų paklausti A. Sysas. Ruošiasi J. Razma.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, aš norėčiau paklausti, kuo šitas pagrindinis įstatymas, kurį jūs pateikėte dėl informacijos, kurią gali gauti žurnalistai, skiriasi nuo to skandalingo, dėl kurio kilo audra stiklinėje ar, nežinau, kabinete, daug buvo ginčyta, rašyta,

sąmokslu teorijomis vadovautasi? Gal galėtumėte paminėti keletą punktų, kuo skiriasi tas, kurį jūs pateikėte pasitarime, nuo to, kurį šiandien teikiate Seime? Ačiū.

R. MASIULIS. Per tą laikotarpį, per tą savaitę nuo pirmo pateikimo iki antro, įvyko tokių pakeitimų, kad pirmiausia su Teisingumo ministerija mes inventorizavome visus įstatymus. Tuo metu mes siūlėme keisti tik vieną įstatymą, dabar, kaip matome, yra keičiami aštuoni įstatymai. Antras svarbus pasikeitimas buvo susijęs su pačios Vyriausybės sprendimo pobūdžiu. Mūsų siūlymas buvo protokolinis sprendimas, o galiausiai po ilgų diskusijų sutarėme, kad tai turėtų būti Vyriausybės nutarimas. Ir, aišku, daugybė visokių smulkesnių pataisymų, bet šitie pagrindiniai skirtumai yra.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis ministre. Gerbiamasis kolega J. Razma. Prašom. Ruošiasi L. Staniuvienė.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kadangi tame garsiajame Vyriausybės pasitarime esminis buvo jūsų teikimas, esminis jūsų klausimo svarstymas, kokia jūsų paties pozicija? Ar tokio Vyriausybės pasitarimo medžiaga neturėtų būti paviešinama, tuo labiau kad yra kilęs toks ažiotažas.

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Kadangi aš nesu Vyriausybės kanceliarijos darbuotojas, o jie yra atsakingi už tai, nenorėčiau komentuoti šito klausimo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis ministre. Kolegė L. Staniuvienė. Ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen.

L. STANIUVIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, nuo šių metų gegužės mėnesio Europos mastu įsigaliojo Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas, kuriame aiškiai sakoma, kad duomenys apie fizinius asmenis tvarkomi tik jų sutikimu. Nors aiškinamajame rašte deklaruojama žurnalisto teisė gauti informaciją išimtinai tik apie juridinius asmenis, projekte nurodoma bendra teisė gauti duomenis iš visų registru. Registru centras valdo ne tik Juridinių asmenų registrą, bet ir kitus registrus, kuriuose kaupiami tokie asmens duomenys kaip asmens kodas, gimimo data, asmenų gyvenamoji vieta, turimas turtas ir panašiai. Siūlyčiau peržiūrėti ir įvertinti, ar žurnalistų teisė tvarkyti asmens duomenis be asmenų sutikimo nėra perteklinis... ir ar neprieštarauja reglamentui? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Kaip ir visais kitais atvejais, tie duomenys, kurie pagal Duomenų apsaugos įstatymą negali būti teikiami, tokie kaip asmens kodas, tokie dalykai ir nebus teikiami. Tik tai, kas neuždrausta pagal įstatymą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Klausia kolegė V. Čmilytė-Nielsen. Kitas, kaip matau, L. Balsys. I. Šimonytės nematau, G. Skaistės nėra, R. Šarknicko nėra. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, viena vertus, noriu pasidžiaugti tuo, kad turite tikslą atverti duomenis kuo platesniam gyventojų ratui. Tačiau visgi norėčiau paklausti, kodėl valstybinė įmonė Registru centras, reikalaudamas privalomai pateikti duomenis ir dokumentus, savo sistemoje faktiškai yra eliminavęs galimybę naudotis valstybės išduodamame dokumente – asmens kortelėje – esančiu e. parašu? Ir faktiškai naudotojai yra priversti kreiptis į komercines struktūras, į mobiliuosius operatorius ir naudotis jų paslaugomis. Ar jums atrodo, kad tai teisinga situacija?

R. MASIULIS. Seniai ta tema nesidomėjau, aš gal pasidomėsiu, sužinosiu, kokia dabar yra situacija, atsakysiu jums atskirai. Kažkada domėjausi, bet tai buvo seniai. Pasidomėsiu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Atsiprašau, R. Šarknickas, kadangi vieta pakeista. Prašom, Robertai.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Pakilau. Aš norėčiau pasitikslinti, ar šitas projektas taikomas tik juridiniams asmenims?

R. MASIULIS. Žurnalistų... Man atrodo, kad juridiniams asmenims. Žinokite, reikia pasitikslinti šitą niuansą.

PIRMININKAS. Gerai.

R. MASIULIS. Tiksliau, ne, jis yra taikomas visiems žurnalistams, kuriuos pripažįsta išvardintos institucijos: Žurnalistų sąjunga (tuoj pasitikslinksiu), Žurnalistų etikos inspektorius ir Lietuvos radijo ir televizijos komisija. Aš tikiuosi, kad gali būti ir privatūs asmenys. Bet gal pasitikslinksiu dėl to niuanso, kažkaip neatkreipiau dėmesio.

PIRMININKAS. Pasitikslinsite komitetuose. Kolega L. Balsys. Prašom.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, reikia pripažinti, kad profesinių reikalavimų kartelė žurnalistui yra užkelta į nepaprastai aukštą lygį, jeigu panorės gauti kokios nors paprastutės informacijos apie kokio nors koncerno turimą sklypą. Bet tiek to, galbūt čia būtų galima sakyti, kad dar reikėtų ir psichikos sveikatos pažymą atnešti, kad tas žurnalistas yra sveikas, nes reikalaujama tokių dalykų.

Bet aš norėjau paklausti kitko. 8 punkte rašote, kad tik tiek bus teikiama informacijos, kiek būtina profesinei pareigai atlikti. Kaip jūs nustatysite, jeigu aš būčiau žurnalistas, kiek man tai yra būtina? Ar aš turėsiu pateikti, pavyzdžiui, kokį nors scenarijų ar tekstą, kuriuos reikėtų aprobuoti, įvertinti, ar man tiek, kiek aš noriu, būtina, ar nebūtina? Ar steigsite kokią nors instituciją tų leidimų suteikimo? Kitaip čia tuščia frazė, jeigu nebus mechanizmo. Ačiū.

R. MASIULIS. Gal taip atsakysiu, kad visos tos įstatymo projekto nuostatos buvo derintos ir įvertintos Žurnalistų sąjungos. Tokios problemos jie neišvelgė, kad gali būti kokių nors kliūčių informacijai gauti. Taigi komitetuose, manau, ir žurnalistai bus išklaudyti, bus galima dar kartą tą klausimą įvertinti. Bet aš nematau, kad čia yra kokios nors kliūtis.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Klausiti laikas baigėsi. Motyvai už ir prieš. Už – S. Gentvilas. Prašom, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, šiandien nieko kito nedarome, tik atkuriamo *status quo*, kaip ir gerbiamas premjeras sakė, kažkas buvo vykdoma nelegaliai, dabar bus vykdoma tiesiog legaliai. Bet nei aš, nei jūs nežinome, ką premjeras sakė, nes įrašas buvo ištrintas, ir premjeras pusvalandį bandė įtikinti, kad įrašas buvo ištrintas teisingai. Bet mes iš premjero, o ypač iš valdančiųjų tikimės, kad ne vien tik bus atkurtas *status quo* ir legalizuotas žiniasklaidos priėjimas prie registro duomenų, bet jūs proaktyviai demonstruosite, kad žiniasklaidos laisvė, žodžio laisvė, mažumos nuomonės gynimas ir jos reiškimas yra prioritetas šioje visuomenėje. Per pastaruosius dvejus metus mes matėme aibę kitų iniciatyvų, kurios iš esmės silpnino žiniasklaidą, žurnalistus vertė arba mokėti, arba jų turinį cenzūravo, kriminalizavo kai kurią jų veiklą. Ir mes matėme aibę tokių iniciatyvų. Pavyzdžiui, LRT valdymo performavimo iniciatyvos, juridinių asmenų dalykinės reputacijos kriminalizavimas, žiniasklaidos registro sukūrimas, V. Bako pasiūlymai atimti kai kurioms žiniasklaidos priemonėms licencijas, uždraustos pajamos iš alkoholio, vaistų ar kitos reklamos nebuvo kompensuotos, kaip buvo žadama, papildomais pinigais iš biudžeto, buvo pakelti pašto platinimo įkainiai regioninei žiniasklaidai. Mes matėme aibę priemonių, kurios silpnina iš esmės žiniasklaidos prieinamumą. Ir šiandien šis įstatymo pasiūlymas tik įteisina tai, kas buvo *status quo*. Bet iš esmės mes nematome kryptingos veiklos, kad žiniasklaida ir žodžio laisvė veiktų ir stiprėtų šioje visuomenėje. Per dvejus metus buvo padaryta aibė precedentų tam, kad ji silpnėtų. Aš labai kviečiu po šio įstatymo ir patį premjerą įrodyti, kad tai, ką jis sakė, arba galbūt sakė, arba įtariama, kad sakė, yra lydimas gerų intencijų ir gerų įstatymų projektų, nes per pastaruosius dvejus metus tendencijos buvo atvirkštinės.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Ponas L. Balsys – prieš.

L. BALSYS (LSDPF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų čia būtų galima kaip nors juokauti, bet juokauti nesinori, nes yra liūdna. Iš vienos pusės kalbama, kad sutvarkysime įstatymiškai ir dabar žurnalistai teisėtai ir laisvai gaus informacijos iš registru duomenų bazių, tačiau kai pažiūrime, kas šiame projekte parašyta, matome, kad tai yra pasityčiojimas iš žurnalistų. Ir man labai keista girdėti iš ministro lūpų, kad žurnalistai, esą, tam pritarė. Mes pažiūrėsime, ką žurnalistai apie tai parašys, nes tai yra laisvių suvaržymas ir pasunkinimas. Aš jau nekalbu apie kokius nors keistus reikalavimus. Jie ne keisti – būti neteistam, nepadaryti du kartus per metus kokių nors pažeidimų, tačiau visa tai... tas faktas, kad bus reikalaujama tik tiek, kiek būtinai reikia, aš klausiau ministro, jis neatsakė, kas už to slypi. Ir dar pagal pasirašytą sutartį, vadinasi, toje sutartyje kažkas bus numatyta, kokios nors galimybės nutraukti sutartį, neduoti. Žodžiu, numatyta daugybė dalykų, kurie vilkins tą informacijos gavimą, nekalbant apie siūlymą papildyti 9 straipsnį, pagal kurį informaciją apie tą vargšą žurnalistą, kuris norės gauti informaciją apie kokio nors koncerno vėl įsigytą sklypą, turės pateikti daugybę institucijų: ir LRT komisija, ir Etikos komisija. Žodžiu, kol žurnalistas surinks tas visas pažymas arba kol ta informacija pateks, na, tai turbūt niekas niekada tų duomenų taip ir negaus. Įsivaizduokite, yra ne vienas ir ne dešimt žurnalistų, yra turbūt šimtai

žurnalistų, kurie nori tokios informacijos, ir tie šimtai žurnalistų turės surinkti visą šitą informaciją, kad jie yra ne kupranugariai, psichiškai sveiki ir taip toliau.

Aš manau, kad čia yra bandymas prisidengti, kad mes kažką darome, nepykite ant mūsų, nesusipratimas buvo su tuo įrašu, štai dabar bus viskas gerai. Man panašu, kad gerai nebus, todėl geriau neturėti jokio įstatymo, negu turėti įstatymą, kuris tyčiojasi iš spaudos laisvės. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuojame. Kas už tai, kad būtų pritarta projektui Nr. XIIIIP-2675 ir jo lydiesiems projektams? (*Balsai salėje*) Ačiū, kolegos.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 75, prieš – 2, susilaikė 8.

Dėl Visuomenės informavimo įstatymo pagrindinis komitetas – Kultūros reikalų komitetas, dėl Civilinio kodekso pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Kultūros reikalų komitetas, dėl Akcinių bendrovių įstatymo pagrindinis – Kultūros reikalų komitetas, dėl Kooperatinių bendrovių įstatymo pagrindinis – Kultūros reikalų komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas, dėl Ūkinių bendrijų įstatymo pagrindinis – Kultūros reikalų komitetas, dėl Mažųjų bendrijų įstatymo pagrindinis – Kultūros reikalų komitetas, dėl Viešųjų įstaigų įstatymo pagrindinis – Kultūros reikalų komitetas, dėl Žemės ūkio bendrovių įstatymo pagrindinis – Kultūros reikalų komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Taip pat yra gautas Vyriausybės prašymas taikyti ypatingą skubą. Pagal mūsų Seimo statutą apsisprendžia Seimas.

Dėl vedimo tvarkos – kolegė A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Dėl komitetų. Paprastai registru klausimus sprendžia mūsų komitetas, tai mes visus kitus taip pat kaip papildomas norėtume pasižiūrėti, kad matytume visą paketą, o ne gabalais. Ten, kur nesame pagrindinis, prašau, kad mes būtume papildomas.

PIRMININKAS. Supratau. Kolegos, galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl ypatingos skubos, nes yra Vyriausybės prašymas taikyti. (*Balsai salėje*) Pagal Seimo statutą ypatingos skubos gali prašyti Prezidentė, Vyriausybė ir Seimo Pirmininkas. Taip, gerbiamas kolega. Dėl ypatingos skubos Statuto 164 straipsnis: „Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko arba Seimo Pirmininką pavaduojančio jo pavaduotojo, arba Vyriausybės motyvuotu teikimu įstatymų ir Seimo nutarimų projektai gali būti svarstomi ypatingos skubos tvarka.“ Tikrai taip, kolega. Kadangi dirbau opozicijoje, tai Statutą tenka irgi kartais žinoti. Kolegos, vis tiek reikia apsispręsti balsuojant dėl Vyriausybės išvados. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame? Ačiū, kolegos. Numatoma svarstyti lapkričio 15 dieną. Pritarta bendru sutarimu.

16.59 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2622, Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 3, 4, 6, 8, 9 straipsnių pakeitimo ir 5 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2623, Žemės įstatymo Nr. I-446 7, 8, 9 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2624, Teismų įstatymo Nr. I-480 128 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2625, Civilinio proceso kodekso 626, 628, 629, 668 ir 691 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2626, Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2627, Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2628, Odontologų rūmų įstatymo Nr. IX-1929 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2629, Prekybos, pramonės ir amatų rūmų įstatymo Nr. I-1093 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2630, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2631, Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2632, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2633, Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2634 (*pateikimas*)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – projektai Nr. XIIIIP-2622, Nr. XIIIIP-2623, Nr. XIIIIP-2624, Nr. XIIIIP-2625, Nr. XIIIIP-2626, Nr. XIIIIP-2627, Nr. XIIIIP-2628, Nr. XIIIIP-2629, Nr. XIIIIP-2630,

Nr. XIIIIP-2631, Nr. XIIIIP-2632, Nr. XIIIIP-2633, Nr. XIIIIP-2634, tai yra Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo projektas ir jo lydintieji teisės aktai. Prašau pristatyti finansų viceministrą D. Sadecką. Prašom.

D. SADECKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Vyriausybė teikia Seimui svarstyti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir su juo susijusių 12 įstatymų pakeitimo projektus, kurie įgyvendina XVII Vyriausybės programos įgyvendinimo plane nurodytą vieną iš prioritetinių darbų, tai yra sukurti ir įdiegti valstybinio turto efektyvaus ir centralizuoto valdymo sistemą. Įstatymų projektų pakeitimus galima suskirstyti į tris pagrindines dalis.

Pirmoji yra valstybės nekilnojamojo turto centralizuoto valdymo pokyčiai, antroji dalis – valstybės ir savivaldybių turto panaudos teisinio reguliavimo pokyčiai ir trečioji yra susijusi su savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto teisinio reguliavimo tobulinimais.

Taigi detalai apie kiekvieną iš jų.

Pirmoji pakeitimo dalis sietina su valstybės nekilnojamojo turto centralizuoto valdymo pokyčiais. Pagal Vyriausybės programos įgyvendinimo plano priemonę iki 2020 metų pabaigos visas administracinės paskirties valstybės nekilnojamasis turtas, tai yra apie 800 tūkst. kv. metrų, numatomas perduoti centralizuotai valdyti vienam centralizuoto turto valdytojui – valstybės įmonei Turto bankui. Šiam turto valdytojui keliamas strateginis tikslas yra optimizuoti administracinio turto apimtį, kad valstybė turėtų tiek turto, kiek jo reikia valstybės funkcijoms užtikrinti. Remiantis ekspertų prielaidomis, valstybei turėtų pakakti pusės mano minėto turto, ką dabar valdo valstybės institucijos ir įstaigos.

Administraciniam turtui optimizuoti yra reikalingas finansavimas, kurį užtikrins Turto valdymo įstatyme siūlomas įteisinti administracinio turto atnaujinimo institutas, kuris bus taikomas tik centralizuotai valdomam administraciniam turtui. Atnaujinimas apims perkėlimą į kitas veiklai tinkamas ir normatyvus atitinkančias patalpas, taip pat esamų patalpų remontą ir rekonstrukciją, naujo administracinio turto įsigijimą tiek statant, tiek perkant ar išigyjant nuomos teisėmis, taip pat naudojamo administracinio turto persikirstymą, kad jis būtų maksimaliai išnaudotas.

Įstatymo projekte yra numatyta, kad atnaujinimo finansavimo šaltiniai galės būti tiek parduodamo turto pajamos, tiek nuomos pajamos, tiek skolintos lėšos, tiek valstybės biudžeto lėšos arba privačios lėšos, jeigu naujas administracinis turtas bus išigyjamas išsimokėtinai arba viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės būdu. Asignavimai valstybės įstaigoms administraciniam turtui remontuoti ir įsigyti nebebūtų skiriami.

Atnaujinimo projektus, kurių vertė viršytų 10 mln. eurų, tvirtintų Vyriausybė, o mažesnius projektus tvirtintų centralizuoto turto valdytojo valdyba pagal įstatyme siūlomus nustatyti atnaujinimo projekto turiniui taikomus reikalavimus. Būtų nustatytas terminas, biudžetas ir finansavimo šaltiniai, pardavimo pajamos ir atnaujinimo būdas.

Atnaujinimu ir jo finansavimo šaltiniais galės pasinaudoti ne tik administracinio turto turėtojai, tačiau ir specialiosios tarnybos bei teismai, todėl kartu teikiamas ir Teismų įstatymo 128 straipsnio pakeitimas. Administracinio turto valdymas ir priežiūra būtų vykdoma nuomos, o ne panaudos ir turto valdymo ir priežiūros sutarčių pagrindu. Taigi bendroji administracinio turto valdymo ir priežiūros funkcija būtų šimtu procentų konsoliduota. Administracinio turto nuomos kaina būtų reguliuojama Vyriausybės nustatyta tvarka ir priklausytų nuo investicijų poreikio, nuo pardavimo pajamų ir nuo laikotarpio, per kurį būtų sutarta pasiekti optimizavimo lygį.

Kita mano paminėta teisės aktų pakeitimo dalis susijusi su valstybės ir savivaldybių turto panaudos teisinio reguliavimo pokyčiais. Keičiamas ne tik Turto valdymo įstatymas, konkrečiai jo 14 straipsnis, kuris nustato panaudą arba reguliuoja panaudą, bet taip pat dar 12 įstatymų, kuriuose irgi numatyta panauda. Rengiant pakeitimus buvo atsižvelgta į Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitos rekomendacijas, taip pat į Konkurencijos tarybos viešas išvadas ir į Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorporcinio vertinimo išvadas.

Turto valdymo įstatyme siūlomas mažinti panaudos subjektų skaičius – iš esamų aštuonių palikti penkis, tai yra konkrečiai biudžetines įstaigas, valstybės ir savivaldybių viešąsias įstaigas ir viešąsias įstaigas mokyklas, taip pat asociacijas, labdaros ir paramos fondus, kurie veikia socia-

linėje srityje, taip pat kitus subjektus, kai tai yra numatyta atskiruose jų veiklą reguliuojančiuose įstatymuose. Asociacijų, labdaros ir paramos fondų veiklą, priskirtiną socialinei sričiai, siūloma nustatyti įstatyme, o ne kaip šiuo metu yra – Vyriausybės nutarime. Taip pat įteisinama prievolė vertinti konkurencijos sąlygas ir atitiktį valstybės pagalbos reikalavimams.

Trečioji mano paminėta įstatymų pakeitimo dalis yra susijusi su savivaldybių turto valdymo pokyčiais. Specialiųjų tyrimų tarnybos išvadų pagrindu yra keičiamas Turto valdymo įstatymo 12 straipsnis, kad būtų aiškiau reglamentuotas patikėjimo teisės reguliavimas ir turto nuomos reguliavimas.

Iki šiol tas reguliavimas buvo tik dėl valstybės turto, tačiau buvo mažai reguliavimo dėl savivaldybės turto. Taigi būtų nustatomi savivaldybių nuomos be konkurso atvejai, taip pat nuomos tvarkos aprašo turinys bei įteisinamas nuomos e. konkursas, tai yra konkursas, vykdomas elektroninėmis priemonėmis. Taip pat pagal Valstybės kontrolės rekomendacijas bus nustatomi papildomi reikalavimai savivaldybių prašymams pagrįsti, kai valstybės turtas yra perduodamas tam tikroms savivaldybių prašomoms savarankiškomis funkcijoms vykdyti.

Kartu su Turto valdymo įstatymu ir Centralizuoto turto valdytojo vykdomomis funkcijomis yra susiję ir kartu teikiami Žemės, Teismų, Civilinio proceso kodekso ir Centralizuoto turto valdymo įstatymų pakeitimai. Šiek tiek detaliau apie tuos pakeitimus. Žemės įstatyme numatoma galimybė aukcionuose parduoti tik nekilnojamąjį turtą, jeigu jam priskirta žemė pagal įstatymus negali būti parduota. Tai lemtų spartesnę valstybės ir savivaldybių nekilnojamojo turto aukcionų organizavimą ir sumažintų jų išlaidas, tai yra nebūtų dubliuojamos Nacionalinės žemės tarnybos funkcijos.

Taip pat Centralizuoto turto valdytojo įstatyme yra tikslinami analogiški Turto valdymo įstatymo pakeitimai ir yra tam tikrų techninių pakeitimų. Yra atsisakoma 5 straipsnio, kuris nustatė įmonės valdymą ir organus, nes įmonės valdymui taikomas bendrasis Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo reguliavimas.

Tai pat Civilinio proceso kodekso pokyčiai yra susiję su tuo, kad būtų išplečiamas ratas subjektų, kurie turėtų teisę realizuoti areštuotą turtą, tai papildomai galėtų būti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas ir Nacionalinė žemės tarnyba, jeigu tai būtų susiję su žeme.

Prašyčiau priimti svarstyti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir su juo susijusių įstatymų pakeitimų įstatymų projektus ir jiems pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas viceministre. Jūsų nori paklausti devyni Seimo nariai. M. Majauskas nematau. S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už galimybę paklausti. Sveikintina Vyriausybės iniciatyva. Gerbiamas viceministre, norėjau paklausti. Dabar apima įstatymų projektai tiktai administracinį turtą, bet didysis, sakykime, švaistymas arba dubliavimas, arba neefektyvus panaudojimas yra mokyimo paskirties, sveikatos paskirties nekilnojamojo turto, nuolat kalbame apie pustuštes mokyklas, universitetus ir taip toliau. Kaip jūs manote, ar šioje kadencijoje dar pateiksime įstatymų projektų, apimančių ir tą turtą, kuris iš tikrųjų ir objektyviai turi būti pasvertas, ir didžiausi su-
taupymai įmanomi?

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Iš esmės šiuo metu turime užduotį iki 2020 metų perimti administracinės paskirties nekilnojamąjį turtą. Tai yra vis dar pakankamai nemažas uždavinys, nes šiuo metu turime tik apie pusę perėmę, tai liko dar pusė ir dar pora metų. Šiuo metu tai yra mūsų prioritetas ir mūsų dėmesio objektas. Tačiau lygiagrečiai, matydami tą proceso pabaigą, mes nesėdime rankų sudėję ir iš tikrųjų rengiame gaires, ką būtent darysime su kitų paskirčių nekilnojamoju turtu. Tą tikimės padaryti turbūt iki tol, kol perimsime administracinės paskirties nekilnojamąjį turtą, natūralu, tada turbūt ateitume ir su tam tikrais teisės aktų pakeitimais. Šiuos du procesus darome lygiagrečiai, tikimės, kad kokios nors pertraukos, perėmus administracines, nebus, tai yra iš karto imsime ir to kitų paskirčių nekilnojamojo turto.

PIRMININKAS. Ačiū, viceministre. Jūsų nori paklausti kolega V. Rinkevičius. Prašau, kolega.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Dėl turto valdymo, valstybinio turto valdymo, iš tiesų reikia daryti permainas, nes per visą nepriklausomybės laikotarpį valstybės turtas buvo valdomas tikrai, na, negaliu sakyti, kad netinkamai, bet labai blogai. Jeigu bet koks privatus verslas

taip valdytų turtą, seniai būtų bankrutavęs, bet kadangi mūsų valstybė turtinga, tai dar kol kas ji klesti ir gyvena gerai.

Šiuo metu valstybės turtą daugiausia valdo Turto bankas. Bet jo veikla, sakyčiau... Jeigu jam atiduosime daugelį tų turto valdymo funkcijų, tai jis, kaip ir iki šiol, nesusitvarkys su savo funkcijomis. Žinau pavyzdžių, kur tas turtas valdomas tiesiog tragiškai. Ką šiuo atveju jūs galvojate daryti, kas čia administruos ir kaip tai bus daroma? Ar vėl netaps tas turtas toks podukros, pavainikio vietoje ir vietomis sugrius?

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų Turto bankui toks ganėtinai didelės apimties manominėtas iššūkis – beveik 800 tūkst. kv. metrų perėmimas yra nemažas pokytis ir jam prisitaikyti prie šio pokyčio nėra lengva. Kaip visada ta pradžia yra pakankamai sunki. Tačiau Turto bankas šiuo metu įgyvendina Europos Sąjungos lėšomis finansuojamą projektą, kuris yra orientuotas būtent tiek į kokybės gerinimą, tiek atitinkamai į diegimą informacinių sistemų, kurios palengvintų tą darbą, tiek į darbuotojų kompetencijos didinimą. Tai manome, kad būtent ir šis projektas... Taip pat paminėčiau, kad yra suformuota ir valdyba, kurioje yra nepriklausomi nariai, turintys patirties privačiame versle ir kas susiję su nekilnojamojo turto valdymu, tai tikimės, kad visi šie veiksniai leis Turto bankui vis dėlto sėkmingai pasiekti užsibrėžtų tikslų.

PIRMININKAS. Ačiū, viceministre. Gerbiamasis kolega E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas viceministre, iš tiesų, jeigu būtų visas valstybės turtas, kuris išnuomotas profsąjungoms, kitoms organizacijoms, asociacijoms, tai galbūt būtų galima suprasti, jeigu tai būtų Vilnius, Kaunas, kur yra paklausa. Bet daug turto yra provincijoje ir kai kuris nėra paklausus. Šiuo metu bent jau kai kurios asociacijos galbūt ten veikia, kažką daro, vyksta susirinkimai ir panašiai. Tai iš tikrųjų jos bent kai kuriuos amortizacinius kaštus dengia arba dengia išlaikymą. Ar bandėte įvertinti, koks bus balansas, kai tas visas patalpas paprasčiausiai gražins kai kurios asociacijos, galbūt viena kita politinė partija ar kitos institucijos, iš kurių ruošiatės atimti turtą. Iš tikrųjų ar nebus neigiamas balansas, kai jūs visą išlaikymą sukabinsite, pavyzdžiui, ant Turto banko? Ačiū.

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Iš esmės panaudos institutas ir lemia tai, kad dažniausiai yra nemokamas tas išlaikymas, yra suteikiama panauda ir šiuo atveju kokia nors nuoma nemokama. Taip, valstybei nekainuoja pats tas išlaikymas. Tačiau atkreipčiau dėmesį, kad jūsų minėtu atveju dėl asociacijų tai reguliavimas iš esmės stipriai yra nekeičiamas. Asociacijos, kurios vykdo veiklą socialinėje srityje, ir toliau galės gauti panaudos teisėmis. Dabar dėl jūsų paminėtų kai kurių atvejų, tai iš tikrųjų tie plotai nėra kažkokie labai dideli. Iš viso ne viešojo sektoriaus subjektams panaudos teise yra suteikta apie 90 tūkst. kv. metrų ploto. Tai iš tikrųjų nėra kažkoks labai labai didelis skaičius, kad daug to nelikvidaus turto būtų paleista į rinką arba jį tektų išlaikyti. Manau, kad su tuo neturėtų būti kokių nors problemų.

PIRMININKAS. Ačiū, viceministre. Gerbiami kolegos, liko keturi, bet kadangi atsiliegame nuo darbotvarkės, ar labai labai norima paklausti? Labai labai. Supratau. Gerai, kolega K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tas, kuris labai labai norėjo paklausti. Jūsų kalboje... Jūs pasakėte maždaug apie 1 tūkst. žodžių, 50 iš jų buvo „specialiosios tarnybos“, „specialiosios tarnybos“, „specialiosios tarnybos“. Nejaugi ministerija pati, be specialiųjų tarnybų, nesugeba parengti tinkamo įstatymo? Ar jūs čia kartu bandote Seimo narius, kad štai labai geras įstatymas, nes jūs tarėtės su specialiosiomis tarnybomis? Toks jūsų... Jūs susiskaičiuokite po to, kai grįšite. Aš pasiskaičiavau maždaug, plus minus.

Dabar klausimas, čia buvo pastaba. Dabar klausimas būtų toks. Vis dėlto mes matome, kad partinė sistema patiria vis stipresnius nuostolius ir partinėms struktūroms šiuo metu nebus galima po šito įstatymo priėmimo naudotis panauda. Tai tokiu būdu mes vėl einame į tą kelią, kad naikiname partines struktūras, prisidedame prie to, nes yra daugybė dar ir kitų faktorių. Dabartiniu metu vienos savivaldybės duodavo panaudą...

PIRMININKAS. Laikas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). ...kitos neduodamo. Kaip jūs tai vertinate? Ar kaip stiprinimą partijų, ar silpninimą?

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Gerbiamas viceministre!

D. SADECKAS. Pabandyti greitai atsakyti į abu klausimus. Kiekvienas dirbame savo srityje. Mes dirbame valstybės nekilnojamojo turto valdymo srityje, Specialiųjų tyrimų tarnyba dirba galbūt antikorupcijos srityje. Ji savaip mato tam tikrus procesus. Ir savivaldybėse mes galbūt mažiau galime, turime galimybių analizuoti, kaip vyksta turto valdymas. Jų pastabos mums buvo svarbios, nes jos buvo apie tai, kaip realiai vyksta ir kur jie mato teisinio reguliavimo spragas, kurios galbūt gali sudaryti prielaidas kokiems nors korupciniams reiškiniams. Šiuo atveju mes naudojames jų ekspertizę.

Dėl panaudos galimybių partijoms mes nemanome, kad tai kaip nors galėtų reikšmingai silpninti partinę sistemą, nes ir šiuo metu yra tik penkios partijos, kurios naudojami ta panauda.

Kitas dalykas, partijos ir šiuo metu gauna finansavimą iš valstybės. Manome, kad jos galėtų būti remiamos šiuo atveju galbūt ne plytomis, o finansais, ir pasirinkti patalpas nebūtinai miesto centre, o pigesnes patalpas kur nors kitur. Manome, kad tai neturėtų reikšmingos įtakos arba kaip nors susilpnintų partinę sistemą.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Ažuolas. Prašom, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamasis viceministre, šiuo metu Turto banko veikla yra labai sustabarėjusi ir labai sudėtinga. Konkretus pavyzdys. Daugeliui savivaldybių labai trūksta socialinio būsto. Turto bankas turi daug turto, tinkamo socialiniam būstui, bet iš Turto banko gautą turtą panaudoti socialiniam būstui faktiškai misija neįmanoma. Iš tikrųjų labai gaila net dabar žiūrint – miškų įmonė perduoda daug pastatų, kurie kaip būstai galėtų būti naudojami, bet jie turbūt greičiau sugrius, negu bus panaudoti pagal paskirtį ir pagal tikslą. Tai ar šie įstatymo pakeitimai padės tą situaciją išjudinti? Nes analogiška situacija yra ir su žeme. Kai žemę perima Turto bankas, tai misija neįmanoma nei sulaukti aukciono, nei kaip nors ją gauti, disponuoti ar ką nors daryti. Tarsi turi, ant pinigų maišo sėdi, bet niekam neduoda. Tai ar pagerins tą situaciją?

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Dėl socialinio būsto arba dėl patalpų, tinkamų jam, šiame įstatyme konkrečiai nėra ko nors keičiama, tačiau kartais yra problema netgi labiau savivaldybių, kurios kartais nenori perimti to turto dėl kokių nors priežasčių. Iš tikrųjų Turto bankas turbūt norėtų nemažą jo dalį atiduoti.

Pabrėžčiau, kad šiais metais, teikdami Vyriausybei 2017 metų valstybės turto valdymo ataskaitą, mes atskirai protokoliniu sprendimu parodėme dėmesį gyvenamosios paskirties patalpoms, kad jos būtų inventorizuotos, padedant visoms ministerijoms, ir kitų metų pirmą ketvirtį jau būtų priimti sprendimai tos inventorizacijos pagrindu, siekiant visą tą gyvenamosios paskirties turtą, kuris būtų tinkamas socialiniam būstui, perduoti savivaldybėms ir vis dėlto išsivalyti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, aš noriu du klausimus paklausti. Pirmas, ar visą turtą priims Turto fondas? Būdavo labai sunku atiduoti tam tikrą turtą, kurio nereikia naudoti ministerijai, pavyzdžiui, Krašto apsaugos ministerijai, bet būdavo per prastas Turto fondui ir jis sakydavo, jį pasilikite. Tai ar dabar šitų apribojimų jūs neturėsite, jau priimsite visą?

Ir antras dalykas. Kitame įstatyme, ne šiame, yra nuostata, kad dalį valstybinio turto perduosite viešosioms įstaigoms. Ar čia nebus tam tikras atpalaidavimas, kai valstybinis turtas gali būti naudojamas ne visai taip, kaip valstybė norėtų? Ačiū už atsakymus.

D. SADECKAS. Labai trumpai. Turto bankas neatsisako, bent jau mano žiniomis, perimti turto, išskyrus galbūt tam tikrus atvejus, kai tas turtas yra visiškai nudėvėtas ir jį teoriškai reikėtų nugriauti. Tuo atveju jis tokio turto, kuris yra tiesiog niekam nebereikalingas ir ten turėtų būti tuščia vieta, neretai nesutinka perimti, nes nėra tikslo perimti, kad jį nugriautų kita institucija.

Dėl viešųjų įstaigų. Mes paliekame šiuo metu esantį reguliavimą, nesudarome naujų sąlygų viešosioms įstaigoms suteikti turtą panaudos pagrindais. Ir šiuo metu yra ta galimybė. Kol kas mes nematome galimybės atsisakyti šio reguliavimo, nes, pavyzdžiui, ligoninės panaudos pagrindais naudoja gautą turtą. Jeigu jis būtų naudojamas kitais pagrindais, tai, tikėtina, paveiktų kainas, kurias apmoka valstybė. Šiuo atveju mes turime atskirai išnagrinėti tą klausimą tam, kad galėtume keisti kaip nors šitą reguliavimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis – V. Gailius. Prašau, kolega.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, Teisės departamentas, aš suprantu, pasigailėjo jūsų darbo, įdėto rengiant šį įstatymo projektą, ir nepasisakė dėl galimo prieštaravimo Konstitucijai, tačiau apžvelgė Konstitucinio Teismo doktriną ir Konstitucijos nuostatas, kuriose labai aiškiai apibrėžta, jog dėl valstybinio turto nuomos, panaudos įgalioti subjektai turi būti išvardinti įstatyme, o ne poįstatyminiame akte. Kokia jūsų nuomonė, ar Seimas svarstydamas turėtų atsižvelgti į Konstitucinio Teismo doktriną ir padaryti šį įstatymo projektą neprieštaraujantį Konstitucijai?

D. SADECKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų manome, kad mes kaip tik darėme žingsnius, kad jis labiau atitiktų konstitucinę doktriną. Kaip pavyzdys – šiuo metu socialinės srities veiklos, tai, kas pripažįstama socialinės srities veiklomis, buvo reguliuojama Vyriausybės nutarimu. Tai mes kaip tik šias nuostatas perkeliame į įstatymą tam, kad jos būtų įstatyminiu lygmeniu reguliuojamos. Taip pat, kaip minėjau, iki šiol buvo mažai reguliavimo arba iš viso jo nebuvo dėl savivaldybių turto panaudos arba savivaldybių turto nuomos.

Šiuo atveju mes nustatėme tam tikrą reguliavimą, žinoma, per daug neapribojome savivaldybių tarybų, nes jos turi savo įgaliojimus. Manome, kad kaip tik mes į šį įstatymą įrašėme daugiau, sakykime, tų nuostatų, kurios atitiktų konstitucinę doktriną, tačiau, aišku, dar tuos likusius patobulinimus, manau, bus galima atlikti Seime svarstant komitetuose.

PIRMININKAS. Ačiū, viceministre, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai už, prieš. Prieš – E. Pupinis. Prašom, kolega.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų nelabai įtikino, kad už tuos 90 tūkst. kv. metrų, kurie gali likti, pavyzdžiui, žiemos antroje pusėje nenuomojami, turės mokėti kas nors kitas, o ne tos asociacijos. Manau, bent jau galėtų būti įstatyme numatyta, kad kol bus surastas koks nors nuomininkas, nes bent jau tos asociacijos, tokios kaip profesinės sąjungos, taip pat yra kitų įvardintų institucijų, turinčių socialinės įmonės statusą, jos galbūt vykdo veiklą, faktiškai nuo kitų metų sausio 1 dienos gali būti išvartotos lauk. Mančiau, bent pakoregavimas galėtų būti, kad jeigu kas nors nesuranda, kam išnuomoti tą turta, ir (...) arba Turto bankas prisiims sau patalpų išlaikymą ir šildymą, kitus komunalinius kaštus, tai iš tikrųjų iki to laiko gal turėtų būti leidžiama nuomoti. Aš susilaikysiu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiami kolegos, kas už tai, kad būtų pritarta po pateikimo Valstybės ir savivaldybių turto naudojimo ir disponavimo juo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimui, prašau balsuoti.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 60, prieš nėra, susilaikė 15. Pritarta Valstybės ir savivaldybių turto naudojimo ir disponavimo juo įstatymui.

Pagrindinis komitetas – Audito komitetas, papildomi – Ekonomikos komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Lydimoji Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo pagrindinis – Audito komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas; Žemės įstatymo pagrindinis – Audito komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas; Teismų įstatymo pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomi – Audito komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas; Civilinio proceso kodekso pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomi – Audito komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas; Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo – Audito komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas; Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo pagrindinis – Audito komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas; Odontologų rūmų įstatymo pagrindinis – Audito komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas; Prekybos, pramonės ir amatų rūmų įstatymo pagrindinis – Audito komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas; Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo pagrindinis – Audito komitetas, papildomi – Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas; Žuvininkystės įstatymo pagrindinis – Audito komitetas, papildomi – Kaimo reikalų komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas; Socialinių paslaugų įstatymo pagrindinis – Audito komitetas, papildomi – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas bei Socialinių reikalų ir darbo komitetas; Etninės kultūros valstybinės globos pa-

grindų įstatymo pagrindinis – Audito komitetas, papildomi – Kultūros komitetas bei Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatoma svarstyti gruodžio 6 dieną. Ačiū, kolegos.

17.25 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2408(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar grįžtame į rytinę mūsų darbotvarkę. Darbotvarkės 1-10 klausimas. Ar 1-11? Atsiprašau, 1-11 klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 6 ir 10 straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-2408. Kadangi rytinėje darbotvarkėje jau buvo diskutuota, komitetai pristatė, dabar pasiūlymai. Prašau komiteto atstovą Z. Streikų į tribūną.

Atsiprašau, kolega V. Ažuolas dėl vedimo tvarkos. Prašau. Tuoj, sekundėlę, įjungsiu. Prašau, kolega.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Dėl minimo klausimo norėtume paprašyti pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Pertrauka iki kito posėdžio. Kolegos, ar?..

Atsiprašau, J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Kolegos, jūs tyčiojate? Iki pietų jums nepakako laiko susipažinti, dabar ko jums nepakako? Išminties, proto? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Tiesiog, kolega, yra prašymas pagal Statutą. Ar galime bendru sutarimu pritari, ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Pritariame, kolegos, greičiau bus. (*Balsai salėje*) Pritariame bendru sutarimu. Balsuojame? Vis tiek prašote. Gerai, kas už tai, kad būtų pritarta pertraukai iki kito posėdžio?

Ačiū, kolegos. Už balsavo 67, prieš – 2, susilaikė 7. Pritarta pertraukai iki kito posėdžio. Ačiū, kolegos.

17.27 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 32, 35, 36, 42, 43, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 56, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 77 ir 85 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2585(2) (svarstymo tęsinys)

Grįžtame vėl į rytinę darbotvarkę – 1-16.2 klausimas. Tiksliai, kad nesuklysciau. Taip, Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimas. Kviečiu kolegą Z. Streikų. Mes popietinėje darbotvarkėje svarstėme ir pritarėme Seimo nario J. Bernatonio... Vienam yra pritarta, kitam nepritarta. Jeigu kas turite konsoliduotą projektą, tai yra aštuntas puslapis. Dabar devintą puslapį, kolegos, verčiame. Yra Seimo nario A. Anušausko pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Buvo pateiktas siūlymas dėl seno įstatymo varianto. Komiteto argumentai: pritarus siūlomai nuostatai iškiltų įgyvendinimo problemų, nes viešuosius ir privačius interesus deklaruoja fiziniai asmenys. Neaišku, kaip tai galėtų padaryti rinkimų komitetas.

Be to, rinkimų komitetas yra steigiamas dėl bendro visuomenės gėrio, sudaryti galimybes platesniam subjektų ratui dalyvauti rinkimų procese, ir tai nesisieja su privačiais interesais.

Atsižvelgiant į tai, kad yra reikalavimas rinkimų komitetui pateikti fizinio ar juridinio asmens sutikimą naudoti jų vardus rinkimų komiteto pavadinime, taip pat deklaruojama ir sąsaja su atitinkamu fiziniu ar juridiniu asmeniu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Nepritarta. Galime bendru sutarimu nepritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerai, kas už tai, kolegos, kad būtų pritarta mūsų kolegos A. Anušausko teikiamam projektui, nes paties kolegos nėra, pristatyti negalime. Prašom balsuoti.

Ačiū, kolegos. Balsavo 72: už – 17, prieš – 33, susilaikė 22. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas – mūsų kolegos P. Urbšio pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Atsiprašau, pritarė iš dalies.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Pritarė iš dalies.

PIRMININKAS. Kolega, ar reikalaujate balsuoti, ar sutinkate su komiteto pozicija? Pritariate? Ačiū. Nebesvarstome. Pritarta iš dalies. Kolegos Seimo nario A. Anušausko, tačiau nėra ko svarstyti, nes yra pasiūlymas dėl senos redakcijos. Siūlau net nesvarstyti, nes tokios dalies nėra.

Kitas, kolegos. Dėl 11 straipsnio, 36 straipsnio, 1 dalies pakeitimo yra gautas taip pat kolegos A. Anušausko pasiūlymas. Komitetas nepritarė. Čia yra dėl dienų – nuo 65 iki 45. Komitetas nepritarė. Prašau, komitetas.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Komiteto argumentai. Tokia pati nuostata yra Seimo rinkimų įstatyme ir įgyvendinimo problemų nesukelia. Seimo rinkimuose, taip pat kaip ir savivaldybių tarybų rinkimuose, yra ir kandidatų sąrašai, ir vienmandatėse rinkimų apygardose keliami kandidatai. Taip pat projekte siūloma nuostata sudarys galimybes Vyriausiajai rinkimų komisijai efektyviau atlikti reikiamus kandidatų sąrašų ir kandidatų patikrinimus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Galime bendru sutarimu nepritarti, nes analogija yra kitame teisės akte? Galime? (*Balsai salėje*) Galime. Kitas yra kolegos J. Bernatonio pasiūlymas. Jam pritarė iš dalies. Galime jam pritari, nes nėra kolegos, kad pristatytų? Pritariame bendru sutarimu.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Kitas irgi mūsų kolegos J. Bernatonio pasiūlymas dėl 4 dalies 4 punkto papildymo. Komitetas pritarė iš dalies. Kolegos nėra. Galime bendru sutarimu pritari komiteto pozicijai? (*Balsai salėje*) Ačiū, kolegos.

Kitas irgi kolegos J. Bernatonio pasiūlymas dėl 13 straipsnio, arba 40 straipsnio, 1 dalies. Komiteto yra nepritarta. Prašau, komiteto pozicija.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Argumentai. Pagal galiojantį teisinį reglamentavimą visi duomenys, tarp jų ir galutiniai rinkimų rezultatai, skelbiami Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje. Projektu siūloma suvienodinti nuostatas ir kandidatų sąrašus taip pat skelbti interneto svetainėje. Analogiška nuostata yra Seimo rinkimų įstatyme ir įgyvendinimo problemų nesukelia. Taip pat pažymėtina, kad iš pasiūlymo išdėstymo yra neaiškus pasiūlymo turinys.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, galime bendru sutarimu nepritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

15 dieną yra gautas Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos pasiūlymas, komitetas jam pritarė, jis techninio pobūdžio. Galime bendru sutarimu pritari?

Z. STREIKUS (LVŽSF). Galima.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Dėl 51 straipsnio taip pat yra gautas Europos teisės departamento pasiūlymas. Komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritari? Ačiū, pritarta.

Taip pat vėl yra gautas Europos teisės departamento pasiūlymas. Komitetas pritarė. Galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, kolegos. Dėl 51 straipsnio 2 dalies yra gautas Seimo nario A. Anušausko pasiūlymas. Pritarta iš dalies. Galime bendru sutarimu pritari komiteto pozicijai? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Taip pat yra gautas Seimo nario J. Bernatonio pasiūlymas dėl 17 straipsnio 2 dalies. Komitetas pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu pritari? (*Balsai salėje*) Galime? Ačiū, kolegos, yra pritarta. Kitas yra dėl 18 straipsnio, 53 straipsnio, 1 dalies Seimo nario A. Anušausko pasiūlymas. Komitetas jam nepritarė. Čia dėl valandų skirtumo. Prašau, komiteto pozicija.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Komiteto pozicija paprasta – siūloma likti prie komiteto pasiūlymo nenustatyti dar vieno papildomo termino, kad nesukeltume painiavos. Galime pritari bendru sutarimu komiteto pozicijai? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Mielieji kolegos, kitas darbotvarkės klausimas, ne darbotvarkės, svarstomo įstatymo... Dėl 64 straipsnio yra gautas J. Bernatonio pasiūlymas. Pritarta iš dalies. Galime bendru sutarimu pritari komiteto pozicijai? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Paskutinis. Dėl 75 straipsnio 2 punkto yra gautas kolegos A. Anušausko pasiūlymas. Komitetas jam pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu pritari? Yra patikslinta sąvoka. (*Balsai salėje*) Galime? Ačiū, kolegos.

Svarstymas baigtas. Ačiū, kolega. Po svarstymo dėl motyvų už, prieš nėra užsirašiusių. Gal galime bendru sutarimu pritari? (*Balsai salėje*) Ačiū, kolegos, pritarta po svarstymo.

17.34 val.

Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 5, 16, 17, 18, 28, 29, 33, 34, 35, 38, 39, 45, 52, 53, 54, 56, 57, 59, 61, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 78, 79, 80, 81 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2586(2) (svarstymas)

Grįžtame prie vakarinės darbotvarkės. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, mielieji mano, dar lydymasis – Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymas.

Prašyčiau kolegą Z. Streikų, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešimas.

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). Komitetas svarstė įstatymo projektą ir nusprendė pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIII P-2586(2) ir komiteto išvadoms, siūlo šį įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka. Komiteto pasiūlymai, taip?

PIRMININKAS. Ne, kolega, ačiū, pristatėte išvadą. Diskutuoti užsirašė P. Urbšys. Prašau, kolega.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, aš norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad šitame įstatyme yra fiksuotas siūlymas leisti sudaryti koalicijas su komitetais. Mes ką tik pritarėme savivaldos tarybos rinkimų įstatymų pakeitimo paketui – būtent tą galimybę sudarėme komitetams savivaldos tarybos rinkimuose.

PIRMININKAS. Atsiprašau, kolega, ne tą svarstome. Čia kalbame apie Europos...

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiamas pirmininke, būtent šitame dėl Europos Parlamento rinkimų yra suformuluotas siūlymas leisti sudaryti koalicijas komitetams. Aš tikrai tikiu tuo, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga, kuri inicijavo pataisas kartu su N. Puteikiu dėl koalicijų sudarymo savivaldos lygmeniu, iš tikrųjų tą dalyką padarė dėl meilės demokratijai, o ne dėl politinio išskaičiavimo. Gerbiamasis profesorius V. Landsbergis atkreipė dėmesį, kad jis nelabai tiki tuo nuoširdumu ir kad po tuo slypi Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos noras paslėpti savo silpnumą. Savivaldos tarybų rinkimuose, jis mano, kai kur valdančioji jėga nesijaučia tvirtai, todėl jai reikia komitetų paramos.

Bet aš manau, kad vis dėlto tas siūlymas buvo suformuluotas Savivaldybių tarybų rinkimų įstatyme, kaip minėjau, dėl meilės demokratijai, tuo labiau kad R. Karbauskis aiškiai konstatavo: Konstitucinis Teismas jau prieš aštuonerius metus pripažino, jog partijos ir politinės organizacijos, visuomeniniai rinkimų komitetai yra lygiaverčiai rinkimų proceso dalyviai ir tiek vieni, tiek kiti yra būtini demokratiniam rinkimų procesui, ir baigdamas pridūrė: registravau Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo pataisas, kurios dar labiau užtikrintų šių abiejų rinkimų proceso dalyvių lygiateisiškumą.

Logiška, kad tas lygiateisiškumas turėtų būti įteisintas ir Europos Parlamento rinkimuose. Nebent paaiškės, kad Europos Parlamento rinkimuose Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos partija vis dėlto nesijaučia silpna, tada, be abejo, jiems tie komitetai nėra reikalingi, ir tada patikėti, kad jie darė tas pataisas dėl meilės demokratijai – tuo būtų galima suabejoti. Bet aš turiu vilties, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga, valdančiąją koaliciją sudarantys socialdemokratai pademonstruos ne politinį išskaičiavimą, bet parodys savo principą įtvirtinant lygiateisiškumą demokratinuose Europos Parlamento rinkimuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kviečiu Z. Streikų. Ačiū, kolega. Yra gauta Seimo narių pasiūlymų. Gautas Seimo nario A. Anušausko pasiūlymas papildyti 5 straipsnio 2 dalį. Komitetas nepritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto pozicijai?

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). Argumentai.

PIRMININKAS. Taip, kolega, argumentai.

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). Nuostata derinama su Seimo rinkimų įstatymo nuostatomis. Siekiant užtikrinti rinkimų agitacijai naudojamų lėšų skaidrumą ir suvienodinti visų politinės kampanijos dalyvių sąlygas, siūloma visuose rinkimų įstatymuose atsisakyti mažareikšmių daiktų naudojimo rinkimų agitacijoje.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kadangi nepritarėme rytinėje darbotvarkėje dėl kitų teisės aktų, galime bendru sutarimu pritarti komiteto pozicijai? Ačiū, kolegos.

Kitas pasiūlymas taip pat A. Anušausko: papildyti 10 straipsnio, 38 straipsnio, 6 dalį. Komitetas irgi nepritarė. Prašom, komitetas.

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). Pritarus siūlomai nuostatai iškiltų įgyvendinimo problemų, nes viešuosius ir privačius interesus deklaruoja fiziniai asmenys. Neaišku, kaip tai galėtų padaryti rinkimų komitetas. Be to, rinkimų komitetas yra steigiamas dėl bendro visuomenės gėrio ir tai nesisieja su privačiais interesais. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad yra reikalavimas rinkimų komitetui pateikti fizinių ar juridinių asmenų sutikimą, naudojant jų vardus rinkimų komiteto pavadinime, kartu deklaruojama ir sąsaja su atitinkamu fiziniu ar juridiniu asmeniu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Galime bendru sutarimu pritarti komiteto pozicijai? Ačiū, pritarta.

Kitas pasiūlymas taip pat kolegos A. Anušausko dėl 4 straipsnio – keičiamo (...) straipsnio 8 punkto. Komitetas nepritarė. Prašom, gerbiamasis kolega.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Šis siūlymas buvo dėl seno įstatymo varianto ir šios dalies jau nėra.

PIRMININKAS. Taip, bet kadangi yra pasiūlymas, taip yra. Bendru sutarimu galime pritarti.

Dėl 39 straipsnio 1 dalies 2 punkto gautas P. Urbšio pasiūlymas. Prašom, kolega. Komitetas nepritarė.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, būtent siūlymas ir yra susijęs su tuo, kad sudarytume galimybę koalicijoms, partijoms ir komitetams, ir įtvirtintume tą demokratijos lygiateisiškumo principą. Man nesuprantama, kodėl komitetas pats sau prieštarauja, nes prieš tai jis tai per savivaldos tarybos rinkimus palaimino. Kai kas sako, čia sukels sumaištį. Tai palaukite, jūs manote, jei rinkėjas paims biuletenį savivaldos tarybos rinkimų metu dėl koalicijos, tai jis bus adekvatus, o jei jis paims jau Europos Parlamento rinkimų metu biuletenį, kur bus koalicija su komitetu sudaryta, tai jis jau sukels sumaištį savo sprendimu?

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Motyvai už – N. Puteikis. Prašom, kolega.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Labai logiškas ir demokratiškas gerbiamo P. Urbšio pasiūlymas, aš siūlau jam pritarti. Jeigu leidžiame savivaldos, kur egzistuoja komitetai, leiskime ir Europos Parlamento. Kadangi Seimo rinkimų įstatyme komitetų nėra, tai ten nėra tokio pasiūlymo. Kolegos, raginu, agituoju pritarti P. Urbšio pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kadangi komitetas nepritarė, prašom komitetą.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Komiteto argumentai: „Rinkimų komitetas, kaip rinkimuose dalyvaujantis subjektas, buvo apibrėžtas siekiant suteikti galimybę rinkėjams, kurie nenori dalyvauti politinių partijų veikloje, tačiau siekia dalyvauti rinkimuose kaip nepriklausomi, nepartiniai kandidatai. Rinkimų komitetai steigiami tik konkretiems rinkimams ir, siekiant atriboti juos nuo politinių partijų, jų teisiniai statusai yra skirtingi. Sudarius koaliciją tarp rinkimų komiteto ir politinės partijos, būtų komplikotas teisinis reguliavimas ir atsakomybės nustatymas.“

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, kadangi komitetas nepritarė, kas už tai, kad būtų pritarta P. Urbšio pasiūlymui?

Ačiū, kolegos. Balsavo 75: už – 15, prieš – 11, susilaikė 49. Pasiūlymui nepritarta. Nėra esmės svarstyti kitų pasiūlymų, nes tuo apsisprendėme dėl tolesnės... Replika po balsavimo – kolega P. Urbšys. Prašom, kolega, tuoj įjungsimė. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Tai ką, gerbiama Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga, paaiškėjo, kad vis dėlto savivaldos tarybų rinkimų, kurių metu leidote sudaryti komitetus, pataisas darėte iš elementaraus politinio išskaičiavimo, o ne iš meilės demokratijai. Europos Parlamente jums tie komitetai reikalingi kaip šuniui penkta koja, todėl jūs dabar ir sakote, kad komitetų nereikia ir nereikia sumaišties kelti. Gaila, kad jūs reflektuojate kaip eilinė valdžios partija, nors rinkėjams sakėte, kad jūs būsite visai kita alternatyva.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už nuomonę.

Mielieji, kitas pasiūlymas yra dėl 13 straipsnio, 52 straipsnio, 1 dalies. Gautas Europos teisės departamento pasiūlymas, komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti?

Z. STREIKUS (LVŽSF). Jau techninio pobūdžio.

PIRMININKAS. Ačiū, pritariame. Taip pat gautas dėl 54 straipsnio Europos teisės departamento pasiūlymas. Galime bendru sutarimu pritarti? Galima.

Taip pat gautas dėl 3 dalies Europos teisės departamento pasiūlymas. Bendru sutarimu galime pritarti? Galime. Ačiū.

Yra gautas kolegos Seimo nario A. Anušausko dėl 54 straipsnio 2 dalies. Komitetas pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu pritarti komiteto pozicijai? Ačiū, bendru sutarimu pritarta.

Dėl P. Urbšio apsisprendėme. Viskas, daugiau pasiūlymų negauta. Ačiū, gerbiamas kolega.

Po svarstyimo galime bendru sutarimu pritarti? Už, prieš dėl motyvų nėra? Ar reikia balsuoti? Galime bendru sutarimu? Balsuojame.

Gerai, kas už tai, kad būtų pritarta tam, kad pakeistume Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo kai kuriuos straipsnius?

Ačiū, kolegos. Už balsavo 74, prieš – 1, susilaikė 5. Po svarstymo pritarta.

17.45 val.

Savivaldybių tarybų įstatymo Nr. I-532 37, 41, 42, 43, 55 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2600(2) (svarstymas)

Kitas mūsų iš rytinės darbotvarkės 1-17 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2600. Prašau, kolega Zenonai Streikau, pateikti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto poziciją. Savivaldybių tarybų įstatymo projektas. (*Balsai salėje*) Taip, atsiprašau, po balsavimo J. Sabatauskas. Ne? Gerai. Kolega Zenonas. Kolega, prašau pristatyti.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Aš nerandu komiteto išvados. Yra. Sprendimas – pritarti komiteto išvados ir komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2600(2). Balsavimo rezultatai: už – 5, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Per šoninį mikrofoną – J. Sabatauskas. Prašom, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų, kadangi čia toks naujas dalykas, kad iš tikrųjų suprastume, suvirškintume, kaip tai dera su tuo atsisakymu dėl Europos Parlamento rinkimų, nepritarti, o čia atvirkščiai – pritarti, tai mums reikėtų pertraukos iki kito posėdžio. Prašau frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu toks prašymas. Ar galime bendru sutarimu pritarti, ar balsuojame? (*Balsai salėje*) Gerai. Pertrauka iki kito posėdžio.

17.47 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 14, 15, 21, 23, 24 ir 84 straipsnių pakeitimo ir 18, 25 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-1415 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2638 (pateikimas)

Mieli kolegos, noriu atsiklausti. Mūsų kolega Rimantas Sinkevičius prašo, kad leistume pristatyti 2-15 klausimą, nes turi išvykti. Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo... Atsiprašau, Virgis nori, atsiprašau. Tai ministras. Galime pritarti? Leidžiame ministrui. Prašau, ministre, į tribūną. (*Balsai salėje*)

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, kolegos, kad leidote pristatyti. (*Balsai salėje*) Gerai, ačiū, kolegos, kad leidote pristatyti. Iš tiesų tai nedidelis Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimas. Tiesiog įsigaliojus naujam Technologijų ir inovacijų įstatymui ir su tuo susijusiems Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimams, konkursinių MTEP programų ir nacionalinių MTEP programų finansavimas iš biudžeto lėšų turėtų būti tęsiamas ne ilgiau kaip iki biudžetinių metų pabaigos, todėl nutrūksta finansavimas ir iš esmės nutrūksta LMT remiama veikla. Todėl teikiame šią nuostatą, kad vis dėlto įsigaliojus šiai nuostatai nebūtų nutraukta per tūkstantis sutarčių, tai maždaug sudarytų 30–35 mln. eurų, kad jos būtų vis dėlto tęstinės ir pabaigtos iki 2020 metų. Siekiant išvengti tokios situacijos, parengtas įstatymo pakeitimo projektas, leisiantis, kad konkursinių MTEP programų ir nacionalinių programų finansavimas vyktų iki šių programų įgyvendinimo pabaigos, kaip ir yra pradėtos. Seimui priėmus šį pakeitimą būtų užtikrintas konkursinių projektų finansavimas pagal konkursines mokslo programas ir nacionalines mokslo programas. Prašyčiau jūsų pritarimo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis ministre. Jūsų nori paklausti vienas Seimo narys. Kolega E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, norėčiau tiksliau žinoti, dėl kokių reikalų užsitęsė tos programos? Ar iš tikrųjų čia natūraliai taip buvo, ar yra problemų įgyvendinant mokslinius tyrimus?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Ne, iš tiesų tiesiog rengiant įstatymą, kuris buvo vienas iš tų reforminių įstatymų, didelės apimties, nebuvo sužiūrėta. Tai yra 2014–2020 metų finansavimas ir tie projektai jau yra pradėti, priskaičiuojame 800 su viršum projektų. Sakau,

dauguma yra Mokslo tarybos, todėl užtikrinant mūsų mokslininkams veiklos tęstinumą, nenorint skelbti naujų konkursų ir panašiai, reikia to pakeitimo, užtikrinančio tęstinumą ir pabaigą projektų, kurie jau yra pradėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Gerbiami kolegos, kadangi ministras pristatė, gal galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ar balsuoti norite? Gerai, balsuojame, kolegos. Kas už tai, kad būtų po pateikimo pritarta Mokslo ir studijų įstatymo projektui? Ačiū, kolegos.

Balsavo 74 Seimo nariai, 74 – už.

Kaip pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, kaip papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas, taip pat Ekonomikos komitetas. Numatoma svarstyti lapkričio 15 dieną. Ačiū, kolegos.

17.50 val.

Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2526(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Referendumo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo Nr. XIIIIP-2526. Prašau kolegą Z. Streikų.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir komiteto sprendimas – pritarti komiteto išvadoms ir komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2526(2).

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Diskusijos. Užsirašęs J. Sabatauskas. Prašau, Juliau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, dabar iškilmingas momentas – mes antrą kartą lipame ant to paties grėblio, kurį ne taip seniai vetavo Respublikos Prezidentė. Tik prieš tai buvo numatyta mažinti referendumo kartelę dėl Konstitucijos 12 straipsnio iki trečdaliao visų rinkėjų, tai yra daugiau kaip pusė visų balsavusių, tačiau ne mažiau kaip trečdalis. Prezidentė vetavo, Seimas iškilmingai paplojo katučių ir faktiškai visi drauge pritarėme Prezidentės veto. Dabar sugalvojome kitą naujadarą – daugiau kaip pusė, tačiau ne mažiau kaip du penktadaliai, tai yra 40 %.

Ką tai reiškia? Tokiais bandymais, įvertinus, kaip buvo priimta mūsų Konstitucija, kad balsavime dalyvavo 56 % rinkėjų, 75 % iš jų balsavo už Konstituciją, mes vėl mažiname kartelę dėl Konstitucijos priėmimo. Negana to, pirmajam skirsniiui bet kokį precedentą pritaikius, tai yra, tarkim, dabar priimame ne mažiau kaip du penktadalius nuo visų rinkėjų dėl 12 straipsnio, kitą kartą sugalvosime kitą straipsnį.

O kokio norėtumėte, gerbiami kolegos? Pirmajame skirsnyje daug įvairių straipsnių, patiekalų įvairovė yra didžiulė. Pavyzdžiui, 16 straipsnis – „Valstybės himnas – Vinco Kudirkos „Tautiška giesmė“. Gal kas nors pasiūlys kokį nors kitą? Arba 17 straipsnis – „Lietuvos valstybės sostinė yra Vilniaus miestas – ilgaamžė istorinė Lietuvos sostinė“. O gal norite pakeisti, kad „Valstybinė kalba – lietuvių kalba“ (14 straipsnis) arba vėliavos spalvas gal norėtumėte pakeisti (15 straipsnis)? Ir taip toliau. Mes kiekvieną kartą selektyviai keisime normas: dėl šito straipsnio – du penktadaliai, dėl kito straipsnio trečdalis, galbūt dar kažkokia norma.

Nediskredituokime referendumo, gerbiamieji! Bandydami bet koku būdu palengvinti, sumažinti kartelę, mes galime, priešingai, nustatyti tautą prieš šį referendumą. Jūs to norite?

Negana to, su šitokiu įstatymu tiesus kelias į Konstitucinį Teismą. Tiesus! Neabejoju, Konstitucinis Teismas tikrai pasakys, kad prieštarauja Konstitucijai. Niekaip negalima pritarti tokiam siūlymui. Ir nebežaiskite daugiau, nesityčiokite iš Konstitucijos.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama kolegai. Motyvai už, prieš. Tuoj, sekundėlė! Užsirašęs kolega A. Vinkus. Prašau, kolega.

A. VINKUS (LSDDF). Galima iš vietos?

PIRMININKAS. Prašau, prašau.

A. VINKUS (LSDDF). Pirmiausia, gerbiami Seimo nariai, problema aktuali, ir atėjo laikas šiai problemai spręsti. Jau svarstome daugiau nei dešimt metų. Kiekvienas išėjęs vis kitą grėblį pristato. Sakykime, pagal paskutinį pasisakymą neutriruokime, nesišaiptykime vieni iš kitų, nes Lietuvoje nebėra šeimos, kuri nesusidurtų su migracijos sukeltomis problemomis, todėl reikia baigti diskutuoti ir priimti sprendimą.

Praeitą visą savaitę vyko Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos sesija. Kalbėjo labai aukšto lygio specialistai, konstitucinės teisės ir kiti, ir priėmė rezoliuciją. 2018 m. spalio 11 d. pasaulio lietuviai ir Seimo komisija, atkreipdama dėmesį į tai, kad vis dar nėra išspręstas klausimas dėl gimimu įgytos Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimo, prašo Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Prezidento visomis galimomis priemonėmis kuo greičiau spręsti klausimą dėl gimimu įgytos teisės į Lietuvos Respublikos pilietybę išsaugojimo formos.

Antra. Prašo Lietuvos Respublikos Vyriausybės imtis strateginių veiksnių, kad būtų užtikrintas gimimu įgytos Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimas. Taip pat šviesti ir sutelkti visą visuomenę Lietuvoje ir už jos ribų bei numatyti tinkamą šią veiklą koordinuojančių valstybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų finansavimą, rengiantis numatomam referendumui dėl pilietybės išsaugojimo.

Todėl mes, Seimo nariai, turime pradėti aktyviai ruoštis, ypač prisidėti prie piliečių kvietimo ateiti į referendumą. Mano samprotavimu, pasaulio lietuvių pozicija yra tvirta, kad einame į referendumą, ir tai daryti reikia suderinus nuomones ir pozicijas su visomis...

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

A. VINKUS (LSDDF). ...Seimo frakcijomis ir tik tada laimėsime. Pasiruošę eiti į referendumą nesimėtykime.

PIRMININKAS. Ačiū.

A. VINKUS (LSDDF). Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Tiesiog noriu kolegas informuoti, kad Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas balsavo alternatyviai. Pirmas balsavimas buvo 4 už, kad projektas būtų atmestas, (...) už tai, kad būtų pritarta, ir pirmininkės balsas buvo lemiamas. Kadangi dėl klausimo kai kurie Seimo nariai galvoja, kad komitetas nepriėmė... tai vis dėlto pritarė, kad būtų pritarta patobulinimui. Dabar prieš užsirašė... M. Majausko nematau, S. Šedbaro nematau, kolega L. Balsys. Prašau, Linai.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Nesitikėjau. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų pagalvokite, apie ką mes dabar kalbame. Prisiminkite, kai tapote Seimo nariais, prisiekėte, davėte priesaiką, padėję ranką ant Konstitucijos, prisiekėte saugoti Konstituciją ir ją gerbti. Dabar visa, kas čia vyksta su šiomis įstatymo pataisomis, – Konstitucijos mėsinėjimas ir kastravimas, kad tiktai pavyktų kažkoks referendumas. Tas referendumas nėra nei toks svarbus Lietuvai, nei tiek reikia, kad jis vyktų ar pavyktų, koks bus, toks bus. Jeigu nusprendžiame daryti referendumą, reikia daryti, pirma, gerbiant save, Konstituciją ir savo rinkėjus, kurie turbūt irgi gerbia Konstituciją. Vien dėl to, kad būtų bandoma deramais ir nederamais būdais prastumti norimą referendumo rezultatą, negalima kastruoti Konstitucijos ir gadinti Referendumo įstatymo.

Referendumo įstatymas turi visus saugiklius, kad nebūtų taip, kaip minėjo kolega J. Sabatauskas. Turime būti apsidraudę nuo visokių galimų grėsmių. Dabar ką jūs siūlote? Išoperuoti vieną straipsnį ir tam vienam straipsniui pritaikyti specialias šiltnamio sąlygas. Jeigu nepasitikite savo žmonėmis, nepasitikite, kad jiems tikrai svarbi ši dvigubos pilietybės tema, nešaukite referendumo. Jeigu šaukiate referendumą, eikite aukštai iškėlę galvą ir ginkite savo tiesą referendume.

Siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, balsuojame. Kas už tai, kad pritarume komiteto nuomonei? Jis pritarė patobulintam variantui.

Ačiū, kolegos. Balsavo 73: už – 6, prieš – 28, susilaikė 39. Komiteto pozicijai nepritarė. Pagal Seimo statuto 153 straipsnį turime tris alternatyvas. Kolegė A. Širinskienė nori per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kadangi ši klausimą mūsų komitetas jau yra svarstęs ir dabar atsidūrė tokioje situacijoje, kad projektas kaip ir vetuotas Prezidentės, iš esmės tokios pačios būklės ir turinio, siūlyčiau Teisės ir teisėtvarkos komitetą paskirti kaip kitą pagrindinį.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, tokios galimybės dabar nėra pagal Statutą. Yra dvi galimybės: grąžinti projektą pagrindiniam komitetui, grąžinti iniciatoriams projektą tobulinti iš esmės arba projektą atmesti. Kadangi jau kartą buvo, todėl yra tokia nuostata. Taip, kolege, prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš manau, kad iniciatoriai patobulins labai greitai.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu pritarti, kad gražintume iniciatoriams tobulinti? Ačiū, kolegos. Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas... (*Balsai salėje*) Gerai, kolegos, alternatyviai, todėl aš paklausiau. Balsuojame alternatyviai, kas už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, balsuoja už, kas siūlo atmesti, balsuoja prieš, susilaikiusių nėra. Susilaikiusių nėra.

Kolegos, balsavo 73: už – 49, prieš – 24. Siūloma iniciatoriams tobulinti. Per šoninį mikrofoną – P. Urbšys. Prašom, Povilai.

P. URBŠYS (MSNG). Tikrai norėčiau pasveikinti daugumos atstovus, kurie priėmė labai išmintingą sprendimą. Man tik belieka pacituoti Lietuvos Respublikos Prezidentės dekreto vieną sakinį. „Užuoat ieškojė abejotino referendumo tvarkos palengvinimo kelių, visi susitelkite į atsakingą referendumo organizavimą, kuris nepriešintų tautai svarbių klausimų sprendimo su Konstitucijos viršenybės apsauga.“ Jeigu šiuo keliu eisime, tikrai nenuvilsime žmonių. O dabar tie patys projektai sukelia nepagrįstų lūkesčių ir demotyvuoja tuos žmones. Ir to referendumo šalininkų aš prašau daugiau to nedaryti.

18.03 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2410(2), Antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2411(2) (svarstymas)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kitas darbotvarkės klausimas – Notariato įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2410 ir Antstolių įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2411. Teisės ir teisėtvarkos komitetas – pagrindinis. Kolegė A. Širinskienė. Komiteto išvada dėl Notariato ir Antstolių įstatymų. Galima dėl abiejų iš karto? Prašom. Tuoj, palaukite.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). (...) svarstė minėtus teisės aktus. Dėl pirmojo, tai yra Notariato įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2410, neturėjome jokių pastabų, ir Teisės departamento taip pat. Pritarėme iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir išvadoms: už – 6, prieš – 1, susilaikė 2.

Dėl antrojo, Antstolių įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2411, Teisės departamento pastabų neturėjome, turėjome Antstolių rūmų pastabų, kurioms nepritarėme, nes jos radikaliai prieštaravo Vyriausybės siūlytam projektui, pritarėme kitų komitetų nuomonėms. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega V. Rinkevičius. Prašom. Irgi abu, Notariato ir Antstolių įstatymus.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvaustė įstatymų projektus Nr. XIIIIP-2410 ir Nr. XIIIIP-2411 ir bendru sutarimu jiems pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Socialinių reikalų ir darbo komitetas kaip papildomas. J. Varkalys. Prašom, kolega, dėl Antstolių įstatymo.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvaustė Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2411(2) ir komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: 8 – už, 2 – prieš.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Diskutuoti niekas nebuvo užsirašęs. Dėl motyvų už, prieš taip pat nėra užsirašiusių.

Balsuojame. Kas už tai, kad būtų pritarta komitetų išvadoms?

Ačiū, kolegos. Balsavo 67: 55 – už, prieš nėra, susilaikiusių 12. Po svarstymo pritarta.

Kitas darbotvarkės klausimas. (*Balsai salėje*) Taip, kolega J. Razma. Prašom per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jei neklystu, dėl panašių klausimų yra ir Prezidentės projektai. Vis dėlto ar komitetas tokiais atvejais negalėtų juos sujungti ir mes matytume iš karto tą visuminį vaizdą?

Dabar kažką iš dalies šis Vyriausybės projektas sprendžia, iš dalies – Prezidentės ir mes kažkaip čia... ar statistiką geriname tik taip. Jei norite, vadinkite jungtinį Vyriausybės projektu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Pamėginsiu paaiškinti dėl ko. Todėl, kad Vyriausybė buvo pritarusi ir komitetas jau buvo pritaręs, Prezidentės buvo pritarta tik po pateikimo. Tiesiog stadijos šiek tiek yra pažengusios į priekį. Manau, komitetas atsižvelgs ir lapkričio mėnesio darbotvarkėje atsiras ir Prezidentės projektai.

18.07 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 48, 52, 53, 58, 59, 77, 78, 79 ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-741(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-741. Prašau E. Jovaišą. Eugenijaus nematau. E. Pupinis. Prašom, kolega.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą, tai yra projektą Nr. XIIIIP-741(2), ir priėmė tokį sprendimą: pritari komiteto patobulintam įstatymo projektui pagal Teisės departamento ir Seimo narių E. Jovaišos ir E. Pupinio pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir siūlyti Seimui jį svarstyti. Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Pasiūlymų negauta, diskusijose dalyvauti neužsirašė. Užsirašiusių kalbėti už... Labai, kolegos, norite, gal bendru sutarimu pritariame? (*Balsai salėje*) Ačiū, bendru sutarimu galime pritari, kolegos? Ačiū. Po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

18.08 val.

Švietimo įstatymo Nr. XI-1281 3, 5, 10, 11, 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2535 (pateikimas)

Truputį atsiliegame, bet, tikiuosi, pasivysime. Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Švietimo įstatymo Nr. XI-1281 3, 5, 10, 11, 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2535. Kolega R. J. Dagys. Prašom, kolega.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labai lakoniškai pristatysiu. Teikiamos grupės Seimo narių pataisos dėl Švietimo įstatymo, kurios yra nulemtos mūsų anksčiau priimto Šeimos stiprinimo pagrindų įstatymo. Dabar reikėtų kitus įstatymo norminius aktus suderinti su tuo Švietimo įstatymu. Esmė ta, kad mes Švietimo įstatyme pateikiame daug formuluočių, kad įpareigojame ugdymo procese formuoti teigiamą požiūrį į šeimą kaip visuomenės, valstybės pagrindą, ugdyti asmens gebėjimą sukurti, puoselėti, saugoti darnią šeimą, ugdyti teigiamą požiūrį į daugiavaikes šeimas, stiprinti teigiamą požiūrį į tėvystę, motinystę. Taip pat kalbama apie tai, kad visos tos programos, visa kita būtų įgyvendinamos paklausus tėvų bendruomenės ir suprantant tai, kad tėvai yra atsakingi už ugdymą visų pirma, ir tai neturėtų būti jiems primesta.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmas klausia J. Razma. Prašom, kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš irgi pasirašiau tą įstatymo projektą, bet iškart sakiau, kad taip sąlyginai pasirašau, vis dėlto įregistravau pataisą dėl 5 straipsnio, kad kol kas būtų atsisakyta tų nuostatų, kurios ten pasiūlytos. Jeigu lieka ta nuostata, kai mes kalbame apie renginius ar kokias pamokas, kurios nepatenka į mokymo programą, kad dėl dalyvavimo tokiose pamokose reikėtų gauti kiekvieno mokinio tėvų sutikimą, tai jūs įsivaizduokite, ar kuris nors mokytojas vargs norėdamas gauti visų tėvų sutikimus? Paprasčiausiai tokių renginių neliks ir pamokų neliks, nueis mokykla paprasčiausiu keliu. Ar mes nenuskurdinsime turinio tokiomis griežtais reikalavimais?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš manau, iš tikrųjų šitas įstatymas, ta dalis kalba, kad tai yra tėvų pareiga, galimybė gauti tėvams informaciją apie pamokų turinį yra normalus dalykas. Jis gali būti nebūtinai realizuojamas, kaip specialistai aiškino, mes su Vytauto Didžiojo universitetu tas pataisas rengėme, tai gali būti numatyta tiesiog iš anksto supažindinant tėvus su būsimomis įvairiomis vykdomomis programomis. Bet jeigu kelia kokių nors abejonių konkreti formuluotė, kad nebūtų suprasta, kad dėl kiekvieno renginio reikia tėvų sutikimo, tai... Taip neparašyta, gerbiamas

kolega. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, parašyta: gali dalyvauti pamokose davus rašytinį sutikimą, bet nepasakyta, kad kiekvieną kartą to prašoma. Mes kalbame apie programas, kurios sudaromos valstybėje. Jeigu reikia patikslinti, yra tokia baimė, tikrai absurdiškų dalykų nereikia rašyti, Švietimo ir mokslo komitetas ir...

PIRMININKAS. Pakoreguos (...), kolegos.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). ...tokios formuluotės, kurios nesukeltų abejonių mano kolegai.

PIRMININKAS. Viskas yra ištaisoma, kolegos. Kolega E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš apie tą patį punktą, kurį gerbiamas J. Razma norėjo taisyti. Ar tas 5 punktas nėra toks nekonkretus ir ar jis apskritai reikalingas? Skamba maždaug taip. 47 straipsnis: „Gauti informaciją apie turinį pamokų, susitikimų, renginių, kurie nepatenka į mokymo programą.“ Iš tikrųjų mokymo programa nėra labai konkrečiai surašyta, abstrakčiai, todėl po kai kuriais terminais galima daug ką pakišti. Vis tiek reikėtų ar patikslinti tą punktą, o gal iš tikrųjų jo nereikėtų? Ačiū.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Aš galiu pasakyti, iš ko tai išplaukė. Jums buvo išplatinta medžiaga, Švietimo ministerijos pateikta informacija, kad ateina ne viena neakredituota, net licencijos neturinti įstaiga, siūlanti įvairių neiškaus turinio programų, ir mėgina tokiu būdu pritraukti sau... įvykdyti savo programas ir panašiai. Jų ministerija nėra net licencijavusi ir niekaip jų neįvertino, net nežino tėvai. Iš to ir kilo toks punktas, kad tokių dalykų neturėtų būti, visos tos programos turi būti įvertintos, licencijuotos, pateiktos tėvams, kad jie žinotų, apie ką kalbama, kad neatsiras-tų iš gatvės žmonių su neaiškaus turinio preke.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų daugiau nėra norinčių paklausti. Gerbiami kolegos, kadangi užsirašė tik už, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Galime. Ačiū. Kolegos, po pateikimo pritarta bendru sutarimu.

Kaip pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, kaip papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Planuojama svarstyti lapkričio 22 dieną.

2 rezervinis klausimas – projektas Nr. XIII-2603. (*Balsai salėje*) Kaip papildomas dar Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ačiū, kolegos.

Rezervinis klausimas – projektas Nr. XIII-2603. Tai yra susiję su projektu Nr. XIII-2453. Farmacijos įstatymas. R. Martinėlis, Sveikatos reikalų komitetas. Prašau. (*Balsai salėje*) 3 rezervinis.

18.14 val.

Psichologų praktinės veiklos įstatymo projektas Nr. XIII-685(2) (svarstymas)

Atsiprašau, man nepažymėta. Viskas gerai. 3 rezervinis. Psichologų praktinės veiklos įstatymo projektas Nr. XIII-685. Pranešėja – A. Širinskienė, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Nematau. Asta, nebereikia jūsų. Sekundėlė. Teisės ir teisėtvarkos komitetas. J. Sabatauskas. Prašau, Juliau.

Ai, kolega... Prašau. Prašau, pone Petrai.

P. VALIŪNAS (*LVŽSF*). Dėl šio įstatymo projekto. Dalyvavo aštuoni komiteto nariai, rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Kolegos, Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė A. Kubilienė. Prašau. Psichologų praktinės... Turim, turim. (*Balsai salėje*) Ne. Kolegos, laiko tikrai turime. Dar 15 minučių. 18 val. 30 min. numatyta posėdžio pabaiga. Prašau, kolege.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas svarstė šį projektą kaip papildomas komitetas. Išvada yra iš esmės pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui patobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Europos teisės departamento, Vyriausybės, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Ūkio ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, diskutuoti užsirašiusi R. Šalaševičiūtė. Ar tikrai visi norite dalyvauti diskusijoje, nes jeigu nedalyvautumėte diskusijoje, šiandien yra galimybė, kad pradėtume svarstymo stadiją? Tiesiog atsiklausiu jūsų. Ar visi galite atsisakyti? Vieni purto galvas, kiti ne. Gal tikrai, kolegos... (*Balsai salėje*) Atsisakome, kolegos! Bendru sutarimu galime atsisakyti? Jeigu kas galite, atsisakykite. J. Sabatauskas, matau, labai labai nori frakcijos vardu. (*Balsai salėje*) Juliau, gal tikrai, tiesiog visi kolegos atsisako. (*Balsai salėje*) Tris sakinius galime leisti. Tada

visi atsisakome ir Julius. Tiesiog mes tada pereisime... Visi. Žiūrėkite, gal tada sutariame taip, jeigu galima? Iš vietų per šoninius mikrofonus, net nereikia kilti iš vietų, trumpai pasisakome. Kolėgė R. Šalaševičiūtė labai trumpai iš vietos. Rimante. Rimante, iš vietos! Įjungsiu jūsų mikrofoną. Prašau.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiami kolegos, kadangi tik viena minutė duota, ne penkios, aš ruošiausi ilgiau kalbėti, noriu atkreipti dėmesį, kad iš tiesų tai yra jau trečiasis projektas, kurio nėra vienas iš seimų iki šiol negalėjo priimti ir išspręsti psichologų veiklos reglamentavimo klausimų. Buvo klausimai net šeši po tris valandas. Tiek tie, kurie prieštarauja, įrašė kreipimusis, buvo viskas suderinta. Yra įregistruoti pasiūlymai, atitinkantys tos kitos pusės, kuri laiškus rašo, interesus. Ištaisytos visos STT (du kartus klausta) pastabos, Teisės departamento pastabos, atsižvelgta į Vyriausybės pastabas. Iš tiesų įstatymo projektas dabar yra parengtas kokybiškai. Jo laukia žmonės, psichologai. Ypač žmonės, kuriems reikia psichologinės pagalbos šeimose ir sprendžiant visus su vaikais susijusius klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. J. Sabatauskas. Spėjote per minutę, labai ačiū jums. Juliau, prašau. Kortelės gal jūs neįkišęs esate? O, dabar turėtų veikti. Gerai, prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, nors ir buvo taisoma, iš tikrųjų buvo papildomi siūlymai, tačiau vis tiek pati pradinė, arba įgimtoji, nuodėmė liko šio projekto. Šiandien mes turime ne vien egzistuojančią Psichologų sąjungą, tokių sąjungų ar asociacijų, vienijančių psichologus, yra daugiau, atrodo, keturios ar net ir daugiau, tačiau kažkodėl įstatyme numatome, kad tik vienos pagrindu steigiama ir suteikiama teisė dalyti licencijas, priimti sprendimus, kas taps tuo licencijuotu psichologu, kas netaps. Viena iš ydų, kad ir visi kiti priversti bus tapti jos nariais.

Kita likusi yda ta, kad 12 straipsnyje numatytos sąjungos funkcijos. Atkreipkite dėmesį į 12 straipsnio 4 punktą, kuriame sakoma, kad sąjunga organizuoja psichologų, siekiančių tapti psichologais supervizoriais, mokymą, mokymą psichologais supervizoriais, o visiems kitiems tik gali organizuoti mokymus. Tai jau čia suprogramuota nelygybė. Vadinas, dėl tų psichologų, kurie nori pakilti į aukštesnę kastą, tapti supervizoriais, jau sąjunga įsipareigoja, kad jiems organizuos mokymus. Atsakymas, kai aš pateikiau tokią pastabą svarstymo metu, buvo toks: taigi jie turės patys mokėti. Žinoma, patys. Kur jūs matėte, kad, pavyzdžiui, rūmų pagrindu sudarytos organizacijos, odontologų, architektų (...) jie organizuoja mokymus, tačiau moka kiekvienas už savo mokymą pats, todėl, mano įsitikinimu, turėtų būti vienodai. Sąjunga organizuoja, o jie patys visi susimoka. O baimė, kodėl nesteigiami rūmai?.. Aš pateiksiu kitą pavyzdį – Architektų rūmai, nors yra ir Architektų sąjunga. Viską ramiai susitvarkė ir jokių problemų neliko. Čia kažkodėl nori būti viršesni už kitus. Kaip neprisiminsi Dž. Orvelo „Gyvulių ūkio“?

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. R. Šalaševičiūtė, replika.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Aš labai trumpai. Noriu tik atkreipti dėmesį, kad labai apgailestauju, bet kolega Julius neskaitė pasiūlymų. Dėl tų pretenzijų, kurios išsakytos dėl mokymų, yra pasakyta aiškiai, jog nebeliko, kad Psichologų sąjunga mokys, o būtent tik tvarka bus patvirtinta ir tai su Vyriausybe turi būti suderintas licencijavimas. Iš devynių yra pakeista į vienuolika komisijos narių, du iš jų – kitų psichologų organizacijų atstovai. Taigi, Juliau, pirma reikia paskaityti pasiūlymus, kurie įregistruoti ir kuriems jūsų pačių komitete buvo pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji kolege. Kolega V. Ažuolas. Prašau trumpai.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Mielieji kolegos, iš tikrųjų tuo klausimu buvo labai daug diskutuota. Psichologų sąjungos, deja, bet prieštarauja šiam variantui ir nesutinka su esamais pakeitimais. Pats pagrindinis, esminis dalykas – šiandien masiškai trūksta psichologų. Žmonės, negaunantys pagalbos, išeina iš gyvenimo, nes jau tai ne pirmas ir ne penktas įvykis. Jų yra labai daug. Kitas dalykas. Naujiems psichologams, kurie norės įgyti šią specialybę ir ateiti, yra padaromi tokie suvaržymai, kad jeigu tu neturėsi magistro, tu išvis psichologu negalėsi būti. Tai ką mes darome? Mes einame atgaliniu keliu. Ne daugės psichologų, o mažės. Ką mes darome?

PIRMININKAS. Gerai, kolega, ačiū jums. L. Matkevičienė. Prašau.

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, Psichologų praktinės veiklos įstatymas yra labai svarbus ir jis neatidėliotinas, verta susirūpinti, kodėl jo šiandien nėra. Kiekviena praktinė veikla, šiuo atveju psichologų praktinė veikla, turi būti licencijuota. Lietuvoje galioja tik vienas regla-

mentavimas, kad turi būti išsilavinimas. Diplomo nepakanka. Reikia licencijuotos veiklos, kuri ir lemia, ir šiandien lemia saugias, kokybiškas paslaugas. Kokie gali būti trukdžiai? Paviršutiniški, kad įstatymas, ką sumažins psichologų skaičių? Tikrai ne. Šiandien 1 tūkst. 800 psichologų dirba viešajame sektoriuje, o kiek dirba privačiai, niekur nieko negalima suregistruoti. Todėl būtina šį įstatymą priimti, ir kuo greičiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Kolega T. Tomilinas. Prašau, kolega.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš gerbiu įstatymo iniciatorių argumentus, bet, deja, negaliu su jais sutikti. Mes negalime taikyti to paties standarto kokiai nors liftų priežiūrai arba net sveikatos apsaugai ir psichologų veiklai, nes psichologija yra pirmiausia socialinis mokslas. Jis turi labai skirtingas kryptis ir filosofškai skirtingas kryptis, kurios tarpusavyje kartais net nederą, ir dėl to mes ir turime demokratinę visuomenę, kurioje yra iš esmės tavo teisė pasirinkti, pas kokį psichologą tu nori eiti, pas kokios krypties psichologą tu nori eiti. O valstybės kišimasis į šitų santykių reguliavimą yra smarkiai perteklinis. Mes galime kalbėti apie savanoriškas įvairių asociacijų licencijavimo arba kvazilicencijavimo procedūras, bet tikrai negalime suteikti vienai organizacijai. Čia ne tas pats kaip antstoliai, kai mes ėmėme ir privatizavę antstolių sistemą suteikėme Antstolių rūmams tam tikrus įgaliojimus. Čia yra daug subtiliau, kalbama apie žmogaus psichologiją, net ne psichiką, todėl būkite geri, tiesiog pagalvokite, ką jūs darote.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū, kolega. D. Šakalienės nematau. Kolegos, sekundėlę. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę A. Širinskienę. Gerbiamasis Raimundai Martinėli, gal galite pakviesti A. Širinskienę? (*Balsai salėje*) Yra komiteto pirmininkė. Kaip pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, yra gauta pasiūlymų. Prašau komiteto pirmininkę kaip pranešėja į tribūną, svarstysime pasiūlymus.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, galime svarstyti. Yra gautas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas, komitetas jam nepritarė. Prašom, trumpai komiteto pozicija.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mes svarstėme Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymą, nepritarėme remdamiesi tokiais argumentais, kad psichoterapinė technika nereikia ligos gydymo, ji gali būti naudojama įvairiais tikslais, nesiekiant iš principo diagnozuoti sutrikimų. Čia dėl termino „psichoterapinė technika“.

PIRMININKAS. Žiūrėkite, kolegos, kurie užsirašę, ar galime bendru sutarimu pritari komiteto pozicijai? Galime. Ačiū, pritarta.

Kitas pasiūlymas R. Šalaševičiūtės. Komitetas pritarė. Galime pritari bendru sutarimu? Ne, gerai. (*Balsai salėje*) Povilas... Turi pristatyti, nes komitetas pritarė. Gerbiamoji Rimante, prašom. Gerbiamoji Rimante, dėl 4 straipsnio 3 dalies. Komitetas pritarė, prašom pristatyti savo projektą. Sąjungos valdybos nustatyta tvarka reguliariai aptaria savo profesinę veiklą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Taip, čia yra argumentai, kad psichologo praktinei veiklai prižiūrimai... galėtų būti neįgyvendinami dėl objektyvių priežasčių gimdymas, vaiko priežiūros atostogos, ligos atveju ir kita. Ir mes patiksliname numatę, kad tai galėtų būti... Prižiūrimos psichologo praktinės veiklos metu psichologas turi visas teises ir pareigas kaip psichologo praktinės veiklos licenciją turintys psichologai, taip pat privalo sąjungos valdybos nustatyta tvarka reguliariai aptarti savo profesinę veiklą. Atsisakėme ir vienos valandos per savaitę konsultacijų. Vienu žodžiu, supaprastiname.

PIRMININKAS. Dėl konkretaus pasiūlymo. Siūlo nepritari, P. Urbšys – prieš. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, atkreipkite dėmesį, kokie įgaliojimai papildomai yra suteikiami sąjungos valdybai. Čia esmė ir yra tokia – sąjungos valdybai suteikti išskirtinę kompetenciją spręsti, kuris yra tikrasis psichologas, kuris ne. Prieš tai kalbėjusi Seimo narė minėjo, kad yra 1 tūkst. 800 psichologų, kurie dirba valstybinėse įstaigose, ir nežinia, kiek dirba kitur. Aš jums galiu pasakyti, kad tai yra 90 % psichologų, 200 % psichologų nedirba valstybinėse įstaigose. Bet patys psichologai mano, kad būtent tas biurokratinis reglamentavimas daugiau reikalingas tam, kad uždėtų administracines naštas dabar dirbantiems psichologams, kurie ir taip turi begales reglamentuojančių aktų. Tas, kuris nedirba valstybinėje įstaigoje, nesivadins psichologu, jis kažkoks aiškiaregys, kažkoks konsultantas vadinsis (...).

PIRMININKAS. Gerbiamasis kolega, ne apie šitą pasiūlymą kalbame.

P. URBŠYS (MSNG). Todėl aš esu prieš bet kokias išskirtines asociacijas, kompetencijų sureikšminimą pagal įstatymą ir pagal įstatymą įteisinti jų monopolį.

PIRMININKAS. Ne apie tai buvo, Povilai. Gerbiami kolegos, kas už tai, kad būtų pritarta kolegės R. Šalaševičiūtės... Komitetas pritarė?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas pritarė. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Reikia? (*Balsai salėje*) Žiūrėkite, dar pakomentuoju. Jeigu yra prieš, tada yra kitaip, dabar tikrai reikėtų balsuoti, kad būtų pritarta. Pagal Statutą. (*Balsai salėje*) Aš jums paaiškinsiu tuojau pat, sekundėlę.

Už – 39, prieš – 4, susilaikė 18. Kolegos, galiu paaiškinti. Kadangi išvada buvo gauta dėl pirminio projekto, ir išvada pateikta komiteto, pasiūlymas yra pateiktas jau po išvados, todėl dėl šitų dalykų reikia balsuoti. Ačiū, kolegos. Viską paaiškinau. Gerai.

Kitas R. Šalaševičiūtės pasiūlymas, buvo siūloma dvejų metų, penkerių metų. Komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū. Pritariame bendru sutarimu.

Taip pat kitas R. Šalaševičiūtės pasiūlymas. Komitetas irgi pritaria. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija suderina su sąjunga. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, kolegos. Pritarta.

Kitas R. Šalaševičiūtės 5 straipsnio 3 punkto pasiūlymas. Komitetas irgi pritarė. Yra supažindinta su sąjungos parengta, prižiūrima profesinės praktikos organizavimo tvarka. Čia yra priskirta prie supervisorių sąrašo. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta, kolegos.

Kitas, kad nesuklysciau, dėl 6 straipsnio 4 dalies. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pritarta iš dalies. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Kolegės R. Šalaševičiūtės dėl 5 dalies, jei aš neklystu. Punktų numeracija keičiama. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, kolegos.

Kitas – 7 straipsnio 7 dalis. Gautas Vyriausybės pasiūlymas, komitetas pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu pritarti? Galima.

8 straipsnis dėl licencijos galiojimo. Gautas Vyriausybės pasiūlymas, komitetas pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu pritarti? Galima.

7 straipsnio 3 punktas. Gautas Specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymas, komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Ačiū, kolegos.

Kitas R. Šalaševičiūtės pasiūlymas papildyti 7 punktu, kai psichologas nekelia kvalifikacijos sąjungos nustatyta tvarka dėl sustabdymo arba panaikinimo... Galime bendru sutarimu pritarti, nes komitetas pritarė. Taip, komitetas pritarė. Ačiū.

Kitas pasiūlymas kolegės Rimantės dėl 2 dalies, čia yra korekcija dėl punktų pakeitimo, nes papildyta 7 punktu, komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Ačiū.

Vyriausybės pasiūlymas dėl 7 dalies. Komitetas pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū.

Dėl 9 straipsnio „Licencijos galiojimo panaikinimas“ yra kolegės R. Šalaševičiūtės pasiūlymas. Buvo numatyta per 3 dienas, papildoma, kad darbo dienomis. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Vyriausybės irgi yra pritarta iš dalies. Galime bendru sutarimu? Galima.

15 straipsnis. Gautas Specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymas. Komitetas atsižvelgė, pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti? Galima.

Kolegos, dėl 16 straipsnio gautas Specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymas, pritarta iš dalies dėl trejų metų kadencijos. Galime bendru sutarimu pritarti? Galima. Ačiū.

Kolegos, 17 straipsnis, Etikos komitetas. Gautas Specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymas, tiksliau, pakoregavimas arba platesnis aiškinimas. Komitetas pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū.

18 straipsnis. 18 straipsnio 3 dalis dėl Licencijavimo komisijos. Buvo siūlymas 9, tačiau komitetas pritarė 11 – R. Šalaševičiūtės siūlymui. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, kolegos.

Specialiųjų tyrimų tarnybos gautas pasiūlymas, irgi išplėstas paaiškinimas. Komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti? Galima. Ačiū.

Dėl 18 straipsnio 3 dalies 3 punkto gautas R. Šalaševičiūtės pasiūlymas papildyti nauju punktu, komitetas pritarė dėl kadencijų skaičiaus ir panašiai. Galime bendru sutarimu pritarti? Galima. Ačiū, kolegos.

Dėl to paties straipsnio 4 dalies gautas Specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymas, komitetas pritarė, atsižvelgė į jų pateiktas pastabas. Galime bendru sutarimu pritari? Ačiū, kolegos, pritarta.

18 straipsnio 7 dalies 5 punkto, tiksliau, 3 punkto papildymas. Iš Specialiųjų tyrimų tarnybos gauta pastaba, komitetas pritarė jai. Galime iš esmės pritari bendru sutarimu? Galima.

Dėl to paties straipsnio 7 dalies 5 punkto taip pat gautas Specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymas. Specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymui yra pritarta, kad turi būti praėję treji metai. Pritaria. Galime bendru sutarimu? Ačiū, kolegos, pritarta.

Penktojo skirsnio 20 straipsnio 1 dalies 5 punktas. Gautas R. Šalaševičiūtės pasiūlymas dėl psichologo praktinės veiklos licencijavimo taisyklių. Komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritari? Ačiū, kolegos.

Dėl 21 straipsnio 5 dalies gautas Specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymas dėl laikinų paslaugų teikimo trukmės, dažnumo, reguliarumo tvarkos aprašo. Komitetas pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu pritari? Ačiū.

Dėl 22 straipsnio 4 dalies yra gauta Vyriausybės pastaba ir pasiūlymas. Komitetas pritarė iš dalies. Galime bendru sutarimu pritari? Galime.

Baigiamosios nuostatos, 25 straipsnis. Gautas Seimo narės A. Širinskienės pasiūlymas dėl 2, 3 ir 4 dalių įgyvendinimo. Turėjo įsigaliooti lapkričio 1 dieną, kaip žinome, už kelių savaičių, primumi gal ir nespėsime, todėl keičiama data – 2020 m. sausio 1 d., techninio pobūdžio pataisa. Galime bendru sutarimu pritari? Galime, kolegos.

Taip pat gautas kolegės A. Širinskienės pasiūlymas, kad įsigaliojūtų 2019 m. gruodžio 31 d., su teisės aktų įgyvendinimu susiję. Komitetas pritarė. Ar galima bendru sutarimu? Galima turbūt.

Taip pat gautas A. Širinskienės pasiūlymas dėl 25 straipsnio 3 dalies dėl įgyvendinimo lapkričio 31 dieną, kad būtų suderinta dėl veiklos. Pritarta. Galima pritari bendru sutarimu? Galima.

Gautas Seimo narės A. Širinskienės pasiūlymas dėl 25 straipsnio 4 dalies, taip pat dėl įgyvendinimo, kad būtų įgyvendinta 31 dieną. Galima bendru sutarimu pritari? Galima. Ačiū jums.

Ir gautas Vyriausybės... Kadangi prieš tai atsižvelgta į A. Širinskienės dėl įgyvendinimo datos, nepritaria Vyriausybei, nes datos yra pakoreguotos. Galima bendru sutarimu pritari? Galima.

Kolegos, motyvai už, prieš. L. Matkevičienė – už. Prašom.

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, aš tikrai manau, politikai turi suprasti, kad būdami Seime neturėtų blaškytis ir suvoktų, kad kiekviena praktinė veikla turi būti licencijuota. Todėl šiam įstatymui labai prašyčiau pritari, aš pasisakau už, nes priėmus šį įstatymą licencijuota veikla bus saugi, patikima ir patraukli pacientams. Todėl aš tikrai labai kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Prieš – kolega A. Anušauskas. Prašom, kolega.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Žiūrėdamas į šį projektą aš suprantu, kaip gimsta tokie projektai kaip ūkinės veiklos ar apskritai žmogaus veiklos, ką jis turi daryti ir ko neturi daryti, pavyzdžiui, sodų bendrijoje. Akivaizdūs panašumai. Patys psichologai, jų profesinė sąjunga sako, kad tai yra visiškai nepagrįsta ir pažeidžia asmens teisę rinktis. Pasirinkta teisinė priemonė neproporcinga, diskriminuojanti, pažeidžianti, apribojanti ir paslaugų prieinamumą, ir įperkumą. Pusė psichologų pasirašo protestą, bet, aišku, iniciatoriams nė motais, jie kažką čia tobulina, 9 ar 11 komisijos narių, – štai esminis pakeitimas.

Man atrodo, gal kam nors nepasisekė dėl psichologo, užjaučiame, tačiau velti į šią istoriją visą Seimą tikrai nederėtų. Siūlau atmesti šį projektą. Galbūt vakare niekas nepastebės, kad svarstome tokią eilinę nesąmonę, ir tyliai viskas praslinks. Tikrai siūlau atmesti šį projektą. Jeigu kam nors kyla abejonių, tikrai pasikonsultuokite su psichologais, jie turi profesinę sąjungą, yra daug narių, ir gal daugiau tokių projektų nebus.

PIRMININKAS. Kolegos, išsakytos nuomonės už ir prieš. Balsuojame. Kas už tai, kad po svarstymo būtų pritarta Psichologų praktinės veiklos įstatymui, prašau balsuoti už.

Ačiū, kolegos. Deja, balsai pasiskirstė po lygiai, balsuojame dar kartą. Kolegos, prašau visų balsuoti!

Ačiū, kolegos. Balsavo 30 – už, 12 – prieš, 20 susilaikė. Deja, nepritarta.

Kaip ir su praėjusiais sprendimais, yra taip: galime gražinti projektą pagrindiniam komitetui tobulinti, gražinti iniciatoriams tobulinti arba projektą atmesti iš esmės. Deja, 10 minučių, Linai. Tikrai atsiprašau, procedūrą noriu pabaigti.

Kolegos, gal kitą pagrindinį komitetą siūlome? Atsiprašau, gražinti pagrindiniam komitetui tobulinti galima bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Sekundėlė! Viskas gerai, tvarka. Trys alternatyvos. Ką, kolegos, siūlote? (*Balsai salėje*) Atmesti. Gerai. Aš siūlau gražinti pagrindiniam komitetui, alternatyva yra atmesti. Kas balsuoja už tai, kad gražintume pagrindiniam komitetui – už, kad atmestume – prieš. Deja, taip yra. Statutas, gerbiamas Tomai, tą numato, 153 straipsnis. (*Balsai salėje*) Gerai, sustabdykime. Tada susilaikome, iniciatoriams tobulinti. Komiteto pirmininkė A. Širinskienė dar nori.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Mes iš tikrųjų tą projektą komitete puikiai žinome ir, manau, galime patobulinti, tai jokios problemos nematau, kad komitetas...

PIRMININKAS. Aš manyčiau lygiai taip pat, kad komitetas yra išanalizavęs. Yra tik tai keletas ginčytinų klausimų. Taip, balsuojame, gerbiamas Povilai, alternatyviai. Kas už tai, kad būtų gražinta pagrindiniam komitetui tobulinti, balsuoja už, kas, kad atmestume, balsuoja prieš ir T. Tomilino pasiūlymas – gražinti iniciatoriams tobulinti, susilaiko. (*Balsai salėje*) Nereikia? Atsima? Gerai. Vadinasi, du balsavimai: už – komitetas, prieš – atmetimas. Balsuojame, kolegos. Ačiū, kolegos.

Už – 35, prieš – 25. Pagrindiniam komitetui tobulinti.

Kolegos, pats maloniausias mūsų darbas, nebent N. Puteikis nori kalbėti? Seimo narių prašymų neturite ši kartą? Ne.

Replika po balsavimo – kolegė R. Šalaševičiūtė. Prašau.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Ačiū tiems, kurie supranta problemą ir balsavo už tai, kad būtų bent jau patobulintas. Aš tik noriu atkreipti dėmesį, kad ne kartą ta pati grupė tiek pirmu atveju, tiek antru... kai įstatymai nueidavo iki svarstymo stadijos, būdavo sužlugdomi. Tai yra tam tikrų interesų kova. Aš labai apgailestauju, kad net čia sėdintis vienas iš psichologų pasidavė tiems, kuriems nerūpi psichologų veikla, nerūpi žmonių gerovė, o elgiasi taip, kaip mano, ko gero, reikalinga.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege.

N. Puteikis. Prašau.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Gal verta ir mokytojų rūmus įsteigti, kad nė vienas mokytojas negalėtų be tokių rūmų dirbti mokytoju?

PIRMININKAS. Ir Z. Streikus. Prašau.

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). Aišku, teisiniu požiūriu galbūt ir gerai sutvarkytas, bet visiškai neteisingas todėl, kad psichologui reikia išklausti įvairius argumentus. Aš labai stengiausi nešališkai išklausti vienos ir kitos pusės ir iš tikrųjų argumentų persvarą turi tie, kurie kalba šiek tiek kitaip, nes iš esmės yra taip, kaip ir T. Tomilinas pabrėžė, tai yra socialinės... Psichologo profesija priskiriama socialinių profesijų grupei. Labai platus spektras. O tų, kurie dirba sveikatos apsaugos ir švietimo sistemoje, jau dabar veikla yra reglamentuojama. Kad kitų psichologų veikla būtų reglamentuojama, faktiškai nėra pasaulyje tokios valstybės, kad ir, sakysim, bendruomenės psichologų, darbo psichologijos, dar kitų. Jeigu reikia socialinių psichologų, kurie dirba, socialiniai, prašom, galima reglamentuoti ministerijoje, bet apskritai visų, kaip bandoma, yra tikrai neteisingai. Aš manau, kad yra iš tikrųjų gera situacija ramiai šitą problemą apsvarstyti, nes psichologo profesija yra reikalinga, būtina, bet perdėti reikalavimai... Net pajuokavo vienas, jeigu boingo pilotui...

PIRMININKAS. Kolega!

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). ... pakanka 175 valandų praktikos, tai čia provincijos psichologas – 1 tūkst. 500 supervizijos valandų turėtų važiuoti į Vilnių. Aš jau nekalbu apie finansines išlaidas ir visas kitas.

PIRMININKAS. Ačiū, supratome.

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). Ačiū, kad taip nusprendėte.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Lygiai 15 minučių užtrukome pagal darbotvarkę. Kadangi pavėlavome, tai dabar pats maloniausias darbotvarkės dalykas – registruojamės. (*Balsai salėje*)

Ačiū, kolegos. Iš viso užsiregistravo 63. Vakarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 48, 49
Andrikis Rimas 11
Anušauskas Arvydas 30, 38, 39, 40, 78, 79, 80, 81, 91
Armonaitė Aušrinė 15, 46, 47
Ąžuolas Valius 66, 67, 76, 78, 88
- Bakas Vytautas 71
Balsys Linas 11, 70, 71, 84
Baškienė Rima 9, 37
Baura Antanas 14
Bernatonis Juozas 41, 42, 78, 79
Bukauskas Valentinas 9
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 11, 70
- Dagys Rimantas Jonas 27, 28, 61, 86, 87
Degutienė Irena 21, 22
Dumbrava Algimantas 66, 67
- Gailienė Danutė 19, 23
Gailius Vitalijus 11, 22, 77
Gentvilas Eugenijus 17, 23, 43, 46, 69
Gentvilas Simonas 71, 74
Glaveckas Kęstutis 57, 61, 62, 65, 66
Gražulis Petras 17, 24
Gumuliauskas Arūnas 60, 62
- Jakeliūnas Stasys 9, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Jaruševičienė Lina 55
Jedinskij Zbignej 11
Jovaiša Eugenijus 12, 86
Jovaiša Sergejus 20, 21, 22, 27
Juozapaitis Vytautas 21, 22
- Karbauskis Ramūnas 61, 80
Kernagis Vytautas 12
Kirkilas Gediminas 9, 28
Klinton Hilari (Clinton Hillary) 30
Kravčionok Vanda 26, 27, 36, 37
Kubilienė Asta 87
Kubilius Andrius 13, 16, 17, 18, 21, 23, 24, 42, 43, 46, 47, 48, 49
Kukuraitis Linas 56, 58, 59
Kupčinskis Andrius 12, 13, 14, 32, 33, 34, 35
- Landsbergis Gabrielius 16, 17, 21, 23, 24, 42, 48
Landsbergis Vytautas 80
- Majauskas Mykolas 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 31, 69, 74, 84
Maldeikienė Aušra 11
- Martinėlis Raimundas 26, 87, 89
Masiulis Rokas 62, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71
Matelis Bronislovas 24, 25, 49
Matkevičienė Laimutė 88, 91
Miliūtė Rūta 18
Misevičius Audrius 52, 54, 55, 57, 58, 59, 60
- Olekas Juozas 28, 47, 66, 76
Orbanas Viktoras (Orbán Viktor) 48
Orvelas Džordžas (Orwell George) 88
- Palionis Andrius 24, 25, 42, 67
Papirtienė Aušra 60, 61, 62
Piškinaitė Nijolė 10, 35
Poškus Alvydas 11, 36
Pūkas Kęstutis 15, 16, 18, 19, 20, 21, 23
Pupinis Edmundas 17, 27, 61, 67, 68, 75, 77, 82, 86, 87
Puteikis Naglis 40, 41, 61, 80, 81, 92
- Razma Jurgis 9, 18, 19, 25, 26, 28, 31, 33, 34, 42, 60, 65, 69, 70, 85, 86, 87
Ražinskaitė Violeta 10, 11, 35
Rinkevičius Viktoras 74, 85
- Sabatauskas Julius 27, 29, 30, 78, 82, 83, 84, 87, 88
Sadeckas Darius 51, 53, 59, 73, 74, 75, 76, 77
Salamakinis Algimantas 17, 62
Simulik Valerijus 40, 41, 42
Sinkevičius Rimantas 82
Sinkevičius Virginijus 82
Sysas Algirdas 14, 20, 27, 28, 29, 39, 62, 69
Skaistė Gintarė 19, 20, 70
Skardžius Artūras 13, 17
Skvernelis Saulius 43, 46, 47, 48, 49, 50
Staniuvienė Levutė 70
Starkevičius Kazys 75
Stončaitis Algirdas 48
Streikus Zenonas 13, 14, 28, 31, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 92
Strelčiūnas Algis 11, 32, 33, 34, 35
Svetikaitė Rasa 10, 11
- Šakalienė Dovilė 19, 20, 89
Šalaševičiūtė Rimantė 87, 88, 89, 90, 91, 92
Šarknickas Robertas 13, 70
Šedbaras Stasys 26, 27, 84
Šiaulienė Irena 41, 42
Šimas Audrys 11
Šimonytė Ingrida 17, 20, 70
Širinskienė Agnė 23, 24, 31, 36, 37, 72, 84, 85, 87, 89, 90, 91, 92

Tamašunienė Rita 32, 34, 35, 38

Tomilinas Tomas 19, 20, 89, 92

Urbanavičienė Dalia 26

Urbšys Povilas 28, 31, 32, 35, 39, 42, 43, 78, 80, 81, 85,
89, 90

Vaičiūnas Žygimantas 57, 58

Valiūnas Petras 87

Varkalys Jonas 85

Vinkus Antanas 83, 84

Žalimas Dainius 23, 24

Žemaitaitis Remigijus 51

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*